

s Diso
riatelä

AJ TY
MÔŽEŠ
PISAŤ

CHARON

HOROROVÉ POVIEDKY

#7

MARTIN HATALA
LUCIA LUKAŠČÍKOVÁ
JAKUB NEDOBA

KATARÍNA PIVARČIOVÁ
TOMÁŠ SLOBODNÍK
VERONIKA WAN

OBSAH ČÍSLA

- 3 MARTIN HATALA – NIEKAM**
12 ROZHOVOR: PETER BALKO
18 LUCIA LUKAŠČIKOVÁ – STRÁŽCOVIA MAJÁKA
34 RECENZIA: HORORY Z PRÍBEHU
44 JAKUB NEDOBA – POD KOPYTAMI MINULOSTI
58 RECENZIA: ENCYKLOPÉDIA HOROROVÉHO FILMU
61 KATARÍNA PIVARČIOVÁ – BEL'MO V ROZBÚRENOM MORI
72 RECENZIA: H. P. LOVECRAFT – ŠEPOT V TME
75 TOMÁŠ SLOBODNÍK – ZMENA JE SMŤ
87 RECENZIA: HORORY Z HYDRY
101 VERONIKA WAN – MORT SUBITE
120 VLASTNOU KRVOU: ROZHOVOR S AUTORMI

EDITORIÁL

Charon už vyskúšal naozaj všeličo. Myslíte, že nám dochádzajú nápady? Ani náhodou! Redakcia má stále veľké plány a Charon ako značka napreduje, vyvíja sa a rozrastá aj za hranice obvyčajného elektronického časopisu. Cieľ je jasný, vybudovať hororovú komunitu a pretlačiť náš obľúbený žáner do popredia. Nie je to jednoduchá úloha, ale bojujeme a využívame všetky možnosti.

V šťastnom siedmom čísle sme si pre vás pripravili úplnú novinku. Redakcia Charona na ňom totiž spolupracovala so známym literárnym klubom Spisopriatel, ktorý sa sformoval okolo obľúbeného podcastu Aj ty môžeš písať.

Spisopriateľom sme podhodili temnú úlohu, vymyslieť šesť poviedok, ktoré budú tvoriť kosťu tohto čísla. Ako sa im to podarilo, zhodnotte sami. Všetko zastrešila skvelá Janka Borišincová. Tá sa na siedme číslo stala našim externým editorom.

Virtuálne stránky Charona číslo 7 skrývajú poviedky od známych autorov ako Martin Hatala či Katarína Pivarčiová, aj od nádejných talentov. Pozrieme sa na opustený maják či zamrznuté jazero, zaplavame si v mori s mysterióznym cudzincom a budeme bojovať s príšerami. To vás zaiste prinúti k návšteve psychiára. Len aby ste nezistili, že vás jeho rady privedú... niekam.

Okrem poviedok pre vás máme aj hŕbu článkov. Vypovedali sme autora a scenáristu Petra Balka (*Smrť*, 2024) a zrecenzovali množstvo slovenskej hororovej tvorby od vydavateľstiev Hydra, Príbeh a Sol Noctis. Nezabudli sme ani na ohliadnutie sa za Encyklopédiou hororových filmov či tradičný skupinový rozhovor s autormi čísla.

Čo povieť, svedčí Charonu spolupráca? S kým by ste nás ešte chceli vidieť spojiť sily pre dobro (alebo zlo) šírenia strašidelných príbehov?

Radoslav Kozák

#7

CHARON

TVOJ PRIEVOZNÍK
DO SVETA TEMNOTY!

ŠÉFREDAKTOR:
RADOSLAV KOZÁK
EXTERNÝ ŠÉFREDAKTOR:
JANA BORIŠINCOVÁ
REDAKCIA:
MÁRIA HANÚSKOVÁ,
LUKÁŠ POLÁK
GRAFICKÉ SPRACOVANIE,
SADZBA A OBÁLKA:
MICHAL BRÉZINA

POVIEDKY:
MARTIN HATALA
LUCIA LUKAŠČIKOVÁ
JAKUB NEDOBA
KATARÍNA PIVARČIOVÁ
TOMÁŠ SLOBODNÍK
VERONIKA WAN
ILUSTRÁCIE POVIEDOK:
ZUZANA LAKIRI
DROPPOVÁ
MARTIN HATALA
ADAM KUBÍK
PETRA A. KULAGOVÁ
LUCIA LUKAŠČIKOVÁ
ANDREJ PRÁZNNOVSKÝ

ČLÁNKY:
JURAJ BÚRY
MÁRIA HANÚSKOVÁ
RADOSLAV KOZÁK
LUKÁŠ POLÁK
KOREKTÚRY:
VERONIKA MAJEROVÁ
AUDIOVERZIE:
ANDREA FARKAŠOVÁ
TOMÁŠ FARKÁŠ
SOCIÁLNE SIETE:
LUKÁŠ POLÁK
DANIEL SAGAN
LUCIA LUKAŠČIKOVÁ

ČÍSLO: 7. ROK: 2025

CASOPIS.CHARON@GMAIL.COM
FACEBOOK: ČASOPIS CHARON
INSTAGRAM: CASOPIS_CHARON
YOUTUBE: CHARON
KORVUS MEDIA: KORVUS.EU
HYDRA:

VYDAVATELSTVOHYDRA.SK/CHARON/

MARTIN HATALA

NIEKAM

ilustroval: Martin Hatala

Zvuk motora prehlušilo kvílenie. Bruno Vico si občas hovorieval, že by mal „Starého Francúza“ premenovať na „Švagrinú“. Zaradil trojku a dupol na plyn tak prudko, až poskočila spojka. Starý Francúz zrýchľoval. Okolo tri a pol tisíce otáčok začal opäť zavýjať. Prešmykoval klinový remeň.

Bruno si povzdychol. A čo? Odmietal si nechať pokaziť najlepšiu časť cesty domov. Zdanlivo nekonečná zákruta privádzača sa konečne rozšírila na dva pruhy diaľnice. Pred autom sa rozvinul široký lesklý jazyk čiernej vozovky.

Bruno zaradil štvorku a presunul sa do ľavého pruhu, hoci bol na ceste sám. Bol to skrátka zvyk – ako keď si ráno v ofise dá hrnček do kávovaru, aj keď sa stroj ešte len zahrieva. Aj keď na hrnček občas zabudne a vytáča tým kolegov do nepríčetnosti. Bolo to také malé obsadzovanie si teritória. Na krátky okamih patrilo kávovar a ľavý pruh iba jemu, obyčajnému Brunovi Vicovi, ktorému obyčajne patrilo iba starý dom na dedine, pretože ho zdedil, a Starý Francúz, pretože ešte ako-tak išiel. Na chvíľu bol len on pánom diaľnice, nech by za ním blikal hocijako veľký bavorák.

Dal hlasnejšie rádio, aby počul hudbu cez zvuk motora. „Man in the Box“ od Alice in Chains. Nejaké dva kilometre pred ním sa v tme zamihotali brzdové svetlá. Vysoko nad asfaltom a ďaleko od seba. Kamión. Bruno ho pomaly dobiehal.

Starý Francúz vybehol nad deväťdesiat. Ručička tachometra začala spomaľovať. Remeň zakvílil. Spojka. Päťka. Plyn na podlahu.

V spätnom zrkadle sa objavili svetlá. Privádzač sa krútil v špirále popod diaľnicu, takže sa zdalo, akoby sa auto za Starým Francúzom vynorilo priamo spod zeme. Akoby cesta vyplúla vlastného démona s xenónovými svetlometmi so zelenkavým nádychom. Démon dvíhal vlhkosť z asfaltu a rútil sa vpred v oblaku vody.

Bruno sa v zrkadielku zadíval do tých zelených očí. Bola to hlúposť, no napadlo mu, že ho tá vec ani nechce predbehnúť. Že ide za ním. Po ňom. Že ho chce dobehnúť a nabráť. Bol to nejaký z tých obrovských čiernych nemeckých tankov. Ak by mal nejaký démon posadnúť auto, určite by to bolo presne takéto.

Auto za Brunom zablikalo diaľkovými svetlami.

Podradil do štvorky a dupol na plyn. Motor prekričal aj Staleyho legendárne „Feed my eyes...“. Spojka opäť poskočila. Do hromotu motora sa primiešalo kvílenie. Francúz ožil. Zrýchlil nad sto, no démonovi to nestačilo. Priblížil sa. Opäť zablikal. Pri stodesať Bruno opäť zaradil pätku. To je všetko, čo vie urobiť, mykol plecami. Rýchlejšie to nejde. Nech už je to démon alebo ktokoľvek, musí si počkať, kým Bruno nepredbehne kamión. Aj tak má také SUV adaptívny tempomat. Šofér nemusí ani len hnúť brvou.

Stodvadsať. SUV sa priblížilo, opäť zablikalo. Dvakrát. Bruno by bol prisahal, že nie je ani päť metrov za ním. Nervózne zanaďoval, keď sa svetlá aj napriek tomu ešte o čosi zväčšili.

So stúpajúcou rýchlosťou sa noc zomkla užšie okolo auta. Tma sa začala tuhšie tlačiť na sklá, akoby sa snažila nazrieť dnu. Preskúmať interiér Starého Francúza a vdýchnuť smrad starnúceho plastu. Preštudovať bločky a obaly pohodené na sedadle spolujazdca – benzín za dvacku z Jurki, Horalka, plechovka od Monstera. A pod nimi ďalšie vrstvy toho istého.

Zapol diaľkové a tma odskočila ako vyľakané zviera naspäť do lesov okolo diaľnice. Spod kolies prskali na zadné okno drobné kvapôčky vody. Dážď ustal ešte večer, ale na ceste sa stále držala vlhkosť. Nebolo jej dosť na to, aby Bruno púšťal stierač, ale dosť na to, aby si spomenul, že mal prezúť auto.

Na skle Francúza začali kvapky pribúdať

rýchlejšie. Bruno pritlačil na plynový pedál, ale nič sa nestalo. Nemalo ako. Pedál bol na podlahe a motor na maxime. Bruno zamrmľal ďalšiu nadávku. Inú, lepšiu. Odrazu sa okolo neho čas zastavil. Kamión sa ledva približoval, no démona viezol už takmer v kufri. Alice in Chains z rádia volali o pomoc.

Bruno zaťal zuby, akoby chcel s motorom zdieľať tú námahu, aj keď to bol nezmysel. Starý Francúz mal svoju robotu a Bruno svoju. A plyn nebol jediný pedál v aute, pravda?

No musel by byť rýchly, napomenul sa Bruno. Šialene rýchly, pretože keď dá v takejto rýchlosti nohu z plynu, Starý Francúz začne spomaľovať skoro rovnako prudko, ako keby dupol na brzdy. A bez brzdových svetiel. Ak SUV démon za ním nemá senzor a adaptívny tempomat, môže Starým Francúzom preletieť, akoby tam ani nebol.

Samozrejme, Bruno sa mohol zaradiť za kamión, spomaliť a prísť o všetku tú rýchlosť, ktorú z kvíliaceho motora vyškrabával. Bola by to presne tá vec, ktorú by navrhla nejaká z Brunových bývalých a potom by sa kvôli tomu pohádali.

Diaľnica bola na kilometre pred ním celkom prázdna. Tmavý, slizký jazyk akéhosi obrovského monštra, čo čaká za najbližšími kopcami. A Brunovi sa na tej prázdnej ceste podarilo nájsť jediné dve autá, ktoré ho zomkli v pasci. Má proste šťastie. Rútil sa v oblaku jemných kvapôčok v stodvadsaťkilometrovej rýchlosti a pritom stál na mieste.

Man in the box. Save me.

SUV zablikalo niekoľkokrát po sebe. Pozrel sa na tachometer. Pustil plyn.

Sám nevedel, čo chcel. Či chcel démona vystrašiť, alebo ho nechať, aby dokončil svoju prácu, ak tu skutočne bol kvôli Brunovi. Určite však vedel, že nechcel iba tak sedieť v starom aute a čakať. Chcel niečo *urobiť* – získať naspäť ten kúsok kontroly nad celou situáciou. Možno dokonca aj za cenu, že skončí zomletý v kovových troskách Mŕtveho Francúza. Odpovedal mu ten tichý hlas, ktorý k nemu prehovárал uprostred noci, keď sa zvykol ocitnúť takmer na konci diaľnice. Piskľavé „A čo?“. Prenikavé ako prešmykovanie klinového remeňa, ktoré na okamih prehluší všetko ostatné.

Svetlá v spätnom zrkadle sa mihli zo strany na stranu. Ozvalo sa zaškrípanie brzd. SUV sa zmenšilo. Tak prudko, až mal Bruno pocit, že démon so zelenkavými očami cúvol. So stiahnutým chvostom sa bez smerovky zaradil do praveho pruhu a schoval za kamión. Bruno sa nahlas zasmial. A ešte hlasnejšie zanaďával.

S novým elánom dupol na plyn a bol by prisahal, že aj Francúz na okamih našiel svoju mladosť. Vyrázili vpred a Brunovi sa zazdalo, že aj kamión spomalil. Keď ho míňal, pevnejšie zovrel volant. Prestal sa usmievať. Voda a odpor vzduchu s Francúzom na pár sekúnd pozametali. Letné pneumatiky na vlhkom asfalte strácali príľnavosť a pomedzi ťah motora Bruno pocítil, ako kolesá prešmykujú.

Tlak vzduchu ho pritlačil k stredným zvodidlám. Opatrne otočil volantom. Auto sa zakývalo. Predné kolesá prešmykli a volant Brunovi poskočil v ruke. Už ho takmer mal! Lenže nemal. Kamión išiel rýchlo. Musel byť prázdny, napadlo Brunovi.

Chcel pootočiť volantom, vyrovnať auto, ale volant nekládol žiadny odpor, kolesá nedržali na ceste. Prečo by sa niekto v noci trieskal niekam s prázdny kamiónom?

Starý Francúz konečne vběhol do stopy, keď narazil na stenu vzduchu, čo pred sebou tlačil kamión. Pneumatiky sa opäť zapreli do asfaltu a auto sa vrátilo do stredu pruhu.

Bruno zarazil pedál na podlahu. Stodvadsaťpäť. Zapískal remeň. Spojka, päťka, plyn. Ručička tachometra pomaly stúpala ďalej. V tejto rýchlosti išlo priam o vysokohorský výstup, no tentoraz bol Bruno trpezlivý. Kamión aj SUV zmizli za kvapkami na zadnom skle. „Man in the Box“ z rádia stíchol. Bol zachránený.

Pod kolesá sa mu zamotali kúdoľe hmly. Presakovali na cestu z bukových lesov popri ceste. Hmla sa plazila po lesklom asfalte, až pred Brunom odrazu vyrástla biela stena. Preletel ňou bez toho, aby zložil nohu z plynu.

Stotridsaťpäť. Presunul sa z ľavého pruhu do stredu cesty. Pre istotu. Keby niečo vybehlo spoza zvodidiel. Stotridsaťsedem. Osem.

Stoštyridsať.

Nevybehne. Nikdy nevybehlo. A aj áut bude málo. Noc, stred týždňa a vlastne ani nebol na skutočnej diaľnici.

Niekoľkokilometrový úsek vznikol pred vyše desiatimi rokmi ako prvá časť novej diaľničnej siete. Slávnostne prestrihli pás-ku a po pár rokoch oznámili, že geologic-ké výskumy boli chybné. Diaľnica nemôže pokračovať. Ani jedným smerom. A tak uprostred lesov vyrástol kus diaľnice, kto-rý nevedie nikam. Iba od jednej deravej okresky k druhej.

A čo? Postavíme inde novú.

Štoštyridsaťpäť.

Človek na slepom úseku predbehol pár kamiónov, dve-tri staré autá a potom celú šírku cesty zahradili obrovské betónové bariéry. Koniec diaľnice. Bruno sa neraz cestou domov zamyslel nad tým, že by ne-odbočil na zjazd vedľa bariér. Že by jedno-ducho nechal nohu na plyne a Francúza v pruhu. Vedel, že aj túto noc na to bude myslieť, keď sa dostane na koniec úseku.

Stopäťdesiat.

A čo?

Jeho bratovi by zazvonil telefón, že dom, čo Bruno zdedil po otcovi, už nie je Bru-nov, ale jeho. Aj tak v ňom už býva aj s ce-lou rodinou a Bruna vytlačili do jednej izby. Brat to tak chcel. Veď Bruno je na dome iba tri dni v týždni, tak čo? Zvyšok času je v meste kvôli práci. Načo mu je celý dom? Má manželku? Deti? Nie, ale má švagrinú a synovcov. Hádam ich ne-nechá platiť nájom nejakému úžerníkovi. A nechce dom rovno prepísať?

Ani za nič, mrmlal Bruno sám pre seba.

Druhý telefón by zazvonil v práci. Že ten štyridsiatnik, čo necháva hrnček v kávo-vare, nepríde, že na PHP treba niekoho nového. Niekoho, kto nesmrdí od potu a energetákov.

Kolegovia sa ho opatrne, pomedzi pívá na firemkách, pýtali, či sa nechce usadiť. Štyridsiatnika bez hypotéky s tisíckou v čistom. Jasné! Nech sa pýtali, ako opa-trne len chceli, nikdy sa neopýtali dosť opatrne. S kým? Blondínky chceli, aby kúpil lepšie auto, červenovlásky, aby si našiel lepšiu robotu, a brunetky by aj išli bývať na vidiek, ale do poriadneho domu, nie do „hentohto“. A po mesiaci mu za-budli zdvihnúť aj zavolať naspäť.

V rádiu sa ozval unavený spev Eddieho Veddera. Mrmlal prvú strofu „Alive“ od Pearl Jam.

Iba tie bariéry na konci diaľnice, čo ni-kam neviedla. Tie ho chceli. Volali ho, nech išiel na akomkoľvek aute. „A čo?“ kričali, keď sa približoval. A boli noci, ako teraz. Keď Brunovi napadlo, že by ich nebolo až také zlé poslúchnuť. Lenže Bruno nebol typ, ktorý by pustil volant a zavrel oči. Pri jeho šťastí by náraz prežil a skončil by zakliesnený v pokrútených plechoch, po ktorých by sa k nemu po-maly šplhali plamene.

Toho sa bál viac ako smrti. Ako by bez citu v nohách sledoval smradľavú kaluž, čo sa rozširuje okolo vraku. Vôňa benzí-nu. Iskra. Autá nevybuchujú ako vo fil-moch. Horia. A horia dlho a intenzívne.

Kov karosérie sa rozpáli do biela, plasty sa roztečú a zmiešajú s kožou človeka, ktorý sa nevie dostať von.

Nie, Bruno nebol typ, čo by pustil volant a zavrel oči. A nebol typ, čo by prepísal dom. Geologické výskumy boli chybné. Bruno nemá ako pokračovať. Ani jedným smerom. Život viedol od jednej deravej okresky k druhej.

Eddie si išiel pľúca vykričať. Je stále nažive.

Hmla sa plazila popred karosériu a svetlá odkrývali len úzky kužeľ sveta. Cesta sa začala zvažovať, až Bruno nadobudol pocit, že je to skutočne obrovský hrtan. Že sa Starý Francúz skutočne rúti dole hrdlom obrovského tvora s bielymi ďasnamí a čiernym jazykom. A tvor poslušne čakal s otvorenou papuľou, akoby ho okolité lesy odmalička cvičili len na túto jedinú úlohu.

Zakvílenie. Prasknutie biča.

Svetlá na palubnej doske potemneli. Bruno zacítil, ako mu v rukách náhle stuhol volant. Svetlomety začali neuroticky blikať. Starý Francúz ubolene zakašľal, keď sa mu prasknutý klinový remeň navil do motora. Alternátor zastal.

Eddieho Pearl Jam odrazu znel oveľa hlasnejšie. Už sa nemusel prekrikovať s motorom. Som stále nažive, kričal.

Pätnásťročná batéria vydržala sotva minútu, keď sa spád cesty vyrovnal.

Stále nažive. Stále... rádio stíchlo.

Hrdlo tvora sa stiahlo a prehltol. Tma sa natlačila na okná auta tak prudko, že

si Bruno pred spŕškou skla inštinktívne prikryl tvár. Sklá však ostali pokope.

Kým Brunovi vôbec napadlo stiahnuť auto na krajinu, Francúz začal zastavovať. Bruno strhol volant. Neskoro. Ostal na čiare medzi pruhmi.

Dupol na spojku, udrel po volante.

Začal chrliť nadávky. Všetky ostali uzavreté s ním v zhasnutom aute. V noci. V hmle. V strede diaľnice.

Otočil kľúčom, aj keď vedel, že je to zbytočné. Potreboval niečo robiť s rukami, kým vymyslí, čo ďalej. Lenže jediné, na čo dokázal myslieť, bolo, že auto neštartuje. A na to, že takéto niečo sa môže stať iba jemu. Otvoril dvere a vyskočil na cestu. Ocitol sa na malom kúsku čierneho asfaltu obklopený sivými kúdolmi hmly. Nebol na ceste, nebol v lese, bol v tme. Bol *nikde*.

V hmle sa čosi pohlo. Prinieslo to vôňu lesov a vlhkého asfaltu. Možno sa pohla celá hmla. Bruno si nebol istý, no bol presvedčený, že sa chuchvalce pary zakrádajú stále bližšie. Presakujú jeho oblečením, hľadajú si cestu k jeho koži, aby z neho vytiahli život rovnako ako z jeho auta.

Svet okolo mal byť ticho. Ponorený do tmy, lenže nebol. Spoza stredových betónových bariér sa ozval rev motora. Naplnil celé okolie. Celú Brunovu myseľ. Vo vlhkom vzduchu odrazu zacítil spálenú naftu a gumu pneumatík. Možno to bolo hmlou, no Bruno mal pocit, akoby sa oproti nemu hluk motora valil ako vlna. Prikryl si uši, no ani to nestačilo. Pod ná-

porom padol na kolená na drsnú vozovku vedľa svojho auta.

Hmla sa skrútila a zavlnila, keď v opačnom smere diaľnice preletel tieň. Bruno ani len nevidel auto, iba jeho obrys. Iba tmavší oblak kdesi pod vrstvami bielej clony.

Hrnot pomaly utíchol, Bruno konečne zdvihol hlavu a celé to obrovské monštrum s čiernym jazykom bolo zrazu preč. Bola to len diaľnica, sychravé počasie a zlá viditeľnosť. Kľáčal.

Na diaľnici.

Vstal. Bezmyšlienkovite si oprašoval kolená, kým sa pomaly prebúdzal do reality. Akoby precitol z opitosti na párty v dome, ktorý celkom nepoznal. Prečo by niekto stál uprostred diaľnice? Prečo on? Považoval sa za príliš praktického na to,

aby odrazu stál na ceste uprostred noci.

Celkom automaticky strčil ruku pod sedadlo vodiča. Okrem starej plechovky tam nič nebolo. Prešiel dozadu a otvoril kufor. Zapozeral sa na steny hmly okolo seba.

V diaľke sa čosi ozvalo. Tichý, monotónny zvuk. Strácal sa v šume vetra.

Vesta. Hľadá vestu. Myšlienka vrazila do jeho mysle tak náhle, až sa začal zbesilo prehrabávať vecami v kufri. Vyhadzoval ich na mokrú cestu a do lesa vedľa diaľnice. Nadvihol dno a začal vyťahovať rezervu. Vyhodil aj tú, ale vesta tam nebola. Zanaďával. Čo bude robiť bez vesty? Rozhodil rukami. Môže Francúza potlačiť. Lenže stáť v tme pri zhasnutom aute uprostred diaľnice bez reflexnej vesty? To na tej ceste môže rovno ostať kľáčať.

CHARON

Spomedzi šumu vetra presiakol hukot motora. Približoval sa.

Odstúpil od auta. Mal nový cieľ. Kráčal k zvodidlám. Nepremýšľal nad tým, proste išiel. Cítil ladový kov, keď cezeň prehodil nohu.

Prázdnotu za ním rozrážalo auto. Veľké, moderné. Zatiaľ bolo ukryté v hmle.

Konečne pozrel do lesa. Zažmurkal na koruny stromov. Boli príliš nízke. Nemôže preliezť zvodidlá, pretože stromy sú príliš nízke. Aspoň tak nejako to jeho unavený mozog vyhodnotil. Pozrel sa dole. Bol na moste. Diaľnica visela dobrých päť metrov nad čerňou medzi kmeňmi. Snažil sa nájsť v nej nejaký detail.

Vzduch okolo celkom zmizol a nahradil ho hluk prichádzajúceho auta. Z hmly sa zdvihlo zelené svetlo drahých svetlometov. Démonov pohľad padol na Starého Francúza.

Nemôže skočiť, uvedomil si Bruno. Zlomil by si obe nohy. Ležal by v bolestiach pod obrovskou betónovou konštrukciou ako pod nejakým pradávnyim pomníkom. Nikto by ho do rána nenašiel. A ani potom nie. Nikto by ho cez hluk motorov nepočul volať o pomoc. Mobil!

Rozbehol sa k Francúzovi. Hmla pod jeho nohami zmenila farbu na zelenú. Svetlo stúpalo stále vyššie. Démon si Bruna premeriaval, lenže Bruno potreboval mobil.

Svet zaškripal. SUV zmenilo smer tak prudko, až praskla náprava na prednom kolese. Vrazilo do betónových zábran.

Tak predsa to nebol démon, napadlo Brunovi, keď sledoval, ako ho obrovské auto minulo o necelý meter. Hmlu ožiarila spfška iskier a auto opäť zmenilo smer – preč od zvodidiel. Predné koleso sa odtrhlo, SUV vyletelo do vzduchu a stratilo sa. Hmla sa za ním zavrela.

Svet bol zase iba tichý, mäkký oblak pary. Utíchol tak náhle a tak úplne, až si Bruno uvedomil, že zabudol dýchať.

Opatrne sa nadýchol. Nič. Ticho.

Nahol sa do tmavej kabíny po mobil. Na sedadlách sa začali mihotať tieň. Bruno spoza skla sledoval, ako v hmle pred ním rastie neurčitý obrys oranžového svetla. Vedel, že je to oheň, no v oblakoch vlhkosti to bolo iba svetlo. Teplé a vzdialené. Neurčité, ako spoza zavretých viečok.

Chladný vzduch preťal smrad spáleniny. Svetlo narástlo a Bruno začul hukot. A potom krik. Ozývali sa v ňom dobiela rozpálené plechy karosérie a topiace sa plasty. Ozývalo sa v ňom, ako sa roztečený plast mieša s ľudskou kožou.

Pridal sa ďalší zvuk – nenápadný skoro ako šum stromov okolo. Ako jemný hukot motora. Pomalý a vzdialený, ktorý sa točí v pomalých otáčkach a pomaly trávi telo ženy, ktorá šoférovala SUV.

A čo?

Bruno sa díval spoza čelného skla Francúza. Možno by sa mal rozbehnúť k plameňom a hodiť sa do nich sám. Ten krik... ten príšerný krik sa ozýva kvôli nemu. Kvôli jeho klinovému remeňu. Pretože keď pískal, aj Bruno si povedal

„A čo? Nech píska. Vieš, koľko stojí výmena klinového remeňa?“

Hukot sa zmenil na burácanie. Do kabíny k Brunovi presakovalo teplo.

Ženský výkrik zosilnel, aj keď to bolo nemožné. Zavýjala. Prehlušila všetko navôkol. Bruno zažmurkal. A... do Boha! Nebol typ, ktorý by pustil volant a zavrel oči. Nebol typ, čo nechá niekoho umierať. Nebol typ, čo nevymení klinový remeň. Už nie. Oddnes nie.

V mihotavom svetle zazrel telefón. Ležal na sedadle spolujazdca. Schmatol ho a zadíval sa k oranžovej žiare na druhej strane hmly. Odrazu si spomenul, že vestu strčil do škáry, čo vyžrala hrdza v podvozku. Pri nohách spolujazdca. Pod rohožkou. Natiahol sa a vytiahol ju, zatiaľ čo vytočil číslo.

Z telefónu sa ozval prekvapivo čulý ženský hlas. Pohotovostná linka 112.

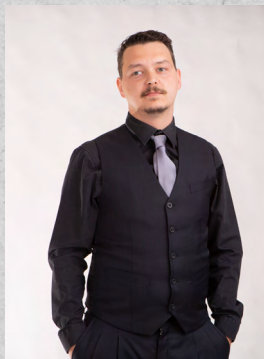
Bruno začal rozprávať. Celkom automaticky. Auto, remeň, batéria, diaľnica, hmla, nehoda, žena. Jednou rukou si obliekol vestu.

Keď konečne vykročil k SUV, operátorka mu skočila do reči, že niekto kričí. Či sú zranenia.

Boli. Bruno pobehol s mobilom stále na uchu. Oranžové svetlo naplnilo celé jeho okolie. Šírilo sa v hmle rýchlejšie ako samotný oheň. Musí jej pomôcť. Nejak ju vytiahnuť z auta. A potom? Potom ju zobrať na ruky a utekať popri zvodidlách, až kým nebude bezpečné cez ne preliezť. Skrátka, ísť vpred. Pokračovať.

Do kakofónie temnej diaľnice sa pridala nový zvuk. Bruno sa obzrel za seba. Aj hmla za ním sa rozsvietila.

Keď šofér kamiónu zazrel záblesk v tme, hneď vedel, že to neubrzdí. Ani s prázdnyim kamiónom. Nie je jedno, či skončí v bariérach na konci úseku, alebo tu? Pustil volant a zavrel oči. A čo?

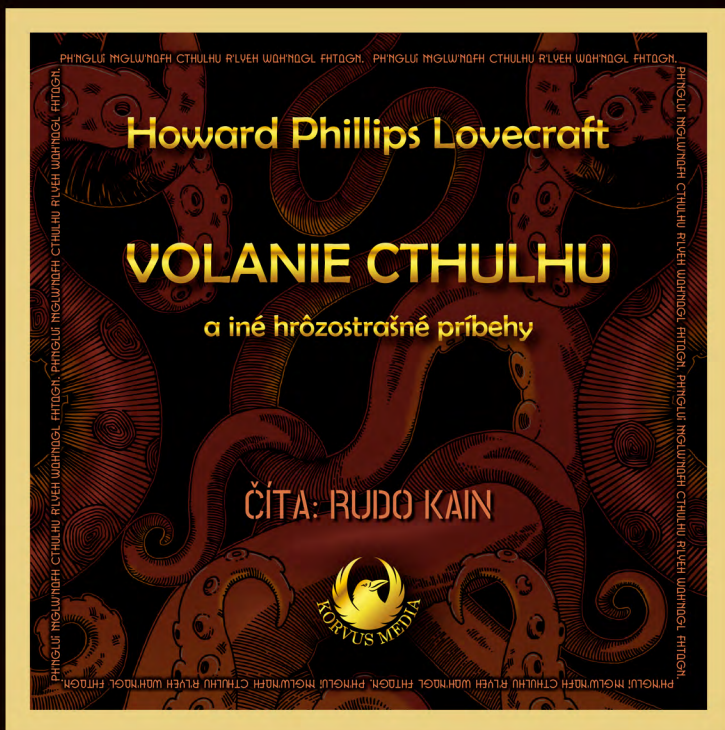

**MARTIN
HATALA**

Autor a komik z Košíc, dnes žije v Bratislave. Keď práve nenahráva podcasty alebo nepracuje na grafikách a ilustráciách, venuje sa písaniu.

Začal písať už ako štrnásťročný a odvtedy prešiel rôznymi žánrami a formátmi. Doposiaľ vydal tri knihy, no stále má hlavu plnú nápadov, ktoré čakajú na spracovanie, aj keď času na ne je menej. Od roku 2012 je súčasťou stand-up skupiny Silné reči a pravidelne vystupuje so svojím humorom na pódiumoch. Popritom nahráva podcast Geekfellaz, kde sa venuje geekovským témam. Píše poviedky, pretože je presvedčený, že napísať dobrú poviedku môže byť rovnako náročné ako vytvoriť priemerný román.

AUDIOKNIHA

**Vstúpte do sveta kozmických
monštier a nevýslovných
tajomstiev.**

www.korvus.eu/shop

ROZHOVOR: PETER BALKO

HOROR SA VYVÍJA, ABY PREŽIL

pýtal sa: Lukáš Polák

Peter Balko je scenárista, autor, dramaturg a pedagóg, ale predovšetkým kreatívny človek s hororom v srdci. V rozhovore sme sa primárne venovali jeho scenáristickej práci na filme *Smršť* (2024), no rozprávali sme sa aj o jeho hororových začiatkoch, o domácom hororovom filme, na ktorom momentálne pracuje, a o knihe, ktorú práve tvorí.

Ahoj, vitaj na stránkach nášho časopisu Charon. Začneme od začiatku. Kde a kedy sa u teba zrodila láska k hororovému žánru?

Vyrastal som v malomeste a hľadal únik zo svojej nudnej, komfortnej zóny – a ten únik som našiel v príbehoch. Z filmov som miloval deväťdesiatkové akčné klasiky na VHS-kách, Van Damme, Cynthia Rothrock, Segal aj Jackie Chan, to boli moji hrdinovia. V literatúre ma bavil Jules Verne a paperbackové westerny, no najviac ma priťahovalo to, čo sa vymykalo realite, čo ju pokrivovalo, zobrazovalo jej temnú stranu. Spomínam si na jednu poviedku zo zbierky *Strašidlá najstrašnejšie* – to bola antológia strašidelných príbehov zastrešených Alfre-

dom Hitchcockom – ktorá bola o chlapcovi s rybacom hlavou. Kniha nemala ilustrácie, a tak sa moja fantázia uviedla do pohybu a vytvorila obrazy, na ktoré nikdy nezabudnem. Bolo to desivé a zároveň úžasné. Vtedy sa sformoval môj vzťah k hororu, k emócii strachu, k tomu jedinečnému pocitu sprítomnenia, kedy je len tu a teraz, život je zrazu fyzický, ohlodaný na jedinú túžbu prežiť. A ten pocit vyhladávam dodnes – pri čítaní aj písaní.

Čo ťa na ňom najviac baví a naopak rozčuľuje?

Horor je pre mňa v prvom rade dobrý príbeh, dobrá dráma. Hororové – alebo iné žánrové – šablóny sú pre mňa len pracovné nástroje, vďaka ktorým vyrozprávam príbeh intenzívnejšie a zaujímavejšie. Som celkom systematický človek, a tak mám rád aj pravidlá hry, ktoré so sebou hororové subžánre prinášajú – viem, čo dostanem, keď si pustím slasher, okult, gotický horor či haunted house, a zároveň ma baví, keď ma film dokáže prekvapiť tým, ako posúva hranice svojho subžánru. Krásne to vidieť napr. v mojom obľúbenom subžánri giallo, čo sú štylizované talianske trilery zo 60. rokov – od filmov *Maria Bavu* cez *Lucia Fulciho* až po *Daria Argenta* sme svedkami fascinujúcej evolúcie. Horor sa vyvíja, aby prežil. A čo ma rozčuľuje? Nemám rád hlúpe postavy, klaunov (s výnimkou *Kingovej knihy IT*, to je pre mňa masterpiece) a zle vyrozprávané príbehy, ktoré svoje slabiny maskujú záplavou gore efektov.

Nedávno si sa stal scenáristom domáceho hororu *Smršť*, ktorý bol natočený podľa knihy od Jozefa Kariku. Film knihu využil len ako „príbeh v príbehu“ a okolo nej postavil psychologický dej. Prečo došlo k tomuto rozhodnutiu a prečo ste sa nepustili do viac „doslovného“ spracovania knihy?

Pri adaptácii je niekoľko ciest, ktorými sa môžeš vydať – cestou vernej adaptácie

alebo „na motívy“. Samozrejme, s režisérom *Petrom Bebjakom* sme si prešli viaceré možnosti, ako látku uchopiť, ale nakoniec sme dospeli k záveru, že pôvodný príbeh bol ideálny pre knižné spracovanie. Nemalo zmysel ho preklápať do scenára, pretože by stratil čaro mystifikácie, ktoré je možné dosiahnuť v knihe, ale už nie vo filme – to podľa mňa nie je možné od roku 2000, od fenoménu *Blair Witch (1999)*, kedy ľudia skutočne uverili tomu, že sledujú záznam reality. Naopak, lákalo nás prehĺbiť mytológiu, ktorú *Karika* vytvoril, a pokračovať v deji tam, kde skončil. Z autorského hľadiska to bolo kus náročnejšie, ale aj zaujímavejšie – vytvoriť nový príbeh, ktorý bude zároveň rešpektovať pravidlá *Karikovho* diela. Bolo úžasné, že *Jozef* nám dal voľnú ruku a plnú dôveru, za čo mu patrí obrovská vďaka. Počas písania som s ním nekomunikoval, išiel som si vlastnou cestou, no aj tak som mal stresy, keď mu produkcia poslala scenár na schválenie. Našťastie odpovedal, že je to bomba.

Ako prebieha písanie scenára pre film, kde je základom už kniha? Aký postup si zvolil?

Adaptáciu som robil aj predtým, na filme *Kandidát (2013)*, tam som bol spoluautor s *Marošom Hečkom* a *Michalom Havranom*. Na *Smršti* to bolo iné, lebo som bol jediný scenárista a kniha bola iba odrazový mostík pre skok do nového príbehu. Ale podstata práce sa nelíši od iného

písania – sedím na zadku a snažím sa napísať niečo, čo sa ma dotkne. A ak budem mať šťastie, tak sa to dotkne aj niekoho iného. A to funguje vtedy, keď človek píše o veciach, ktoré pozná – nemusí to byť autobiografické, ale tie témy si autor musí ohmatať a vnútorne spracovať. S Bebo som sme chceli rozprávať o rozpade – vzťahu, tela, ale aj o rozpade reality. A, samozrejme, bola tu legenda o Veternici, ktorá sa mala stať akýmsi katalyzátorom tohto rozpadu. Ale niečo stále chýbalo – niečo, čo by všetky ingrediencie spojilo do funkčného celku. A potom Bebo prišiel s geniálnou lokáciou – s kúpeľmi Sliach. Išiel som sa tam pozrieť a bola to láska na prvý pohľad, hneď mi bolo jasné, že toto je dejisko nášho príbehu. V kúpeľoch som strávil nejaký čas s rodinou, manželka s dcérou chodili na kúpalisko, ja som v zákutiach kúpeľov písal. Bolo to úžasné, lebo obrazy som písal pre konkrétne lokácie, a keď som nevedel, ako ďalej, proste som sa išiel prejsť na miesta, kadiaľ v príbehu kráčal aj môj hrdina. Verím, že práve toto výrazne prispelo k tomu, že do scenára sa otláčil genius loci kúpeľov – neboli to iba kulisy, stali sa integrálnou súčasťou príbehu, živým organizmom, svojbytnou postavou.

Pointa filmu a prevedenie mi pripomenuli tvorbu Davida Lyncha. Bol si ním inšpirovaný?

Prvýkrát som videl film od Davida Lyncha na strednej škole, mal som šestnásť.

Bola to *Mazacia hlava* (1977). A bolo to neuveriteľné! Mnohým veciam som nerozumel – lepšie som ich pochopil až neskôr, keď som sa stal rodičom – ale aj tak to bola formujúca skúsenosť, vďaka ktorej som pochopil, že filmy môžu byť aj tajuplné, poetické, desivé, vtipné, divné, rozpoltené, a to všetko naraz, v jednom funkčnom celku. Odvtedy sa Lynch stal súčasťou môjho života, k jeho filmom sa pravidelne vraciam a neprestáva ma fascinovať. Milujem *Blue Velvet* (1986) aj *Twin Peaks* (1990–2017), *Mulholland Drive* (2001) je jeden z najdesivejších filmov, aký som kedy videl, *Lost Highway* (1997) má najodpornejšieho antagonis-

tu (diabolský Bobby Peru!) a *Sloní muž* (1980) má nádherný storytelling. Takže nepochybujem, že pri písaní *Smršte* – ale aj iných textov – sa z môjho vnútra vynárajú lynchovské výjavy. Ale v prípade *Smršte* si to príbeh vypýtal sám, lebo od istého momentu mi dej umožnil, aby som popustil uzdu svojej fantázie.

Musím sa priznať, že ma sklamalo, že vo filme nebola ukázaná Veternica (okrem obrázkov a rozmazaného obrazu). Prečo ste ju nakoniec vynechali z obrazoviek?

Toto bolo rozhodnutie režiséra. A podľa mňa správne. V scenári bola Veternica popísaná dosť detailne, no stále si zachovala čosi abstraktné, amorfné. Ale papier znesie veľa, no kamera nie, tá odhalí, čo funguje a čo nie. Niektoré pasáže sa s Veternicou aj natočili, ale zrazu to bolo príliš doslovné – a doslovnosť nie je desivá. Preto prvý *Votrelec* (1979) funguje tak skvele, pretože väčšinu času ho nevidíme. *Čeluste* (1975) to isté. Fantázia pracuje na plné obrátky, to je najlepší stroj na generovanie strachu. Veternica by zobrazením stratila svoju silu, lebo každý si pod ňou môže predstaviť niečo iné. Každý máme svoju súkromnú Veternicu.

Taktiež mi napadla teória, že pointa príbehu nebola len to, že sa dej v kúpeľoch odohráva v hlavách postáv po nehode, ale že ich dostala Veternica. A to je jej psychologické väzenie. Som úplne mimo?

Nie si vôbec mimo. Ja som kúpele vnímal ako labyrint. A naša hlavná postava zbiera indície, ktoré ju majú do viesť do stredu labyrintu, kde odhalí tajomstvo. Tajomstvo, ktoré ukryl sám pred sebou.

Rovnako ako v Lynchových filmoch, nemusíme ju brať ako „postavu“, ale môžeme ju interpretovať ako „svedomie“, ktoré pomaly prichádza a odhaľuje realitu, ktorej musia postavy čeliť, a tým sa dostať zo snového väzenia. Mám v niečom pravdu?

Bavia ma rôzne interpretácie, s ktorými prichádzajú diváci a diváčky po zhliadnutí filmu. Niektoré ma pobavili aj šokovali, ale väčšina na akejsi intuitívnej úrovni pochopila, čo sme v závere chceli povedať. Síce nepochybňujem fakt, že aj ten príbeh – podobne ako kúpele – je vystavaný ako labyrint. Je v ňom viacero slepých uličiek, ale môžem ťa ubezpečiť, že je tam niť, ktorá ťa dovedie do stredu labyrintu. A si veľmi blízko. Pri kreovaní Veternice som vychádzal z toho, že to, čoho sa najviac bojíme, nie je strašidelná legenda, ale to, čo si nechceme priznať ani sami pred sebou.

Scéna s barmanom mi pripomenula kultový snímok *The Shining* (1980). Dokonca barman nazýval postavu Tomáša Maštálira „doktorkom“, čo sa mi zdalo ako paralela na „Doc“ (tak bol prezývaný Danny) z kultového hororu. Našiel som správny odkaz alebo som mimo?

Keď som prvýkrát vošiel do kúpeľov Sliač, cítil som sa ako v slovenskej verzii Overlook Hotelu z *Osvietenia*. Dlhé chodby s kobercami, schodiská, retro bar. Všetko bolo tam a čakalo, kým to niekto premení na kulisy strašidelného príbehu. Vo filme je viacero odkazov na veci, ktoré máme radi, a táto hra ma dosť bavila – je to ako ukrytý tajný odkaz a čakať, kto ho nájde.

Zároveň má film aj hĺbku či presah a šikovne si v ňom ukryl otázky ohľadom ťažkého boja s chorobou, vyrovnávania sa so stratou syna, pocitu hanby za svoje telo či domáceho násilia a alkoholizmu. Odhalil som niektoré vrstvy?

Presne. Dobrý horor je pre mňa dobrou metaforou na svet, v ktorom žijeme – nie je to len atrakcia bu-bu-bu ľakačiek, ale aj filter, cez ktorý nazeráme aj na témy, ktoré sa nás dotýkajú, dráždia nás alebo desia. Tie najlepšie horory majú pre mňa až terapeutický účinok, lebo nám neraz v extrémnej podobe nastavujú zrkadlo. Nie je to pekný pohľad, ale je to nevyhnutné, aby sme pochopili, kto skutočne sme.

Podme na inú tému. Všimol som si, že chystáte folk hororový film. Čo nám o ňom môžeš prezradiť?

Ide o psychologický folk horor s názvom *Matka noci*. Pracujeme na ňom už niekoľko rokov s režisérom Petrom Czikaikom, ktorý má na konte fantas-

tické hororové kráťasy, a toto bude jeho celovečerný debut. Cesta vývoja bola náročná a kľukatá, nakoľko na hororový žáner sa v našich končinách stále nahliada cez prsty, ako na brakovú atrakciu, nie nástroj autorskej výpovede, no nakoniec sa nám podarilo presvedčiť komisiu Audiovizuálneho fondu, kde sme dostali veľmi štedrú dotáciu, za čo im patrí veľká vďaka. Do projektu čiastočne dokonca vstúpila RTVS. Scenár je viac-menej uzavretý, sme vo fáze pre-produkcie, hľadáme lokácie a doladujeme casting, natáčanie prebehne budúci rok a verím, že sa vidíme v kinách 2026. Ide o príbeh slobodnej matky, ktorej za záhadných okolností zmizne dcéra, čo spustí kolotoč desivých udalostí v dedinskej komunite. Je to film o rôznych polohách zla – o tom, či je ľahšie so zlom kolaborovať alebo s ním bojovať. Aj naša krajina má s kolaboráciou svoje skúsenosti – niektoré etapy moderných dejín sme prežili len vďaka tomu, že sme držali hubu a krok. S režisérom sme sa snažili vytvoriť funkčné spojenie psychologickej drámy a folk hororu, preto sme sa veľmi sústredili na zasadenie postáv do prostredia, ktoré je nám známe, a až keď nadobudneme pocit, že sme v bezpečí, začne k nám prenikať čosi zvláštne, cudzie až mytologické, čosi, čo sa vzpiera pravidlám našej reality. Verím, že výsledok bude stáť za to a príspeje k tomu, aby bol horor v našich končinách rešpektovanejší, nielen ako zábava, ale ako nástroj

na tlmočenie naliehavých tém. Musí to vyjsť, lebo s Peťom Czíkraiom máme do budúcnosti veľké plány – už teraz máme námety na hororovú komédiu, slasher aj home invasion.

Máš vydaných pár kníh, vedel by si nám ich predstaviť?

Debutoval som v roku 2015 románom *Vtedy v Lošonci* (vyd. KK Bagala), ktorý rozpráva príbeh dvoch osemročných chlapcov, ktorí prežívajú jeden rok života vo svojom rodnom malomeste na slovensko-maďarskom pohraničí, zažívajú prvé kontakty s láskou, so smrťou aj hľadaním vlastných koreňov, aby v tragikom závere príbehu predčasne dospeli. Je to magicko-realistický lúboštný list detstvu, priateľstvu, imaginácii a rodnému Lučencu, ktorý vždy bude súčasťou mojej DNA. Druhý román *Østrov* (tiež KK Bagala) rozpráva o neúspešnom spisovateľovi, ktorý pátra po záhadných okolnostiach zmiznutia svojho otca, a pritom sa dostáva na stopu ilegálnemu obchodu s fantáziou. Je to dobrodružný žánrový mix, ktorý začína ako vzťahová dráma medzi otcom a synom, pokračuje ako mysteriózna detektívka a končí ako hororová fantasy o sile písania. Obe knihy zaznamenali veľmi slušný čitateľský úspech aj ohlas u kritiky, boli nominované na Anasoft litera, získali pár cien, a boli preložené do nemčiny, francúzštiny, poľštiny, češtiny či maďarčiny. Egotrip, sorry (smiech).

Momentálne pracuješ na knihe, ktorá bude mať aj hororovú stránku. Viac nám o nej niečo odhaliť?

Momentálne začínam pracovať na knihe s názvom *Príbehy ľavej ruky*. Ide o súbor poviedok, ktoré reflektujú rôzne polohy strachu – od strachu zo smrti blízkej osoby, hanby či zlyhania v polohe rodiča, cez strach z prekliatia alebo tmy pod posteľou, až po strach z latríny či z toho, že v mojom dome žije niekto, koho neviem nájsť. Názov je odvodený od povery zo stredoveku, kedy sa verilo, že ľavorukí ľudia sú pomocníkmi diabla, a preto neraz skončili upálení na hranici. Texty sa budú niesť v znepokojivom, absurdnom aj strašidelnom duchu, situované do osobitého prostredia Hontu, do ospalých dedínok, samôt a hlbokých lesov, kde máme s rodinou chalupu. Referenciami sú pre mňa texty majstrov znepokojivých poviedok – Daphne du Murier, Laird Barron, Julio Cortazar či Samantha Schwebelin – ktoré, samozrejme, prežením cez mlynček vlastného vkusu a štýlu. Snáď mi písanie pôjde od (ľavej) ruky!

Ďakujem za tvoj čas. Čo by si odkázal čitateľom nášho časopisu?

Ďakujem za rozhovor a vypísanie sa, ušetril som na terapii. Čitateľom a čitateľkám by som odkázal toto: ROBTETO, ČO MÁTE RADI A NESTRÁCAJTE HLAVU, RADŠEJ SI POZRITE HEREDITARY. HORORU ZDAR!

LUCIA LUKAŠČÍKOVÁ

STRÁŽCOVIA

MAJÁKA

ilustrovala: Lucia Lukaščíková

Ostrov,
jeden z mnohých
a predsa iný.
Nie všetci, čo stroskotali,
sú bez viny.

December 1900

„Pripravte sa na vyloďenie!“ niesol sa kapitánov hlas vetrom.

Steffen sa postavil k zábradliu, sledoval približujúci sa ostrov. Už z diaľky zazrel maják. Týčil sa na pozadí brieždiacej sa oblohy ako posledný mohykán vo vojne morí. Vlny burácali, trieštili sa o skaliská, ale ani zďaleka neboli také rozbesnené, aké už Steffen zažil. Z mora strach nemal.

Odkedy však loď vyplávala z prístavu, hrud' mu zvieral stiesnený pocit. Vedel, že Mary je silná a o deti sa dobre postará. No májala ho jej tvár zmáčaná smútkom. Jeho odchod niesla ťažšie ako kedykoľvek predtým, keď mal vyraziť na more. Túto prácu však potreboval. S dvomi malými deťmi sa im náklady na život značne zvýšili. A keď mu za stráženie majáka

ponúkli peniaze, o akých ani nesníval, nemohol odmietnuť.

Nahováral si, že toto bola príčina jeho nepokoja. Ale pohľad na skaly mu pripomenul prvé stretnutie s týmto ostrovom. Čo ako sa za posledné roky snažil na to zabudnúť, minulosť sa nechcene začala vracat'.

Potriasol hlavou, aby odohnal vtieravé myšlienky.

* * *

Prirazili k útesu, do ktorého boli vytesané schody. Terén bol nerovný a povrch klzký.

Keď Steffen konečne neisto stúpil na pevninu, rozhladol sa. Na prvý pohľad sa nič nezmenilo. Žiadne stromy, len tráva a skaly pokryté tenkou vrstvou snehu.

Až na maják. Farba sa leskla, akoby bol čerstvo natretý.

Jeho súčasťou bola aj obytná časť v podobe malého domu. Asi dvesto metrov ďalej stála malá kaplnka postavená z kameňa. Steffen patrila medzi veriacich, ale do kostola prestal chodiť kvôli predošlej práci rybára, ktorá si vyžadovala dlhý čas strávený na mori. Ocenil však, že pri výstavbe mysleli na všetkých.

Kým ostatní vykladali zásoby, on sa vybral skontrolovať aparatúru majáka. Od skončenia výstavby na jeseň tam nikto nebol. Dvere potichu zavýzgali, zvuk sa takmer ihneď stratil v zavýjaní vetra. Na moment to znelo ako ženský výkrik. Steffen stuhol. Podvedome sa obzrel, ale na ostrove boli predsa len samí chlapi. V duchu pokarhal sám seba za okamih až detinského strachu.

Keď za sebou zavrel, ocitol sa skoro v úplnom tichu. Zavýjanie vetra sa vytratilo. Ovalil ho vzduch nevetraný niekoľko mesiacov.

Točité schodisko lemovalo zábradlie natreté bielou farbou. Steffen vykrútil hlavu dohora, aby dovidel na jeho koniec. Zbadal dvere vedúce k srdcu majáka.

Zažal svetlo. Nebolo to bohviečo, ale fungovalo. To bolo dobré znamenie, musel však skontrolovať aj olejovú lampu, ktorá slúžila ako navigácia pre lode.

Hore sa zdalo všetko v poriadku. Olej bol prichystaný a zrkadlá sa leskli novotou ako všetko ostatné.

Steffen vyšiel na vyhliadku. Samotný maják meral takmer dvadsaťtri metrov. Hlboko pod ním more narážalo o skaly, spenené hrebene vyzerali ako biele čiarky na temnom podklade. Tam hore ho zachvátil akýsi zvláštny pokoj, všetky jeho obavy sa niekam vytratili.

Vyloženie zásob im zabralo viac času, ako predpokladali. Obloha sa mierne zatiah-

la, kapitán preto chlapov popohнал. Jeho čakala ešte cesta späť.

„To by malo byť všetko.“ Kapitán si k sebe zavolał Steffena. Odviedol ho trochu nabok, aby boli ďalej od ostatných. Spoza opaska vytiahol pištoľ.

„Načo to je?“ Steffenovi sa do tela zapichol osteň neistoty, tak ako sa mu pod kožu zabodával ľadový vietor aj napriek zateplenému kabátu.

„Vnútri je trezor, tam ju schovaj. Verím, že ju nebudeš potrebovať, ale...“ naklonil sa k nemu bližšie, „musím sa predsa o svojho zaťa postarať.“

„Mary o tom vie?“

„Keby o tom vedela, myslím, že by sa bála ešte viac. Každopádne, udržať sa príčetný celú zimu bude ťažké. Aj pre ostrieľaného chlapa, ako si ty. Viem, o čom hovorím.“

Steffen si pištoľ opatrne vzal. Príbehy o stroskotaných mužoch, ktorí znásilňovali preživšie ženy a potom sa zabíjali navzájom, vôbec neboli zriedkavé. Hlavou mu prebehla myšlienka, do čoho sa to namočil.

„Prajem vám príjemnú službu. Vidíme sa na jar,“ kapitán zakýval ostatným, Steffenovi priateľsky stisol plece a odkráčal.

„Zima vraj bude veľká skúška,“ poznal Sven, keď sa po úspešnom prvom zapálení majáka stretli všetci v kuchyni. Prechádzal sa sem a tam a občas vyzrel z okna, akoby čakal, že sa stane niečo hrozné.

„Presne preto som priniesol toto,“ Edvin položil na stôl fľašu.

„Čo to je?“

„Na prelomenie ľadov nie je nič lepšie ako fľaša dobrej pálenky z aberdeenského kraja. Chlapi, teším sa, že máme tú česť byť prvými strážcami majáka. Na zdravie!“ Edvin každému podal pohárik s priesvitnou tekutinou. Pozdvihol ten svoj a čakal, kým tak spravia aj ostatní.

Prvý ho do seba hodil Sven. Vzápätí sa rozkašľal a odtiahol so zvrastenou tvárou.

„Fuj, to bolo tuhé.“

Kuchyňou sa rozľahol smiech.

Po treťom pohárikovi sa im rozviazaliязыky a strach z neznámeho opadol. Edvin bol veselá kopa a Sven hltal každé jeho slovo, zatiaľ čo Henrik, najstarší z nich, väčšinu času len mlčky sedel.

„A čo tie historky?“ Edvin na nich po piatom pohárikovi sprisahanecky žmurkol. „Čo si o tom myslíte?“

Za oknami sa už rozprestierala tma. Vyzeralo to, akoby celý čas čakal len na tento moment. Steffen sa nepokojne zahniezdil.

„Aké historky?“ Sven zvrátil čelo.

„Ty o tom nevieš? Počkať, chlapi, vy ste počuli o tom, čo sa dialo pri výstavbe majáka, je tak?“ prechádzal pohľadom zo Steffena na Henrika.

Obaja prikývli. Bez slov.

„No táák, čo sa deje?“ stále nechápal Sven a bolo zrejmé, že horí nedočkavosťou.

„Tí, čo ho stavali...“

„Počkaj,“ prehovoril zrazu Henrik a pokynul Edvinovi, nech zmlkne.

Steffen vedel, prečo ho starec zastavil. Ak mladý nevie, čo sa stalo montážnikom, bude lepšie, ak to tak zostane.

Tik-tak.

Nástenné hodiny a tlmený šepot zvyraznili napätie, ktoré naplnilo kuchyňu.

V ten večer sa už rozhovor k historkám nevracal.

Steffen vyšiel na každodennú obhliadku ostrova. Čelo mal plné vrások, ktoré nerozohnal ani dvíhajúci sa vietor. Po oblohe sa prevažovali sivasté mračná. Ešte aj šedo zelený odtieň trávy pôsobil pochmúrne.

Od kaplnky sa po chodníku blížila postava. Steffen spoznal Henrika. Ten prešiel okolo neho iba s letným pozdravom. Zhlboka si povzdychol. Nezazlieval mu to. Každý má svojich vnútorných démonov, s ktorými musí bojovať. Nieкто ich zalieva alkoholom, iný modlitbami. Jemu nebolo pochuti ani jedno, ani druhé. Všetku silu vynaložil na to, aby sa sústredil iba na prácu a nemyslel na minulosť. Prechádzky mu robili dobre, vyčistili myseľ. Ale v kútiku duše vedel, že to pomáha len dočasne.

Všetko raz vypláva na povrch.

„Čo si si vôbec myslel?“

„Čo asi. Nehovor mi, že tebe to nenaľadilo. Keď Gustav...“

„Ja som prišiel z iného dôvodu.“

„To je fuk. Mňa tvoje odprosovanie v tej kamennej diere s krížom nezaujíma. Ale vydierať ma nebudeš. Rozumel si?“

Steffen začul z kuchyne hlasy. Za oknom bola ešte tma. Vstal z postele, aby nezobudil Svena, a prešiel do kuchyne.

Edvin s Henrikom stáli oproti sebe ako protivníci pred boxerským zápasom. Keď ho zbadali, zmĺkli.

„Preberali ste niečo, čo by ma mohlo zaujímať?“

„To je jedno,“ ukončil debatu Edvin a vyšiel z chalupy von.

Henrik mykol plec om a bez slova sa odobral naspäť do izby.

Steffen osamel. Pozrel von oknom. Obloha sa začala rozjasnievať, no na jeho dušu si zasadol tieň. Tieň pochybností.

Večer vonku poriadne prítuhlo, ostrý vietor šľahal ľadový dážď na všetky strany.

Všetci štyria stáli na vyhládke. Steffen pozeral na more. Dúfal, že v tento sviatočný deň sa nerozhodli vyplávať žiadne lode. Vedel, že loď môže stroskotať, aj keď je vedená skúseným moreplavcom.

Postaviť maják bolo preto viac než nevyhnutné.

„Podme sa radšej schovať dnu,“ zamrmľal Sven a vdýchol si do dlaní horúci vzduch.

„Mladí dnes nič nevydržia, čo,“ šťuchol Edvin Henrika do pleca. „Chcem, aby to bolo symbolické. Je koniec roka. Sme v tejto diere len týždeň a alkohol nám už dochádza.“

Steffen mu chcel odvrknúť, že je to iba vďaka nemu, ale nakoniec si zahryzol do jazyka. Edvin vedel okolo seba rozprúdiť dobrú náladu, čo sa im v týchto chladných časoch hodilo. Dokonca aj starý Henrik miestami vyzeral, že si jeho prítomnosť užíva.

„Kartové hry, pálenka a životné príbehy. Čo viac nám treba, nie?“ zasmial sa. Náhle však potemnel. „Čo viac... niečo viac by sa predsa len...“ Jeho tón sa zmenil a všetkých tým prekvapil. „Nemám nikoho. Ty, Steffen, máš rodinu. A to je niečo, čo ťa ženie dopredu. Vedomosť, že keď sa vrátiš z tohto poondiateho ostrova, kde nič nie je, bude ťa čakať otvorená náruč. Sven takisto, aj keď má len psa,“ zasmial sa, no bol to skôr smutný povzdych. „Jedine Henrik je na tom podobne ako ja. Ty chápeš, aké to je. Žiť sám.“

Henrik ho mlčky potľapkal po chrbte.

„Pozri sa,“ ticho prerušil Steffen, „do jari to nejako vydržíme a s peniazmi, čo za to dostaneme, sa môžeš vybrať, kam len budeš chcieť. Určite máš miesto, kam si vždy chcel ísť.“

„Po tejto skurvenej kose už jedine do teplých krajín,“ zasmial sa Edvin. „Máte pravdu, čo tu budeme mrznúť. Presuňme oslavu do vykúrenej chalupy.“

Tik-tak.

Ručička hodín bola každým úderom bližšie k poľnoci.

„Tri... dva... jeden... Šťastný nový rok!“

Štrnganie pohárikov prerušil iný zvuk. Všetci otočili hlavy k telefónu. Cvakal ako o život. Edvin vstal od stola, až zhodil stoličku. Chytil do ruky papierik a začal lúštiť správu.

„No? Čo tam je?“ Steffen už stál Edvinovi za chrbtom a snažil sa nahliadnuť na odkaz.

„Nič,“ otočil sa na nich, „je to len zhuk písmen. Nedáva to zmysel.“

„Maják svieti?“

„Nesvieti!“

„Asi by sme mali...“

Všetci si zobrali kabáty, lampáše a vybehli von. Vietor utíchol, ale mráz sa im okamžite zavrtal pod kožu. Rozdelili sa, Sven šiel skontrolovať maják a ostatní sa rozprchli do tmy.

Steffen kráčať opatrne. Hruď mu zvieral neblahý pocit. Ak tu niekto stroskotal, čo urobia? Budú im vedieť pomôcť? Snažil sa zahliadnuť more, lenže chabé svetlo lampáša mu svietilo akurát tak pod nohy.

Svenovi sa však podarilo zapáliť maják celkom rýchlo. Jeho rotujúce svetlo dokázalo aspoň na moment preraziť takmer nepreniknuteľnú tmú. Úzky pás sa presúval dokola po ostrove. Hladil nerovný povrch, akoby doň chcel vnieť trochu života. Steffen pokračoval k okraju ostrova. Keď vyvrátil hlavu dohora, videl hyezdy.

Za sebou začul kroky. Obzrel sa. Na okamih v páse svetla zazrel postavu. Dlhé vlasy splývali so šatami.

Nie. Pokýval hlavou. Nie šaty. Normál-

ny dlhý kabát. Pomyslel si, že Sven už zliezol a pridá sa k nim.

Ticho preťal výkrik.

Steffen sa okamžite otočil a rozbehol. Henrik.

Pribehl k nemu takmer naraz, stavec bol prehnutý, akoby mu bolo na zvracanie. Ledva lapal dych. Lampáš na zemi dohasínal.

„Čo je, čo sa stalo?“

Henrik roztraseným ukazovákomp namieril dolu útesom. Edvin svoj lampáš držal pred sebou, pokiaľ mu ruka dovoľovala. No svetlo bolo prislabé na to, aby niečo videli.

„Čosi tam bolo...“ hovoril priškrtené, akoby ho niečo dusilo. „Videl som pohyb.“

„Ako si tam mohol vidieť pohyb?“ hlas mladého Svena prezrádzal stupňujúcu sa paniku.

„Haló!“ zakričal Edvin a načúval do tmy.

„Vyrútilo sa to na mňa!“ zvraskol stavec, až všetci nadskočili. „Bolo to všade okolo mňa. Stláčalo ma to,“ rukami prechádzal od pásu hore k hrdlu. Naraz ruky spustil.

„Čo sa stalo potom?“

„Zovretie povolilo,“ vydýchol.

„Mali by sme ísť dnu. Poď,“ Steffen ho objal okolo pliec a viedol k domcu.

* * *

„Poviete mi už konečne, čo sa tu deje?“

Edvin sedel zamračený za stolom a oproti nemu Sven, v očiach sa mu odrážala dychtivosť po informáciách.

Steffen si s ťažkým povzdychom pošúchal spánky. Keď odprevádzal Henrika do postele, cítil, že je niečo inak. Telom starca pošklbávalo, ústa blábotali nezrozumiteľné slová.

Pozrel na Svena. „Ako začať...“ Sadol si vedľa neho.

„Čo myslíš, prečo nám ponúkli viac peňazí ako zvyčajne?“ skočil mu do reči Edvin.

„No, myslel som si, že je to kvôli podmienkam v zimných mesiacoch, ale...“

„Ale nie je to tak. Tí, čo stavali maják, svorne tvrdili, že ich mávalo niečo zlovestné. Nevysvetliteľné pocity úzkosti, tlak na hrudi, studený pot a zimomriavky. Ale hlavne pocit, že s nimi na ostrove ešte niekto je. Niekto, kto už nepatrí do tohto sveta.“

V tichu, ktoré nastalo, bolo takmer počuť vystrašené Svenovo srdce.

„Jedného z nich, Gustava Dahlena,“ pokračoval Edvin, „to dokonca načisto obralo o rozum.“

„Čo sa mu stalo?“ zhíkol mladík.

„Beng!“ naznačil priloženie pištole k spánku. „Zabil sa. Dopadol na skaly, ale kvôli prílivu ho nemohli vytiahnuť. A potom sa jeho telo už nenašlo.“

Sven si žmolil prsty a pozeral raz na jedného, raz na druhého.

Ticho prerušil až Edvinov smiech. „Pohov, mladý. Ak chcete počuť môj názor, sú to len báčorky, dobré akurát tak na strasenie detí. Jednoducho nezvládol nápor práce a pobyt na ostrove. Sami vidíte, aké to tu je, a to sme tu len pár dní.“

„A čo sa deje s Henrikom?“ nedal sa Sven.

„Henrik je starý. Možno senilnie,“ pokrčil plecami.

Steffen mlčal. Už keď tie historiky počul prvýkrát, nebolo mu všetko jedno. V hĺbke duše tušil, že ho zaujali natoľko, až sem musel prísť a presvedčiť sa na vlastnej koži.

Presne ako Edvin.

„Niežeby som veril na podobné veci,“ konečne sa ozval, „no niečo sa tam vonku stalo.“

„Pche,“ mávol rukou Edvin, „uvidíte, zajtra už bude všetko v poriadku. Dobrá noc,“ odpochodoval do izby, ktorú zdieľal so starcom.

* * *

„Ako sa cítiš?“

Sedeli pri raňajkách, keď sa k nim pridala Henrik. Steffen si všimol, že vyzerá strhanejšie ako včera.

Starec sa s námahou posadil a tupo hľadel do stola. Občas mu myklo telom. Odkasľal si a načialhol sa za suchárom. Odhrýzol si raz a potom ho prudko odhodil. Začal sa triasť. Hlavu mu vyvrátilo dohora, chrčal, plul okolo seba sliny a oči mal stĺpkom.

Potom to prešlo. Bol to len moment.

„Čo je? Je ti zle? Si chorý?“

„Nie... nechaj...“ hovoril a zaháňal sa pritom rukou, ktorá sa mu stále trochu triasla.

„Mávaš záchvaty? Vrav! Toto musíme nahlásiť, nemáme na to lieky!“

„Hm?“ premeral si ich neprítomným pohľadom. „Musím si iba od... odpočinúť.“

Chlapi si vymenili zmätené pohľady. Do konca aj Edvin vyzeral, že ho to zasiahlo.

„Poznáte ten pocit, že vás niekto sleduje?“ prehovoril, keď sa starec odsušchal.

„V noci som sa na to zobudil, a keď som otvoril oči, nado mnou sa skláňala biela tvár. Skoro som dostal infarkt. Netuším, prečo to Henrik urobil, ale potom si zobral veci a presťahoval sa. Spal v kutici,“ ukázal rukou na koniec chodby.

„Povedal prečo?“ vyzvedal Sven.

„Neviem. Čo sú to za otázky? Však som napoly spal,“ vyštekol. „Nechajte ma tak,“ Edvin sa nečakane zdvihol zo stoličky a odišiel von.

Steffen šiel spať s ťažkou hlavou. Než vošiel do izby, priložil ucho k dverám do kutice. Začul mrmlanie, zachytil slová ako „nie“ a „nedovolím ti to“. Stlačil kľučku a pootvoril dvere. Henrik sa prehadzoval na matraci.

„Si v poriadku?“

Henrik stíchol. V tľmenom svetle z chodby jeho oči akosi divne žiarili. Hľadel priamo na Steffena, no zdalo sa, že ho nevidí.

„Henrik?“

„Steff...“ spoznal ho. „Bojím sa.“

„Čoho?“ Podišiel bližšie. Spozornel. Starcovu tvár hyzdili červené šrámy. Vyzeralo to, akoby si z nej chcel strhnúť kožu.

„To ona...“

„Čo?“

„Je tu... chce naše duše...“

„Ššš, to bude dobré,“ nenapadlo mu povedať nič iné. Bolo zjavné, že starec blúzni. Čokoľvek sa stalo vtedy vonku, nemohlo to byť nič nadprirodzené. Aj napriek tomu mu však po chrbte prebehli zimomriavky. Chĺpky na zátylku sa mu vztyčili a dych zrýchlil. Akoby predsa len zacítil prítomnosť niekoho ďalšieho. Obzrel sa. Tieň v rohu sa zdal tmavší ako zvyšok izby.

Henrik čosi nezrozumiteľne zašepkal do ticha. Steffen sa zdvihol a odkráčal k dverám. Ešte chvíľu ho pozoroval, keď mrmľanie stíchlo a nahradilo ho chrápanie. Potichu zavrel.

S úmorným povzdychom dopadol na posteľ. Tá pod jeho váhou zavržgala. *Čo sa to tu do pekla deje? Žeby na tých povedákach bolo niečo pravdy?* Premohla ho túžba urýchliť čas. Sú pred nimi ešte dva mesiace, kým po nich príde loď. Zdalo sa mu to ako večnosť. Nevedomosť a čkanie ho ubíjali.

Pozrel na spiaceho Svena, ktorý vedel ešte menej ako ostatní. Premýšľal nad udalosťami spred šiestich rokov. Na noc, keď sa všetko zmenilo. Vtedy zistil, ako ľahko, jediným zlým rozhodnutím, sa môže zvrtnúť osud človeka.

Tušil, prečo sa sem Edvin vrátil, a predpokladal aj Henrikov dôvod. Ale prečo prijal prácu on? Myslel si, že sa tým niečo zmení? Nič sa nezmenilo. A navyše ho začali mátať démoni minulosti. Nočné mory sa vracali a on tomu nevedel zabrániť.

Chýbala mu tá, ktorá vniesla do jeho života svetlo.

Chytil do ruky fotografiu. Aj keď to nebolo dobre vidno, Mary na nej mala šibalský úsmev. Steffen ju práve v tej chvíli uštipol do zadku.

Fotka bola z čias, keď sa jeho život znova otočil k lepšiemu. Bolo to vďaka nej.

Lahol si do postele s myšlienkou na ňu. Takmer na sebe cítil jej dotyky a keď zavrel oči, predstavoval si jej vôňu. Do obrazu mu vbehli Norik a Sara, v ušiach sa mu ozýval ich smiech. Už sa nevedel dočkať, o koľko zas podrastú. Zamrzelo ho, že nemá aj ich fotografie. Zaumienil si, že keď sa vráti, urobia si rodinný portrét. Otočil sa na druhý bok a nakoniec zaspal.

Precitol. V izbe cez závesy presvitало svetlo. Čo ho zobudilo? A vtom to začul. Rytmické vŕzganie. Vstal z postele a vyšiel na chodbu. Na bosých nohách pocítil príván. Do duše sa mu vkradol neblahý pocit.

Edvinova izba bola prázdna – bol na rade so strážením majáka. Znova sa ozvalo vŕzganie. S neprijemným pocitom v hrudi sa otočil ku kútici. Otvoril dvere, až tresli do steny.

Okno bolo dokorán.

Z trámu viselo ochabnuté telo. Pohojďovalo sa, akoby tancovalo do rytmu neexistujúcej hudby.

Do zamrznutého snehu sa zabárali tri páry

nôh. Vpredu kráčal Edvin, čelo zvrátené od námahy, chrbát mierne ohnutý dozadu. Trval na tom, že telo odnesie sám.

Uložili ho do kaplnky a dali mu krátke zbohom. Hľadeli do zeme bez slov. Vedomie toho, čo sa stalo, ich omráčilo natoľko, že nemohli nijaké nájsť.

Edvin prudko kýchol. Pošúchal si nos a z úst mu vyletela tichá nadávka. Otočil sa a odpochodoval preč.

Steffen na sebe zacítil Svenov pohľad. Chcel ho uistiť, že všetko bude v poriadku. Ale nemohol sľúbiť nič, čo nevedel ovplyvniť. Len si sťažka povzdychol a pobral sa do domu.

Niekoľko musí poslať telegrafom správu.

Ďalší deň nepriniesol nič nové. Steffen neustále zabíhal pohľadom k telegrafu, no ten nejavil žiadne známky aktivity. Prípadalo mu to zvláštne, na také niečo predsa museli reagovať okamžite.

Keď sa k nemu pridral Edvin, letmo si ho premeral. V noci sa z jeho izby ozývali kroky, prehadzovanie v posteli, hlasy, akoby sa rozprával sám so sebou.

„Čo je?“ oboril sa naňho, keď zistil, že ho sleduje. Netrpezlivo si stiahol rukávy.

„Nič,“ Steffen pokrútil hlavou a odvrátil pohľad. Zahryzol si do jazyka, aj keď by to zo seba najradšej dostal. Nepáčilo sa mu však, ako sa naňho pozrel. Edvin plný dobrej nálady sa načisto vytratil. A čo tie škrabance?

Tik-tak.

Napäté ticho prerušovali len nástenné hodiny.

Je to, akoby sme všetci prichádzali o rozum, premýšľal Steffen, zatiaľ čo žul chlieb s maslom. Bol suchý a trpký ako ich naštrbené vzťahy. Na hrudi cítil tlak, prehltal s veľkou námahou. Načiahol sa po džbán s vodou a vypil naraz celý pohár.

Neuľavilo sa mu.

„Bolo bláznovstvo sa sem vracat“, povedal náhle. Už to viac nevydržal v sebe dusiť, cítil, že to musí dať von.

„Hovor za seba“, vyštekol Edvin pohrdavo. „Ja som tu, lebo som chcel prísť.“

„A čo Henrik?“

„Ten sem naozaj nemal prísť. Možno by ešte pár rokov požil.“

„Hej! O mŕt...“

„O mŕtvych len dobre. Bla-bla-bla. Ja sa ti na to môžem...“

„Máš s tým niečo dočinenia?“

„Prázdne obvinenia ti nepomôžu.“

„Už vtedy som tušil, čo si za človeka. Ale myslel som si, že si sa poučil, zmenil.“

„Poučil?“ Edvin buchol pästou do stola.

„Máš na tom rovnaký podiel ako ja. To, že sa teraz hráš na otecka ti nepomôže. Už niet cesty späť.“

Pri tých slovách sa Steffenovi zježili chlípky na krku. Ako vtedy pri Henrikovi mal pocit, že v miestnosti s nimi ešte niekto je. Oči mu zabľúdili k najtmavšiemu kútu, kde slnečné lúče nedosiahli. Zdalo sa mu alebo sa tam niečo pohlo?

Z chodby sa ozvali kroky.

„Dobré ráno,“ pozdravil Sven skleslým hlasom.

„Dobré,“ odpovedal Steffen s ťažkým povzdychom, zatiaľ čo Edvin ani len nezdvihol zrak.

„Čo to tam máš?“ Aj Sven si všimol nedbalo zakryté ruky. Červené šrámy sa nedali prehliadnuť.

„Čo sa do toho staráš?!“ Edvin sa zdvihol, stolička hlasno zaškripala.

„Hej!“ Steffen sa tiež postavil.

„Ty sa do toho nepleť!“ Edvinov ukazovák mieril na Steffena ako zbraň.

„Si divný,“ mladík to napätie nevydržal.

„Bohvie, či nemáš prsty v tom, čo sa stalo Henrikovi. Bol predsa s tebou v izbe! Viem, že je tu niečo, čo mi nechcete povedať. A ako vysvetlíš hento?“ ukázal na jeho predlaktia.

„Koľko si toho vypočul? Čo, mladý? Ako sa opovažuješ...“

„No tak, chlapi,“ Steffen sa snažil zachrániť situáciu, ale neskoro.

Edvin schmatol mladého a šmaril ho o stôl. Na zemi zarinčali rozbité tanier. Steffen pribehol a chcel ich od seba oddeliť, no Edvin ho odsotil do sporáka. Sven sa uvoľnil z Edvinovho zovretia. Vrazil mu jednu do brucha a druhú do tváre. Vrhli sa na seba ako levy.

Steffen nevidel iné východisko. Rozbehol sa do trezoru. Vytiahol pištoľ. Ruky sa mu triasli, keď nabíjal. Zvuky boja sa vystupňovali.

Nastalo ticho.

Steffen vkročil do kuchyne, pištoľ namierená na Edvina. Ten stál nad nehybným telom, jeho ruky v polohe, akoby stále zvierali hrdlo mladíka. Na pleci mal roztrhnutú košeľu, pod ňou sa skvela červená škvrna. Zdalo sa, že ani nezaregistroval v kuchyni niekoho ďalšieho.

„Hej!“

Edvin precitol. Mal sklený pohľad, bol v tranze.

„Čo sa tu stalo? Vrav!“ Ruka, ktorá držala zbraň, sa mierne zachvela. Srdce mu prudko bilo, no keď sa Edvin bez slova pohol, nechal ho prejsť. Nedokázal by stlačiť spúšť.

Steffen podišiel k Svenovi. Ležal na stole s rozpaženými rukami, v jednej zvieral črepinu z taniera, zafarbenú od krvi. Oči dokorán a v nich nevýslovná hrôza. Skontroloval mu pulz, aj keď vedel, že je to márne. Sklesnuto padol na stoličku, hlavu si zaboril do dlaní.

Ako to mohlo zájsť takto ďaleko?

Tik... tak... tik...

Zdalo sa, že čas zastal. Aj hodiny akoby odbíjali pomalšie.

Po chvíli sa Steffen odhodlal. Strčil si pištoľ za opasok a keďže v Edvinovej izbe bolo ticho, opatrne nadvihol telo muža, ktorý mal mať celý život pred sebou. Vyšiel von. Zima mu šľahala do tváre, ale on kráčal ďalej, mechanicky, ako stroj.

V kaplnke ho uložil vedľa Henrika a chystal sa mu zatlačiť oči. Zaváhal. Už aj predtým v nich chýbal život, no teraz

sa zdali ešte prázdnejšie. Kam sa podeje duša, keď človek zomrie? Existuje naozaj niečo ako nebo a peкло? Steffen si bol istý, že ak áno, Sven odišiel do neba. Bol mladý a nevinný. Nezaslúžil si taký koniec.

Ako sa nad ním skláňal, z úst mu zrazu vyšla čierna para. Jej čiastočky poštekli Steffena v nozdrách. Odtiahol sa a kýchol.

Čo to bolo? Posledný výdych? Nie, to nie je možné...

Spomenul si, že aj Edvin kýchol, keď dávali zbomom Henrikovi. Dúfal, že to nič neznamená, no aj tak ho premohol pocit, že tu nie je všetko s kostolným poriadkom. Radšej sa pratal preč.

Premýšľal nad konfrontáciou Edvina, ale nevedel, čo by mu povedal. Pred očami sa mu mihali obrazy. Tvár nepričetného človeka. Krik. Ochabnuté telo mladíka. Dievča odovzdané ležiace na drsnej zemi.

Spomienky z minulosti sa dovalili ako lavína. Apatiu vystriedal hnev. Edvin zašiel príďaleko. Ten hajzel bol presýtený zlom. Kto vie, koľko toho stihol napáchať? A teraz zabil chalana holými rukami. Kvôli čomu? Čo to do neho vôbec vošlo?

Všetko v ňom vrelo. Iba studený vzduch udržal Steffena v prítomnosti. Pištoľ za opaskom ho však páčila. Báľ sa, že keby sa stretli zoči-voči, rovno by ho zastrelil.

Keď prišiel do domu, radšej sa okamžite

zamkol v izbe. Rozhodol sa, že musí vychladnúť.

Prebudil sa celý spotený. Nepamätal si, že by si ľahol do postele. Vyplašilo ho to. Cítil sa slabý, v hlave mu hučalo, na čele sa mu perlil studený pot. Utriel si ho do košeľe.

Zjokol.

Vyhrnul si rukáv. Potom druhý.

„Čo do riti...?“

Celé predlaktia mal doškriabané. Pobil sa s Edvinom? Preto sa cítil, akoby ho prešiel vlak? Dvere však boli zamknuté, kľúč stále v zámke. Až potom si všimol za nechtami špinu. Zaschnutá krv.

Spravil si to sám.

Ale kedy... A prečo?

Vyrušil ho hluk. Rinčanie skla, búchanie, lámanie dreva, ktoré sa miešalo so zvukmi podobnými dáveniu. Edvinovi muselo preskočiť. Plakal a kričal zároveň.

Naraz sa Steffenovi zatočilo v hlave. Zviezol sa na zem. Začul hlas, šepkanie. Nevedel, odkiaľ to ide, ale zdalo sa mu, akoby ho počul z vlastného vnútra. Slová nerozoznal. Pred očami mu potemnelo. Vyšplhal sa späť do postele a zaliezol pod perinu. Skryl sa pod ňu ako malé dieťa.

Keby bol doma, na pevnine, pomyslel by si, že naňho ide chrípka. Ale teraz vedel, že to má iný pôvod.

Ležal, telo mal stuhnuté, neschopné po-

hybu. Sledoval temnotu, ktorá ho obklopovala. Keď si oči privykli na tmú, pohľadom pristál na dverách. Boli pootvorené a medzera sa zväčšovala. Cítil, že nie je v miestnosti sám. Od dverí sa oddelil tieň a pomaly, veľmi pomaly sa k nemu blížil.

Keď sa tieň dotkol periny, pocítil slabý tlak. Najskôr na chodidlách, potom kolenách, bruchu. Tieň postupoval vyššie.

Je to len sen... sníva sa mi to.

Steffenovi brnelo celé telo od strachu. Zo všetkých síl sa snažil zobudiť. Kričal, no z úst mu nevychádzal žiadny zvuk.

Tieň zastavil na hrudi, stláčal ho. Z pľúc mu odchádzal všetok vzduch. Ešte chvíľu a udusí sa. Chcel sa brániť, ale telo zostávalo meravé ako telá jeho mŕtvych kolegov.

Tlak na perine zrazu poľavil.

Steffen sa zhlboka nadýchol a posadil sa. Temnota sa vytratila, von za oknom začínalo svitať. Dvere boli zavreté.

Bol to iba sen?

Netušil, koľko času prešlo. Nevedel, čo sa stalo. Celé telo mu horelo, hrud' ho štipala. Keď sa pred chvíľou pozrel, mal ju doškriabanú ako Henrik tvár. Akoby sa chcel zbaviť niečoho, čo sa usídlilo v jeho vnútri.

Ale cítil sa pri zmysloch. Mohol to byť len klamlivý pocit ako ticho pred búrkou.

V dome bolo ticho. Skoncoval so sebou aj Edvin? Alebo len vyčkáva na to, kým vyjde z izby, aby ho tiež dorazil?

Myšlienky sa mu v hlave prevaľovali ako mračná na studenej oblohe.

Musí to ísť skontrolovať.

Na stolíku ležala zbraň. Opatrne ju chytil do ruky. Chladný kov pôsobil v jeho horúcej dlani, akoby držal kus ľadu.

Priložil ucho k dverám. Ticho. Odomkol a vystrčil hlavu. Dom vyzeral prázdny. Vyšiel von, len tak, ako bol. Vo svetri.

Celý ostrov bol ponorený v hmle. Prevaľovala sa, akoby to boli chumáče vaty.

Steffena ovalil nezvyčajne teplý vzduch. Sneh takmer zmizol. Aj počasie si robí, čo chce? Vykročil k majáku. Od Svenovej smrti ho nik nezapálil.

Zastal. Pred sebou zbadal obrysy postavy. Ruka so zbraňou automaticky vyletela hore.

„Je to zbytočné,“ zachrapčal Edvinov hlas. „Neujdeš jej. Je mocná.“

Blížil sa, hmľa sa okolo neho tratila, akoby ju odpudzoval. Do Steffenových nozdier zavial hnilobný pach dvoch rozkladajúcich sa tiel. Alebo troch?

Edvin mal na obnažených rukách otvorené mokvajúce rany.

Steffen si náhle uvedomil, že sú to známky boja proti ovládnutiu mysle.

„Si chorý,“ povedal rozhodne. Srdce mu búšilo a svedomie mu navrávalo, že skončí rovnako ako Edvin.

„To nie je choroba,“ oponoval hlasom, ktorý kedysi mohol pripomínať veselého Edvina. „Máš ju v sebe aj ty. Vieš, o čom hovorím.“

Steffen začul šepkanie. Tlak na hrudi sa

ozval znova. Áno, už vedel, o čom hovorí. O kom. V mysli sa mu vynorila tvár, ktorú lemovali dlhé vlasy zlepené od potu a slz.

„Neviem, ako je to možné, ale musíme sa jej vzoprieť.“

„Myslíš, že som to neskušal?“ otrčil naňho nepekne vyzerajúce ruky.

„Čo od nás chce?“

„Vážne sa to pýtaš?“ pohrdanie z jeho hlasu bolo zjavné. „Pomstu. Naše duše. Ale to jej už nestačí. Chce viac.“

Nemôžem dýchať. Musím... musím sa oslobodiť od zla, čo je vo mne. Steffenova voľná ruka vystrelila k hrudi. „Nie... nepodvolím sa.“

Odpoveďou mu bol iba smiech. Smiech, od ktorého ho zamrazilo do špiku kostí. Ten už nepatril Edvinovi.

Steffen cúval. Zbraň stále namierená na jeho protivníka. Sledoval, ako sa k nemu približuje s jednou rukou za chrbtom. Na tvári mal výraz plný odhodlania, no zároveň v ňom bolo niečo dychtivé. Túžba zabíjať.

„Si zbabelec! Bojuj s tým!“

Edvinove zreničky sa rozšírili. „Je neskoro. Gustav aj Henrik zaplatili za svoju slabosť. Zostávajú už len dvaja.“

„A čo Sven?“

„Toho si zobrala, lebo sa jej máliło.“

„Jeho máš na svedomí ty!“

„Nie, nie. Prinútila ma.“

Teraz alebo nikdy. Edvin bol však príliš blízko, prvému výstrelu sa vyhol a spravil prudký pohyb rukou.

Steffen pocítil v ramene ostrú bolesť, zrak mu padol na rúčku kuchynského noža. Stále v šoku padol na zem pod Edvinovou váhou. Ten uchopil rukoväť a nôž mu z rany vytrhol. Zahnal sa, no Steffen mu ruku zadržal. Pištoľ mu pri tom vyletela.

Volnou rukou mu z celej sily zatlačil na mokvajúce rany.

Edvin zvraskol a pustil ho.

Steffen sa odkotúlal a siahol po zbrani vo chvíli, keď sa jeho protivník postavil.

Ticho na pustom ostrove preťal druhý výstrel.

Edvin zmätene pozrel dole. Z hrude mu začala vytekať krv. Klesol na kolená a z posledných síl vyriekol: „Sľúbila, že ma ušetrí, keď jej pomôžem. Možno to dovoľí aj tebe.“

Padol tvárou na zem.

Steffen dychčal. Rany ho štipali, no nedať na to. Hučanie v hlave a hlas, ktorý ho mátal roky, ho pripravovali o rozum. Rukoväť zbrane v dlani oťažela.

Hlasy naraz prehlušil smiech. Mary a deti.

Zrak mu pritiahol nôž ležiaci v tráve. Možno keby ju skúsil zo seba dostať, mohol by sa k nim vrátiť. Myseľ mu znova potemnela. Mal pocit, akoby všetka okolitá hmla prerazila až do jeho vnútra a obalila mu mozog. Takmer ani nevnímala, čo robí, pred očami mal prázdnotu, v ušiach výkriky.

„Chyť jej nohy! Je nejaká divá.“

„Kopla ma!“

„Nebud' srať! Táák.“

„Nie, prosím. Nechajte ma!“

Čepel noža sa zaborila do ucha.

Nezniesiteľná bolesť ho vytrhla z blúznenia.

Hučanie prietoku krvi sa miešalo s neprestávajúcimi výkrikmi. Druhý rázny úder nožom a všetko stíchlo.

Po krku mu stekali teplé pramienky krvi a vpíjali sa do svetra.

Je po všetkom?

Na okamih pred sebou zazrel postavu. Dlhé vlasy viali v teplom vánku. Ukázala naňho prstom a zmizla.

„Daj mi už konečne pokoj!“ zareval do ticha. Jeho vlastný hlas sa stratil v ničote. Bola to všetko jej robota? Je naozaj možné, že ich na ostrov prilákala sila tej, ktorej bolo ublížené?

Rozbesnené more. Prudký náraz. Klzké skaly.

Zima. Nekončená zima. Hlad.

Silno zavrel oči a trel si ich prstami, akoby chcel tie obrazy vygumovať.

Prístrešok z trosiek lode.

Lisbeth, jediná žena medzi štyrmi mužmi.

Bola to len otázka času.

Zavial vietor. Na hrud' mu dosadla neviditeľná sila. Stláčala ho a dusila, akoby mu hrdlo zvierali čiesi ruky.

Zahňal sa, ale protivníčku neodohnal. Bola tam, prenikala do jeho vnútra a on dostal strach, čo sa stane, keď ho ovládne úplne.

Vedel, že musí konať. Rukoväť noža

stále zvieral v ruke. Bola ako votrelec, ktorého potrebuje dostať z tela.

K škrabancom na hrudi sa pridala šráma od kľúčnej kosti až po bránicu.

Dusenie neprestávalo, pľúca sa dožadovali kyslíka. K šrámu sa pridala druhý a tretí. Nôž kĺzal po koži a zanechával pod svetlom karmínové čiary. Nepomáhali. Rebrá ho hlbšie nepustili. Zareval, viac od zúfalstva ako od bolesti. Stále bola v ňom. Na moment ho prepadla myšlienka skončiť so všetkým.

Ale ona to tak nechcela. Chcela, aby trpel. Tak ako trpela ona, keď sa na nej jeden po druhom odbavovali.

Špička noža sa priblížila k bruchu. Zaborila sa až príliš ľahko. Urobil krátky zárez, naraz trhol rukou a nôž mu vypadol. Premohla ho intenzívna tupá bolesť a obklopila tma.

„Steffen.“

Záblesk svetla. Nežné pohladenie.

Prebudil sa v tráve s rukou vystretou do vzduchu. Prsty sa za ňou stále načahovali. No nedotkli sa jej. Mary.

Otvoril oči. V hlave mu treštalo, pohľad mal rozmazaný. Celé telo mu brnelo od zimy. Zrak mu padol na brucho a chvíľu trvalo, kým mu došlo, čo vidí. Nervy vysielali signály do mozgu, ktorý to odmietal prijať. Prišlo mu nevoľno. Naplo ho. Vedel, čo to znamená.

Stál, prehnutý v páse, na vyhliadke majáka. Schody za ním zdobili tmavočervené šmuhy, obvazy boli presiaknuté krvou.

Bola mu zima, lenže táto zima vychádzala z jeho vnútra. Zhlboka sa nadýchol. Hmla sa vytrácala nielen z jeho hlavy, ale aj z ostrova. Pozrel dohora, nebo sa začalo vyjasnievať. Zazrel kúsok modrej. Bolo to preňho ako nádej. Nádej, že sa Zlo, ktoré stvorili, možno nedostane z ostrova. Hlas plný hnevu sa mu stále ozýval kdesi vnútri, ale cítil, že slabne.

Pohľad na to, ako temná masa mora pohltila telá jeho kolegov, ho naplnil pocitom zadostučinenia. A po tomto poslednom čine na ostrove nezostane žiadne telo, ktoré by Lisbeth posadla.

V ruke zovrel fotografiu Mary. Tak ako prvý deň, na moment z neho opadli všetky obavy. Fotku si strčil za okraj svetra a prekročil zábradlie.

Priložil si zbraň k hlave. V ušiach mu hučal prívál krvi.

Tik. Tak.

CHARON

LUCIA LUKAŠČÍKOVÁ

Rodáčka z Oravy žijúca na Záhorí. Od malička chcela byť spisovateľkou, tak sa postupne svojmu snu približuje pravidelným písaním a prispievaním do súťaží. Najviac jej diel nájdete na stránke scifi.sk. Vo Fantastickej poviedke sa už párkrát ocitla na prvých priečkach a na svojom konte má ešte jedno prvenstvo v súťaži M.Ú.Z.A., kde vyhrala s poviedkou Vlak. V príbehoch má rada tajomno a ponurú atmosféru a to sa snaží dávať aj do svojich výtvorov. Okrem toho rada kreslí a fotí.

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG
WWW.GOLDENDOG.CZ

RADOSLAV KOZÁK
PROKLETÝ ZÁLIV

RECENZIA:

DVA SKVOSTNÉ LAHODNÉ HORORY VYDAVATEĽSTVA PRÍBEH

napísala: Mária Hanúšková

V jedno sychravé popoludnie som sa vybrala do brnenského kníhkupectva. Kráčala som po námestí s mobilom v ruke, intenzívne hľadajúc číslo mojej objednávky. Očakávaná zásielka konečne dorazila! Do miesta môjho bydliska, moravskej metropoly, zavítal kvalitný slovenský horor. Brno to cítilo tiež, preto nevlúdne počasie dokonale zosúladiť s temnotou kníh. Vyhriate kníhkupectvo síce poskytovalo možnosť príjemného ohrevu, mne však vzrušením pobehoval mráz po chrbte.

Rada by som napísala niečo efektné, napríklad: v ten moment, ako som knihy vzala do rúk, udel blesk a začala sa búrka storočia. Opísala by som závan ľadového vetra, ktorý by, samozrejme, nik iný necítil. Určite skvelé by bolo dodať, že ma v tú noc budili čudné zvuky, ozývajúce sa z môjho malého bytu. Požadované grády by som dosiahla tvrdením, že prítomnosť kníh započala moju skazu. Ale to by bolo nadmieru dramatické a trúfam si tvrdiť, že by mi aj tak nikto neveril. Čo však môžem s istotou a bez preháňania napísať je fakt, že *Pahltné* od Lukáša Poláka a *Trinášť balád pre*

Lucifera od Radoslava Kozáka vo mne zanechali omnoho viac, než ten najlepší horor.

Než som otvorila obe knihy, sľúbila som si, že si každú myšlienku, pocit, výraz tváre či efekt, aký na mňa rôzne pasáže mali, poctivo zapíšem. Zo zápisníka však na mňa zízali len prázdne stránky, vysmievajúc sa môjmu patetickému príslubu. Ako som si vôbec mohla myslieť, že bez chochmesu preruším čítanie, vytrhnem sa z imaginárneho sveta a dokážem pocit premeniť na slová? Nedokázala som. Svety týchto dvoch kníh ma vtiahli do seba a nechceli pustiť naspäť do reality. Alebo som to nechcela ja. Túžila som s nimi zostať, vyžívať sa v temnote, akú mi ponúkli. Kúpať sa a topiť v ich hĺbke, zožiť vlastných démonov a podebatovať si s nimi nad pohárikom kvalitného drinku. Keď ma konečne vypluli do skutočného sveta, hodnú chvíľu som sa spamätávala. Nenachádzala som slová, ktorými by som vyjadrila, čo sa v mojom vnútri odohrávalo. Teraz sa o to aspoň pokúsim.

RADOSLAV KOZÁK TRINÁŠT BALÁD PRE LUCIFERA

Rok vydania: 2024

Počet strán: 262

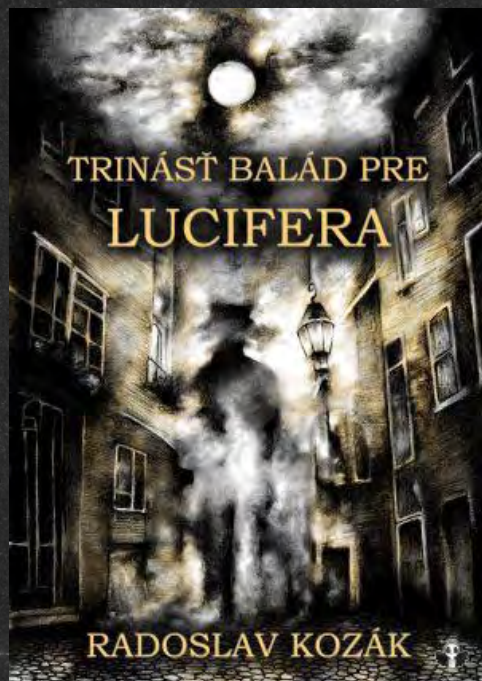
Väzba: mäkká

Ilustrácie: Beáta Juritková

Len máloktorá kniha vo mne dokáže vyvolať intenzívne emócie alebo, presnejšie povedané, akékoľvek emócie. O málokto-rom diele môžem povedať, že si ho budem pamätať ešte roky po prečítaní, pretože zanechalo v mojom vnútri priveľmi silnú stopu. Radovi sa to však podarilo. Svoji-mi trinástimi baladami si veľmi pomaly, plíživô ale o to silnejšie hĺbil cestu do mo-jej duše, aby ju rovnako nenápadne roztr-hal na franforce. V tom najlepšom slova zmysle, samozrejme. Niektoré diela, či už ide o knihy alebo filmy, vo vás dokážu vy-volať bolesť, melanchóliu a veľmi zložitú filozofické úvahy, pri ktorých dumáte nad životom a existenciou všeobecne. Krá-sa života, akokoľvek útrpného, posväčuje ten ťaživý pocit, ktorý často vyvoláva. Tr-píte, ale prešli by ste si tým znova. Hrnú sa vám slzy do očí, avšak ten moment by ste za nič na svete nemenili. *Trinásť ba-lád pre Lucifera* sa nedá inak zhrnúť. Ide o krásnu, melancholickú baladu ospevu-júcu život, smrť, utrpenie, lásku, ľudskosť i neľudskosť v trinástich trpkosladkých poviedkach.

Musím povedať, že čítam rýchlo. Do-kážem prelúskat' aj sto strán v priebehu

jediného dňa. Tých 262 strán sa pre mňa nezдали byť žiadny problém, preto som celú zbierku plánovala preletieť za víkend. Napriek tomu mi prekúsať sa touto ten-kou knižkou trvalo na moje pomery veľmi dlho. Za jeden večer som stihla maximál-ne dve poviedky, a to len vtedy, keď som mala dobrý deň. Nedalo sa inak. Každá poviedka, každá balada v sebe skrýva kus Radovej duše a mysle. Ako sa predierate stránkami, idete hlbšie a hlbšie do jeho vnútra, až máte pocit, že ste telepat. Presne to som zažívala aj ja. Napriek dialke, kto-rá ma s Radom delila, som mala pocit, že som s ním v spojení ako nikdy predtým. Pri čítaní stránok som ho vnímala lepšie,

než keď sa zhovárame osobne. Jeho slová mi pomohli pochopiť, kto skutočne je. Už to bol dostatočne silný dôvod na to, aby som čítala jednu, maximálne dve poviedky za deň. A niekedy som si dávala dlhšie rozostupy, pretože som potrebovala, aby som každú z nich strávil. Každá jedna vo mne vyvolala množstvo emócií, od úzkosti, strachu, vzrušenia až po existenciálnu krízu a dumanie nad vlastným životom a pôvode zla v človeku. Pokladala som si množstvo otázok, ktoré ma podchvíľou trhali zvnútra: Odkiaľ sa berie zlo? Je našou súčasťou? Máme v sebe temnotu a je len na nás, či ju necháme silnieť? A poznáme ju vôbec? Vieme sa jej/sebe pozrieť do očí a priznať si jej prítomnosť?

Každej poviedke som musela dať vlastný priestor, aby sa stihla vstrebať a odoznieť. Aby som dokázala v sebe nájsť odpovede, ktoré som v skutočnosti nenašla. Aby som sa mohla nadýchnuť a pripraviť sa na ďalší emocionálny kolotoč, ktorý ma prinúti plakať, usmievať sa, cítiť pokoru, zlosť, bezmocnosť ale aj lásku, súcť a nádej. Každá poviedka si zaslúžila vlastný priestor, presne preto ich taktiež na tomto mieste zrecenzujem samostatne. Azda pochopíte prečo.

TRINÁST BALÁD PRE LUCIFERA

„Na svete sú dva druhy ľudí: tí, ktorí vám povedia, že sú ochotní za niečo zabiť, a tí, ktorí by za to niečo pokojne položili život. Z prvých sa stávajú monštrá. A tí druhí? Tí jednoducho skončia mŕtvi.“

Prvá poviedka spája všetky ostatné v jedno konzistentné, vzájomne na seba odkazujúce dielo. Životom utrápený a demotivovaný spisovateľ túži nájsť zabudnutie na dne najlacnejšieho pohárika. V čudnej, pochybnej putike premieta svoj život a necháva sa zožierať vlastnými démonmi. Až dokým si k nemu neprisadne mysteriózny cudzinec. Ponúkne mu, aby preňho napísal trinásť temných príbehov, cez ktoré sa dostane k dušiam ľudí. A ak odmietne? Vezme si tú jeho. A tak spisovateľ začne písať, a my sa ponárame do hororu, magického realizmu a temnoty duše každého z nás.

KOLAJNICE OSUDU

„Jeho priatelia tvrdili, že najväčšie potešenie mu poskytovala spoločnosť tvrdého alkoholu a naivných dievčat. A obe rád konzumoval vo veľkých množstvách.“

Na nočný rýchlik z Bratislavy do Žiliny nastupuje Martin. Povrchný mladík, ktorému svedomie nič nehovorí, vníma ženy len ako veci. Berie ich ako trofeje, ktoré môže podľa potreby využiť a rovnako aj odhodiť, ak ho prestanú baviť. Keď si k nemu prisadne tajomná kráska, Martin vycíti ďalšiu obeť. Tentoraz však bude všetko inak. Každý bude raz pykať za svoje činy.

DOKONALÝ KONIEC

„Pravda je cynik, sloboda klamár, láska samovrah. Niekde hlboko vo vnútri Rómeo vie, že Júlia v skutočnosti miluje dyku.“

Čo je horšie než spisovateľ, ktorý nedokáže svoje myšlienky preniesť na papier? Keď mu jeho múza nepomáha, ale naopak ukazuje najtemnejšie zákutia ľudskej existencie. Zavretý v malej izbe čelí zrkadlu, ktoré múza nastavuje spoločnosti, ale aj jemu samému. Táto melancholická až poetická poviedka mi hovorila priamo z duše. Umelec sa vyžíva v inšpirácii, akú mu múza prináša, často ale za cenu absolútnej deštrukcie.

DIABLOVE RUKY

„Vojna mu vzala ruky a diabol zase myseľ.”

Diablove ruky sú priamočiarym a nekompromisným bodyhororom, ktorý ma veľmi bavil. Plukovník Theodore Burnett sa chystá užiť si dovolenku vo svojom rodnom dome. Cestou zrazí mačku, a ako sa zdá, nikomu v meste to nevadí. Až na jedného človeka. V dávnej minulosti (a podaktorým to zostalo dodnes) verili, že mačky sú spojené so samotným peklom a diablom. A pán Burnett veľmi chutne desivým spôsobom zistí, či je to pravda.

ODTLAČOK

„Viem iba jedno. Slnko už zas zapadlo. A ona čoskoro príde znova.”

V poradí piatu poviedku, ktorú napísal zdeprimovaný spisovateľ pre Lucifera, by som nazvala investigatívnym hororom. Na konkrétnom mieste na koľajniciach sa pred dávnymi časmi stala nehoda; vlak zrazil školský autobus plný detí. Povráva

sa, že ak na tom istom mieste zaparkujete, na rôznych miestach na aute sa objavajú biele odtlačky detských rúk. Čo je lepšie sústo pre reportéra zbierajúceho senzácie? James McClarthy sa preto bez váhania vydá do zapadnutého mestečka, zastaví na onom mieste a popráši si auto múkou. Nečaká ho však len skvelý materiál pre článok, ale i najhoršia nočná mora. Skvelé, mrazivé scény uspokojili moje po horore dychtiace srdce.

SPOVEDNÉ TAJOMSTVO

„Keby ste stretli diabla, ktorý pozná všetky hriechy sveta, čo by ste mu povedali? A čo je dôležitejšie, otc, čo by povedal on vám?”

Temná jednohubka opisuje Metoda Baláza, ktorého ani kňazské rúcho neochráni pred vlastnými hriechmi. Čo sa zdá pre kňaza ako rutinná až nudná záležitosť sa po príchode tajomného cudzinca premení na hotové pekló v chráme božom. Čo na to povedať: karma je zdarma! Je jedno, v akom háve si odetý, podstatné je, čo skrývaš vo vnútri.

BARBITURÁTOVÁ BÁBIKA

„Na tričku si mala obrázok bieleho mačiatka, ktoré na mňa celý čas mávalo. No akosi som sa nevedel rozhodnúť, či mi máva na privítanie, alebo je to posledné zbohom. A presne tak to bolo i s tebou, Mel. Zakaždým, keď sme sa stretli.”

K tejto poviedke sa mi ťažko nachádzajú slová. Mám dojem, že v skutočnosti neexistuje správny výraz, ktorým by som

dokázala pomenovať, aký efekt na mňa mala. Azda najpríhodnejším by bolo spojenie: odpálila mi dekel. Na začiatku totiž máte pocit, že pôjde o obyčajné milostné vyznanie závislého lekára mladšej pacientke Mel. Čo sa zdá ako priamočiary príbeh sa postupne mení na temnú lúboštnú romancu, zobrazujúcu odvrátenú stranu lásky: posadnutú, šialenú, kontrolujúcu a vlastniacu. Prekrásna hra s jazykom robí z poviedky poéziu v próze. Rado sa doslova láska so slovíčkami akoby boli jeho milenkou.

BALADA O ROBERTOVI JOHNSONOVI

„Tvoja duša mne a môj talent tebe.“

Nádejný bluesman túži preraziť v tvrdom svete hudby. Prvý koncert skončí fiaskom a Robert spochybňuje svoju túžbu i talent. Kolega-hudobník mu preto prezradí tajomstvo svojho úspechu; stačí prísť na opustené rázcestie, kam prichádza aj sám diabol. Pán pekiel má pre Roberta neodolateľnú ponuku, naladí mu gitaru. A cena? Tá nie je podstatná, pretože Robert dostane všetko, po čom kedy túžil. Ale oko samotného diabla ho už nikdy nepustí z dohľadu.

SEPTEMBROVÝ MUŽ

„Lebo keď berieš život, stáva sa z teba boh.“

Niektó má september rád, iný sa ho desí. Neviem povedať, do akej kategórie spadá hlavná postava tohto príbehu, malý chlapec, ktorého počas jeho nevinných hier navštívi záhadný muž. Nazve ho pán

September, pretože presne v ten mesiac sa objavuje a dáva chlapcovi čoraz zvrátenejšie úlohy. Dieťa má sprvu námietky, ale postupne začne pána Septembra počúvať. Poviedka na mňa pôsobila mrazivo, pomaly naberala na intenzite. Nedivím sa, že sa dostala aj do zbierky *Fantázia 2020*, kde reprezentovala kategóriu horor. Moja psychológiu milujúca osobnosť veľmi ocenila tému zrodu temnoty v detskej duši.

DIABLOVA PEC

„Ach, pýcha,“ vzdychol. „Je najoceňovanejším gurmánskym zážitkom. Mäso týchto hriešnikov sa považuje za skvost. Chutí ako kaviár.“

Poviedka nás zavedie do Londýna, konkrétne do reštaurácie s príznačným názvom Pekelný ražň, kde si privyrába mladý Slovák Michal. So svojimi kolegami len ťažko znáša prchkú povahu majiteľa a šéfkuchára Paola. Tento nepríjemný Talian nedá dopustiť na svoju špeciálnu pec, ktorá pečie viac než len preslávené diabolské prsia. V tejto poviedke Rado nechodí okolo horúcej kaše (pece?) a rovno nás vrhne do vyhne udalostí v Pekelnom ražni. Desivé tajomstvá Paola a jeho piecky pôsobia ako oddychový oldschool horor, na ktorom som si skutočne zamaškrtla.

DVERE

„Cítim, že sa blížim k vrcholu hory šialenstva.“

Kto by povedal, že dvere dokážu vydesiť? Alebo skôr to, čo reprezentujú. Spoločne s hlavnou postavou sa ocitneme zavretí v knižnici. Blížiaci sa hodina duchov, zápas o svetlo a uzavretý východ len nahrávajú pomalému rozkladu zdravého rozumu. Šialenstvo s postupujúcim časom naberá na obrátkach a požiera prítomnosť protagonistu – a našu tiež. Skvelá poviedka s nádychom Lovecrafta a Poea dokazuje, že Rado vie písať skutočne v rôznych rovinách a štýloch. Napriek jej umeleckosti ma nenudila, strhla ma od prvého slova a držala v napätí až do posledného. Korunu celému zážitku nasadil fantastický koniec. Doslova čitateľské orgie!

MELÓDIA ZLA

„Záhrobná sláčiková melódia znela v tichu izby. Nevychádzala odnikiaľ. Na šírenie nepotrebovala vzduch, lebo ju neniesli zvukové vlny. Jednoducho existovala. V ďalekom neznáme i priamo vo vnútri každého z nás.“

Výborná poviedka o stroskotancovi Denisovi s veľmi nevšednou záľubou: ohníčkom. Nízke sebavedomie si kompenzuje násilím na priateľke, nafúknuté krehké ego chráni dominanciou. V skutočnosti ho nič neteší okrem spomínaného ohňa a istej melódie, ktorou je doslova posadený. Neschádza mu z mysle, vzrušuje ho, kŕmi aj nič. Prenáša ho do sveta, v ktorom sa cíti byť sám sebou, ale zároveň sa dotýka aj najtemnejších zákutí duše.

Tento príbeh sa skvelo čítal, strhujúci rozprávačský štýl ma úplne pohltil. Oceňujem aj to, že v poviedke horel nielen sporák.

FIDLIKANT

„V mojom príbehu sú len monštrá alebo mŕtvolky.“

Viktor nemá na ružiach ustlané. Ako mnohí, i on si v živote prejde niekoľkými bolestivými situáciami, ktoré ho donútia žiť v sebe zlosť, frustráciu a bolesť. Dôvodom je Fidlík, reprezentant temnoty a rozduchávač chuti pomstiť sa celému svetu.

Táto poviedka ma prinútila dumať nad mnohými otázkami. Koľko sme my ľudia schopní vydržať, a kde je tá hranica, kedy nás okolnosti života prinúti kľačať na kolienách? Prečo necháme vyhrať tú temnú stránku v nás, ktorá nám našepkáva, aby sme prestali byť slušným človekom a naopak pomstili sa svetu, zodpovednému za utrpenie? Strhujúca poviedka, po ktorej som ešte hodnú chvíľu premýšľala nad životom. A aj nad sebou.

Knihu som prvýkrát otvorila ešte v kníhkupectve. Už z venovania ma zamrazilo, ale tým krásnym trpkosladkým spôsobom. Nemusíte prejsť ani k prvej poviedke, aby ste vedeli, že držíte v rukách kus Radovej duše, dielo, ktoré je viac než len kniha a trinásť poviedok. Držíte v rukách sondu do hlavy iného človeka. A presne to je na tom to krásne a desivé zároveň.

Po prečítaní zbierky sa vo mne búril pretrysk pocitov. Rado ma vzal na svoj osobný emocionálny kolotoč a postupne ukazoval temné stránky spoločnosti, ale aj mňa samej. Ponúkol rozmanitosť, mix prvkov magického realizmu, rôznych subžánrov hororu, detektívku aj ľúbostný melancholický príbeh. Rado dokazuje, že má skutočne široký záber a vie slovám vdýchnuť život, ktoré ho vdýchnu zasa vám. A ja som nesmierne vďačná, že som mohla byť aspoň týmto spôsobom súčasťou jeho života a uloviť si kúsok jeho duše. Alebo on mojej.

LUKÁŠ POLÁK PAHLTNÉ

Rok vydania: 2024

Počet strán: 192

Väzba: mäkká

Ilustrácie: Alexandra Power

Žila som v presvedčení, že som čítala všetko. Myslela som si, že v literatúre ma už nič nedokáže prekvapiť. Verila som, že keďže som sledovala horor prakticky od plienok, žiadna krvavá scéna nespôsobí vyplavenie adrenalínu a prekvapený výraz mojej tváre, spôsobený nesmiernou nápaditosťou autora. A potom som dostala do rúk túto tenkú, nevinne vyzerajúcu knihu, ktorá ma kruto vyviedla z môjho arogantného omylu. Obálka síce vzbudzuje dojem, že pôjde o temnejšie dielo, ale ani vo sne by mi nenapadlo, čo ma na jeho stránkach čaká.

Zavítame do dediny Pahltné, celkom nudného a obyčajného miesta, kde sa zdanlivo nič nedeje. Pôsobí presne tak, ako by ste od typickej slovenskej dediny čakali. Nájdeme v nej kostol aj miestnu krčmu. Ulicami sa prechádza dedinská tetka, sledujúca dianie naokolo ako ostriež, aby mohla čerstvé novinky vyklebetiť otcovi Karolovi. Nad dedinou drží ochrannú ruku starosta Pitka, ktorý sa zaujíma viac o prestíž a dokonaly obrázky, než o rodinu a špeciálne syna. Lahodnú úrodu rozpredáva miestny zelinár, zodpovedne nastúpený každé ráno na svojom typickom mieste. Kresťanské-

ho ducha šíri otec Karol, svoj kňazský úrad však vykonáva rezignovane, pretože bojuje so svojimi vlastnými démonmi. Pahltné je jednoducho miesto, v ktorom to najväčšie vzrušenie predstavuje prázdna fľaša vína dedinského kňaza.

Bežný stereotyp dedinky jedného dňa naruší nevídaný jav: obyvateľom sa začnú meniť chute. Spočiatku ide o celkom nevinnú ochutnávku rôznych nejedlých vecí. Nový jedálničiek nikomu neubližuje, azda len prehlbuje vrásky na tvári rodinných príslušníkov. Degustácie ale stále naberajú na obrátkach, a na menu miestnych sa dostávajú omnoho desivejšie chody, korenené krvou, dochutené utrpením. Nespôsobujú príjemný pocit sýtosti, ale premenu človeka na netvora. Jediný „imúnny“ je otec Karol. Zo začiatku príliš nevenuje pozornosť zmenám, ktorými prechádzajú jeho ovečky. Veľmi skoro však zistí, že čelí nielen svojim osobným démonom, ale aj temnote zvierajúcej Pahltné pevne v ostrých pazúroch.

Lukáš opísal dedinské stereotypy priam dokonale, či už ide o charaktery ľudí alebo samotné Pahltné. Počas čítania máte až nepríjemný pocit, že dané miesto skutočne existuje, dianie v ňom sa reálne odohralo a teraz sa predáva z generácie na generáciu ako miestna legenda. Niet sa však čomu diviť. Lukáš čerpal inšpiráciu z miesta, ktoré veľmi dobre pozná: opisované Pahltné vzniklo na motívy jeho rodnej dediny Betliar, a jeho obyvatelia

prispeli ku vzniku postáv v knihe. Na tomto malebnom mieste nájdete napríklad aj kostol, zobrazený v jednej z ilustrácií od skvelej Alexandry Power. Celá kniha tak dostáva omnoho nepríjemnejšiu atmosféru, pretože vyvoláva dojem, že všetko, čo sa v nej deje, sa v minulosti stalo. Poznáte ten pocit, keď si pustíte horor a na začiatku zasvietia slová, z ktorých sa vám stiahne žalúdok? *Založené na skutočných udalostiach*. Rovnako som sa miestami cítila aj ja. Môžem len dúfať, že Lukáš neopísal skutočný zánik svojho Betliara, alebo nie je jasnovidec, ktorý predpovedal rozklad jeho obyvateľstva. Alebo povestnú temnotu neplánuje vypustiť on sám.

Vráťme sa ale ku knihe. Lukáš začína s opisom rôznych chútok veľmi nenápadne a pomaly. Necháva nám dostatok času pripraviť sa na tučnejšie sústa, ktorými sa útlcitý čitateľ môže zadusiť. Mierne pritvrdzuje a uťahuje reťaz, ktorou ma do pahltného sveta pripúťaval čoraz silnejšie. Ani som sa nenazdala a sedela som ku knihe ako prikovaná, neschopná skončiť, dokým nedočítam. So zatajeným dychom som sledovala čoraz výživnejšie kúsky v jedálničku miestnych, vygradované do nechutne chutných absurdností. Lukáš na každej stránke pritvrdzoval, hádzal čoraz výživnejšie pokrmý a dal nám ochutnať z tých najšialenejších príchutí, ktoré by žiadna ľudská myseľ nestvorila. Čo povedať, krochkala som si blahom. Slabšie žalúdky by miestami zaplakali, ja som si však spokojne chrumkala jarné

jahôdky a popritom pila kávu. Táto vražedná kombinácia však nebola nič v porovnaní s tým, čo mal Lukáš pripravené na nasledujúcich stránkach. Cerešnička na literárnej torte ma ešte len čakala.

Čo najšialenejšie ste kedy ochutnali? Morské plody? Vyprázanú tarantulu? Žabie stehienka? Človeku sa len pri pomyslení na podaktoré kombinácie či pokrmy prevracia žalúdok. Napríklad ja osobne nemôžem pozerať scénu z *Indiana Jonesa a Chrámu skazy* (1984), v ktorej podávajú opíchie mozočky a pečeného hada, plneného živými háďatkami. Striasa ma pri predstave, že by som mala ochutnať vývar z očí, pri ktorom to už aj vedomie chuderky Willie vzdalo. A čo takto ocumľať si necht? Vložiť do úst rozmäknutú zeleninku? Jej krehkosť však nie je zapríčinená tepelnou úpravou, ale dátumom spotreby, ktorý by ste už nenašli ani ďalekohľadom. Zakúsnuť sa do vlastného mäska? Najplnokrvnejšie pochúťky na vás čakajú práve v Pahltnom.

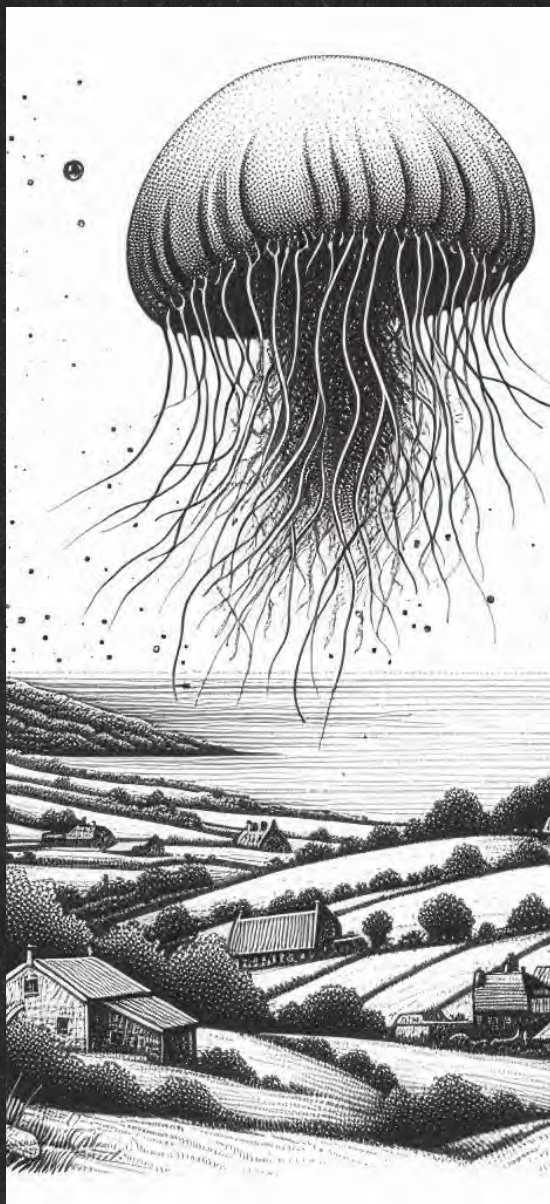
Musím veľmi oceniť vyšperkovanosť niektorých scén, ktoré hraničili až s bodyhororom. Skvostom sa pre mňa osobne stali scény so starým kňazom Antonom, starostom Pitkom a Cukeťákom. Počas ich čítania som s pozdvihnutým obočím a úsmevom širším než ústa niektorých protagonistov prežívala to najkrajšie hororové uspokojenie. Moje krvilačné srdce plesalo, a Lukášovi týmto skladám pomyselný klobúčik za jeho kreativitu.

Keď prechádzate Pahltným, ani vo sne by vás nenapadlo, kam až môže obedové menu ľudí zájsť. Na jedálničku dediny sa neraz ocitnú ozaj drsné veci, a Lukáš nám toto chutnučné sústo predkladá bez príkras, omáčky či prílohy. Len čisté, krvavé mäso. Žiadny prepečený steak, dokonca ani medium rare (ako sa obyčajne konzumuje, aby na vás v reštaurácii nezahliadali, aký ste to barbar!); na tanieri som mala, jednoducho povedané, mäso, ktoré ešte bučalo. A ja som intenzívne premýšľala, kto je tu hlavný chod a kto konzument. Ehm, potlesk šéfkuchárovi?

Niet pochyb, že Lukáš je veľmi nápaditý človek, ktorý sa nebojí pritvrdiť a strčiť nám krv a vnútornosti priamo pod nos. S radosťou natrčí ruku k nám a v sprievode svojho krásneho úsmevu vraví: *Aha, pozri sa, aké chutnučné čievko, sám som ho vybral!* Jednoducho sa nebojí zájsť tam, kde ostatní autori končia, o čom nás presvedčil aj na samotnom konci tejto knihy. Lukáš má skrátka monštrá v krvi (alebo v hlave?) a neváha ich použiť proti nám! Ale namiesto toho, aby ovládali príšery jeho, on väzní ich. Je vodcom, pupetárom, ktorý ich vyviedol z patetického omylu, že by mu azda mohli uškodiť a pochutnať si na jeho zdravom rozume. Lukáš sa však vykrmuje na nich. Zatročil ich a odvtedy ich vypúšťa kúsok po kúsok do svojich poviedok a knih. A my sme mu za to nesmierne vďační!

Pahltné je nevšedná kniha, ktorá nemá na Slovensku obdobu. Spája v sebe prvky bodyhororu, investigatívy a nostalgického nádychu obyčajnej stereotypnej dediny. Ak pochádzate z malého mesta či rovno dediny, pochopíte o čom hovorím. Po dočítaní tohto diela som cítila maximálnu spokojnosť, bavila som sa kráľovsky od začiatku do samého konca. I keď som miestami trochu ľutovala, že talentovaná Alexandra Power nemala dostatok priestoru na viac kreatívnych ilustrácií. Ja osobne by som prijala vidieť obrazy, aké Lukáš opisuje. Hoci, keď sa nad tým zamýšľam, možno je to takto lepšie. Fantázii sa ponúka možnosť byť kreatívnejšia než kedykoľvek predtým, a treba povedať, že tá moja to niekedy riadne prehánala. A to je na literatúre to prekrásne: prehovára nám do duše a poskytuje bezpečné miesto, z ktorého môžeme sledovať aj tie najdrsnejšie výjavy. Čo ma privádza k otázke: zamaškrtila som si na Pahltnom, alebo ono na mne?

Môžem s istotou povedať, že vydavateľstvo Príbeh vycítilo skvelú šancu zaplniť dieru na slovenskom trhu. Využilo ju naplno a trafilo priamo do čierneho. *Pahltné* a *Trinášť balád pre Lucifera* potrebovala naša malá krajinka a jej literárny svet ako soľ. Tenučké formou, ale tučné obsahom si spokojne hovja na pulloch kníhkupectiev, trpezlivo vyčkávajúc na váš nákup. Nenechajte ich čakať prídlho.

JAKUB NEDOBA POD KOPYTAMI MINULOSTI

ilustroval: Andrej Práznovský

„Ďakujem, že si ma prijal tak neskoro,“ ospravedľňoval sa Aurel vo dverách. V ruke zvieral mokrý dáždnik, ktorým horúčkovo kmital. Vošiel dovnútra, až keď si bol istý, že nevytrasie ani kvapku. Športovú tašku si odložil vedľa stojanového vešiaka, kým jeho oblečenie prezrádzalo, že práve dorazil z tréningu.

Hostiteľ k nemu podišiel, podal mu ruku a dáždnik rozprestrel v predsieni. Mlčky pokynul na kreslo pri kozube v rohu miestnosti. Aurel sa zadíval na dláždenú podlahu a zneistel. Pomaly našľapoval na každý druhý štvorček na zemi. Keď sa v polovici pomýlil, vrátil sa a postup opakoval odznova. Napokon si obaja muži sadli do protilahlých kresiel a oddeľoval ich len konferenčný stolík.

„Nemám si ľahnúť radšej na pohovku a ty si sadneš s notesom k mojej hlave?“ nemotorne sa Aurel snažil odľahčiť situáciu.

„Vieš, že kvôli tebe môžem prísť o licenciu?“ preháňal Roman. „Preto sa na úvod dohodnime, že toto nie je oficiálne sedenie.“

Kamaráti chvíľu na seba zazerali. Kedysi nerozlučná dvojica zo základnej

školy sa dnes stretla po dvadsiatich piatich rokoch. Dlhé odlúčenie si navzájom dávali za vinu. Trápne ticho prehlušovali kvapky októbrového dažďa, ktoré zlovestne bubnovali na okennom parapete.

Aurel sa zaprel laktom o koleno, no ihneď sa mu ruka podlomila. Nakoniec sa ako tak usadil. Romanovi pripomínal jeho labradora, ktorý sa podobným spôsobom ustavične mrvil v pelechu, až kým si nenašiel uspokojivú polohu.

„Máš to tu naozaj pekné,“ pochválil Aurel ordináciu. „Psychiatria musí vynášať.“

„Veď ani ty si nežiješ zle. Čítal som o tebe v novinách.“

„Ehm, áno,“ neprítomne reagoval Aurel. Roztrasenou rukou si vytiahol z vrečka škatuľku marlboriek, no prísny pohľad doktora mu nedovolil si zapáliť. Cigarety preto zostali položené na stole.

„Videl som fotku. Máš krásnu ženu a dcéry. Čítal som, že si vymyslel ten softvér, ktorý zachraňuje životy. Písali, že vaša firma ho predala Nemcom za dvadsať miliónov!“ snažil sa Roman pripomenúť svojmu kamarátovi, že je tiež úspešným mužom.

„Hej, aj to ma obabrali. Celý algoritmus

som naprogramoval sám a vyplatili mi sotva jedno percento. Stačilo to na trojizbák na okraji mesta,“ povedal Aurel. Nervózne sa chopil prepisovačky, ktorá mu ako prvá prišla pod ruku, a začal ňou monotónne cvakať. Roman ľutoval, že mu nedovolil si zapáliť.

„Doteraz neviem pochopiť, čo na mne tá moja vidí,“ pokračoval Aurel, „veril by si tomu? Američanka a z Kalifornie! Prišla sem ako expat z nadnárodnej firmy a nakoniec sa do Slovenska zamilovala. A do mňa z nejakého dôvodu tiež. Naučila sa aj jazyk...“

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

„Viem, že všetci chlapi z jej práce mohli na nej oči nechať. A to tam s ňou robia namakaní Portugalci... Ona ma ale vždy utešovala, že aký sme zlatý pár. Aurel a Laura! Veď to ide k sebe...“

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

Roman strácal záujem. Štandardný prípad, keď si muž nabalí ženu mimo svoju ligu a vo vzťahu sa cíti menejcenný. Nič, čo by bolo hodné takejto nočnej pohotovosti.

„Otec mi vždy hovoril, že taký nenormálny človek ako ja si nikdy nenájde babu,“ povedal Aurel a dal dôraz na slovo *nenormálny*.

„Ľudia s obsedantnou neurózou bežne majú naplnené partnerské vzťahy,“ reagoval Roman.

„Óóó, keby išlo len o to OCD, tak by to bolo v poriadku. Vždy som si prial žiť len *normálny* život. Aj keď viem, že takých

ako ja by mali držať pod zámkom. Snažím sa hrať rolu, akú spoločnosť odo mňa očakáva. Odvraciam tak nevyhnutný okamih, keď všetci prídu na to, čo som začí!“

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

Aurel šibrinkoval s vrchnákom prepisovačky tak dôrazne, až pružina odstrelila vrchnák ďaleko k dverám. Torzo písacej potreby položil na stôl a vzal si neporušený kus. Roman sa až teraz chopil svojho zošita.

„S Laurou teda nemáte šťastné manželstvo?“ pýtal sa s lekárskeho záujmom.

„Práve naopak, ona ma celkom nepochopiteľne zbožňuje. Zrejme hrám tú rolu normálneho chlapa presvedčivo. Laura je mojím zastieracím manévrom pred... všetkými. Poskytuje mi ľudskú tvár. Normálny človek má mať predsa normálny vzťah.“

Cvak... cvak... cvak...

„Všetko išlo ako po masle, kým sa nenarodili dvojčiky. Ako len môže také monštrum ako ja vychovávať dve deti?“ chvel sa Aurel.

„Ublížil si im snáď niekedy?“ spýtal sa Roman chladne.

„Nie, božechráň, nikdy. Len neviem, ako ešte dlho... Práve preto som ti zavolať takto neskoro. Laura dostala po úspešnom kvartáli v práci týždeň dovolenky k dobru a išla pozrieť mamu do Ameriky. A mňa nechala doma s babami samého,“ Aurel venoval starému priateľovi zúbožený pohľad. „Roman, ja sa bojím, že ich zabijem!“

Roman si zachoval profesionálny výraz a ledabolo sa spýtal:

„Kontaktoval si už nejakého môjho kolegu?”

„Ó, nie, akoby som mohol? Každý iný cvokár by mal dať zviazať do kazajky. Preto som prišiel za tebou. Dlhuješ mi to!”

Roman neveril vlastným ušiam. Má teraz splácať dlh z čias, keď mali obaja desať rokov? Áno, Aurel stál pri ňom, keď sa jeho mama nevedela zbaviť otčima. Ten keď siahol po fľaši, tak sa nevedel vpratať do kože.

„Psychiatrom prosto neverím...” dodal Aurel a úkosom pozrel na univerzitný diplom, ktorý mal Roman vystavený na stene.

„Ale veď ako dieťa si chodil na terapiu, ak si dobre pamätám. A toho lekára si si veľmi pochvaľoval. Bolo to vtedy, keď sme sa prestali vídať,” povedal Roman. A bolo to tu. Niekoľko musel načať trpký koniec ich kamarátstva, od prvej chvíle to viselo vo vzduchu.

„Á... áno...” zajachotal Aurel. „To bol doktor Schneider, ktorý spolupracoval so všetkými školami v meste.” Pri tejto spomienke sa aj na svoje pomery ešte väčšmi roztriasol a ordináciou sa rozozvučal známy koncert.

Cvak... cvak... cvak... Tempo sa zvyšovalo.

„Bol to nápad mojich rodičov,” pokračoval. „Veď vieš, akí boli. Vyhrával som štátne kolá matematickej olympiády – to bolo v čase, keď som o informatike ešte

ani nesníval –, no oni sa za mňa hanbili. Moja neuróza pritom nebola taká silná ako teraz. Nechceli úspešného syna, chceli iba ilúziu o normálnej rodine. Kde mama v sobotu varí obed a otec si číta noviny. Kde do tejto idylky zapadá syn s OCD?”

„Ale vtedy si vravel, že ti terapia pomáha,” spomínal Roman. Utorok bol vďaka sedeniam Aurelovým najobľúbenejším dňom v týždni.

„Áno, chodil som tam rád. Ja som rovnako ako doktor Schneider hneď pochopil, že zdravotný stav sa mi nikdy nezlepší. Bol to však prvý dospelý človek, ktorý mal pre mňa pochopenie.”

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

„Všetky cvičenia, ktoré sme absolvovali, sa mňali účinku. Ale to sme si vysvetlili už na prvom sedení,” povedal Aurel a mávol rukou.

„Veď to nie je pravda. Keď sa obsedantná neuróza správne podchyť v ranom veku, pacient potom vie ...” chcel Roman opovzdať, ale Aurel ako keby ho ani nevnímal a rozprával ďalej:

„Doktor Schneider vedel, že ma doma nič dobré nečaká, a preto sedenia naťahoval, čo to išlo. Určite to robil nad rámec toho, za čo bol platený. Vymýšľal mi program, hľadal nové záujmy, vraj aby som lepšie zapadol do kolektívu.”

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

„Priviedol ma k literatúre, dodnes veľmi rád čítam. Nedal dopustiť na klasikov. Zo sedení sme napokon mali súkromný čita-

tel'ský krúžok. Ruským dramatikom som neprišiel na chuť, ale oslovil ma Jonathan Swift a jeho Gulliverove cesty.“

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

„Fascinovalo ma to,“ pokračoval, „Gulliver cestoval do krajiny obrov. Potom sa dostal do Liliputu, kde bol on sám obrom! Tretia cesta na lietajúci ostrov bola blbosť. Ale štvrtý, posledný príbeh – ten bol super! Krajina koní – Hvajninimov. To by bolo super, žiť iba medzi koňmi, žiadni ľudia...“ dodal so zasneným pohľadom.

Cvak, cvak! cvak, cvak! Aurelovo ustavičné trápenie už druhej prepisovačky rytmicky pripomínalo cval koní.

„A potom ma doktor Schneider prehovoril na šach. Vraj mám naň vlohy.“

„Áno, to je logické. Veď si bol dobrý v matematike,“ pritakal Roman.

„Doktor Schneider,“ pokračoval Aurel a na lekárov titul dal vždy dôraz, aby bolo jasné, že to bol vážny človek, „ma sám trénoval. Kedysi bol krajským majstrom. Nebavilo ma to. Prvé lekcie boli len základy a teória. Potom prišiel ten deň, keď sme si konečne sadli za šachovnicu.“

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

„Mali sme si vysvetliť pohyb na hracom poli. Bolo mi jasné, že pešiak ide vždy o jedno políčko vpred, strelec sa pohybuje šikmo a veža zas rovno. No kôň chodí do elka, čo bolo pre mňa neprírodné. Keď som mal urobiť prvý ťah, odišiel som až niekde o štyri polia ďaleko. Doktor Schneider sa zasmial. Pozrel na tričko

s dvomi grošovanými koňmi, ktoré som mal na sebe.“

Cvak, cvak! Cvak, cvak!

„Veď ty máš kone rád, Aurel, vrel mi žoviálne. Už v Gulliverovi sa ti páčili. A ty teraz s koníkom ťaháš takto? Pod', ukážem ti, ako sa správne chodí do elka, dodal.“

Cvak! Cvak! Cvak! Cvak!

„Posadil si ma na kolená – nikdy predtým to neurobil...“ *Cvak, cvak!* „Pozri, takto je to správne, povedal mi...“ *Cvak, cvak!* „Pomôžem ti...“ *Cvak, cvak!* „Naučíme sa ten pohyb...“ *Cvak, cvak.* „Chytil ma za pravú ruku...“ *Cvak, cvak!* „Spolu potiahneme o dve políčka hore a o jedno doprava...“ *Cvak, cvak!* „Už ti je to jasné?“ *Cvak, cvak!* „No ja som sa nezmohol na odpoveď...“ *Cvak, cvak!* „Nasledovalo dlhé ticho...“ *Cvak, cvak!* „Bolo vidieť, že to do poslednej chvíle zvažuje...“ *Cvak, cvak, cvak!* „No napokon to urobil...“ *Cvak, cvak!* „Spýtal sa ma...“ *Cvak, cvak!* „Vieš kam patrí druhá rúčka?“ *Cvak, cvak!* „Do slipiek!“ *Cvak, cvak!* „Takto sa ťahá s koníkom...“ *Cvak, cvak!* „Chytil aj moju ľavú ruku...“ *Cvak! Cvak! Cvak! Cvak! Cvak!*

Roman si podvedome obľizol pery. Snažil sa pozrieť na svojho kamaráta, ktorý mal teraz tvár v dlaniach, no nakoniec neprítomne cez okno pozoroval búрку. Mnohým jeho pacientom by šľahajúce blesky naháňali strach.

„Povedal si to vtedy niekomu? Rodičom?“ spýtal sa Roman.

„Veru áno. Otec mi takú strelil, že som mal líce červené ešte týždeň. Vraj prečo si vymýšľam?“ *Cvak, cvak!* „Či chcem byť zaujímavý?“ *Cvak, cvak!* „Že kto by sa už chcel dotknúť takého narušeného decka ako som ja?“ *PUK!*

Odniesla si to už druhá prepisovačka, a tak Aurel inštinktívne siahol po odložených cigaretách. Roman už nenamietal. V ordinácii bolo zakrátko nafajčené ako v staničnej krčme.

„Neviem, či mi otec naozaj neveril. Zrejme mu to bolo jedno. Nič ho netrápilo viac ako normálny obraz rodiny. Bývali sme v malom meste, veď vieš. Keby sa to rozkríкло... Tolko *nenormálnej* pozornosti, zbláznil by sa z toho. A spomeň si na tie prípady detí, ktoré zneužívali farári. Napokon sa celá dedina vždy postavila na stranu kňaza, lebo ten nikdy neklame, a rodinu vyobcovali.“

Bola to pravda. Takýchto prípadov mal vo svojom portfóliu každý psychiater iks. Hoci zneužitie dieťaťa zvykneme ostentatívne považovať za jeden z najhorších zločinov, v praxi je to naopak.

„Do smrti si budem vyčítať, že som mu to dovolil. Že som neuhol. Že som mu tie ruky neodrezal! Alebo že som ruky neodrezal aspoň sebe – len aby sa to nebolo stalo...“ poriadne si potiahol z cigarety a rozkašľal sa.

Tvrdý stret s realitou nás vždy prichytí nepripravených a už len predstava konfrontácie s problémom nás doveďie k najpohodlnejšiemu vysvetleniu, že

všetky deti predsa klamú. Komu budete veriť? Váženému farárovi? Váženému doktorovi? Či soplávemu decku?

„Pokúsil sa ešte niekedy doktor Schneider o niečo podobné?“ zaujímal sa Roman.

„Vtedy ešte nie. Samému mu muselo dôjsť, aký bol neopatrný. A preto o dva dni, úplne bez škrupúl, prišiel k nám domov, akože len tak pokecať s rodičmi. Presvedčiť sa, že som ho nenabonzoval, a tváriť sa ako starostlivý terapeut...“ povedal a odklepol si popol. „Otec sa tiež pretvaroval, že o ničom nepočul, a ešte mu, predstav si to, poďakoval, že sa stará o také nemehlo, ako som ja.“

Roman vstal a odišiel vysypať popolník, ktorý sa medzitým naplnil. Vedel, že tak urobil najmä preto, aby Aurelovi poskytol pár sekúnd na vydýchanie sa.

„Naozaj ako keby precitol a dával si pozor. Na sedenia som už nechcel chodiť, ale rodičia ma prinútili. Doktor Schneider sa správal, akoby nikdy k ničomu nedošlo. Vrátili sme sa k literatúre, k šachu...“ povedal a vytiahol zo škatulky novú cigaretu.

„O pár mesiacov opäť zavítal k nám domov a rodičom navrhol, že by ma chcel zobrať na letný tábor na ranči, ktorý sám pre deti organizoval. Vedel, ako mám rád kone,“ povedal Aurel a prstami klopkal na stolíku, opäť v rytme konského cvalu.

Klop, klop! Klop, klop!

„Otec sa zamračil, že načo by mi mal niečo také platiť? No zvíťazila vidina,

že sa ma zbaví na skoro celé prázdniny,“ Aurel sa napil. „A ja, blbec, som sa na ten ranč tešil. Úplne som zabudol na *tamto*. Týždeň pred odchodom som si dookola čítal svoje knižky o koňoch.“

„A čo sa dialo počas tábora?“ zaujímal sa Roman.

„Začalo sa to fajn. Pobehovali sme v kovbojskom oblečení, starali sme sa o dobytok, dojili sme kravy... A! Učili sme sa jazdiť na koni!“ povedal s neskrývaným nadšením Aurel.

„Doktor Schneider sa tváril, že si ma nevšima, a venoval sa iným táborníkom. Jazdiť ma naučil mladší animátor. Keď si ma ostatné decká doberali kvôli mojej chorobe, Schneider sa ma zastal. Vtedy som mu asi opäť začal veriť. Zahral to naozaj dobre,“ povedal. Roman si uvedomil, že to je prvý raz, kedy Aurel neoznačil svojho doktora titulom.

„Asi nikdy som sa necítil tak super ako práve na ranči. Našiel som si tam dvoch kamarátov, Jura a Mateja. Prišiel posledný týždeň a my sme nariekali, že sa tábor čoskoro skončí. Schneider nás večer zavolať do maličkaj stajne na konci ranča, kde sme mali inak zakázané chodiť. Reku, či sa nechceme pozrieť na žriebätká, ktoré nedávno porodila krásna biela kobyľa,“ povedal Aurel a opäť si šlukol z marlborky. Romana z toľkého dymu už štipali oči.

„Prišiel som, keď sa stmievalo, čo je v lete pomerne neskoro. V stajni ma čakal iba Schneider. Chalani si to vraj na poslednú

chvíľu rozmysleli a išli na večernú súťaž v lasovaní. Nepripadalo mi to čudné, na ranči bolo stále čo robiť.“

Klop, klop! Klop, klop!

„Žriebätká som nikde nevidel. Ustajnený tu bol iba pár vyžitých valachov. Schneider ma presvedčil, že mladé sú vzadu za starým krmelcom a mamička sa o ne pekne stará. Pod nohami nám šuštala slama. Ako sme kráčali, svetla ubúdalo. Pri krmelci bola už úplná tma a ja som nepočul žiadne erdzanie či odfukovanie.“

Klop, klop! Klop, klop!

„Spýtal som sa Schneidera, kde sú tie žriebätká,“ Aurel sa hlboko nadýchol.

„Dlho mlčal, opäť mal ten sklený pohľad ako u neho v ordinácii. Vraj či si pamätám, ako v šachu chodí koník.“ *Klop, klop! Klop, klop!*

„Ukážeš mi svojho koníka? spýtal sa ma. Stál som ako prikovaný. Sám mi bez slov vyzliekol nohavice. V ten večer to bolo prvý raz, čo ma zneužil.“ *Klop! Klop! Klop! Klop!*

Roman siahol po cigaretách a zapálil si aj on.

„Odvtedy sa to opakovalo každý večer až do konca tábora. A po návrate skoro každé sedenie. Zvykol to volať výlet do krajiny Hvajninimov,“ hovoril Aurel akoby v tranze a jeho hlas začínal pripomínať konské erdzanie. „Mám podozrenie, že sa mi to začínalo páčiť. Už bolo neskoro. Mal som mu odrezať tie ruky ešte v ordinácii, keď bol čas!“

Klop, klop! Klop, klop! Klop, klop!

„Kedy s tým prestal?“ spýtal sa Roman.
 „Och, nóóó...“, lovil v pamäti Aurel, „po pár mesiacoch odišiel pracovať do iného mesta. Potom som ho už nikdy nevidel.“

Klop, klop, klop!

Obaja sa chopili svojich pohárov s vodou. Napili sa a pozorovali z okna blýskajúcu sa oblohu.

„Už asi rozumieš, prečo som dnes za tebou prišiel, a tak náhle. Ja jednoducho nemôžem vychovávať dve malé deti. Nemôžem s nimi zostať osamote!“

Roman sa starému priateľovi zahľadel do očí a položil mu dlho očakávanú otázku: „Mal si niekedy nutkanie im urobiť to, čo tebe urobil doktor Schneider?“

Aurel sa zháčil: „Božechráň, nie! Hoci je šťastie, že sú to obe dievčatá. Keby som mal synov, neviem, neviem...“

Postavil sa z kresla a prešiel ordináciou až k dverám, akoby bol na odchode. Potom sa však vrátil a iba sa v zamyslení prechádzal.

„Nemôžem zničiť ten pocit, že som zodpovedný za dve bezbranné bytosti. Veď viem, akí ľudia behajú po svete,“ objasňoval Aurel. „Raz na ihrisku prišiel za babami jeden chlap, otecko, ktorý tam bol tiež s dvojičkami. Mal plný balíček dropsov a bolo mu hlúpe nimi kŕmiť len svoje ratolesti. Preto ponúkol všetky deti na preliezačke. Bola to v podstate nevinná situácia, no keď som videl, že sa mojím dievčatám prihovára cudzí muž s cukríkmi, vybuchol som. Vystrelil som z lavičky a vykrútil mu za telom ruku. Dropsy

popadali všade naokolo. Bolo to hlúpe, Laura ma nikdy takého nevidela. Vypadol som z role *normálneho* človeka...“

„Ako sa ešte tieto výbuchy hnevu prejavovali?“ zaujímal sa Roman.

„Na verejnosti som si už dal pozor. Horšie bolo, čo sa mi odohrávalo v hlave. Nevidel som iného východiska, ako moje dcéry zabiť. Mal som sto chutí im odrezať rúčky, aby ich s nimi nikto neučil hrať šach a ťahať koňom. Časom im niekto určite podobne ublíži. Takto by som ich zbavil trápenia! Hijó, brááá...“ Aurel už celkom napodobňoval koňa.

„Aký som len vtedy bol hlúpy a zbabelý. Prečo som mu len vtedy tie ruky neodrezal...“ dodal.

„Tak aby bolo jasné, to, čo ti urobil Schneider, nikdy nebolo tvojou vinou. Nielenže to bolo trestné, ale doslova strašné. Ako voči tebe, ktorý si mu dôveroval, tak aj voči našej profesii!“ vravel Roman. „Tvojim dcérkam sa nič nestane a ani ty im nič neurobíš. Si skvelý otec. Viem to, hoci sme sa roky nevideli, ale dokázal si to už tým, že si sem dnes prišiel. Nebude síce stačiť jedno sedenie, ale rozhodne je to niečo, s čím sa dá pracovať!“ povedal Roman rozhodne.

Kamarát skryl tvár v dlani a hlboko sa rozplakal. Ešte stále vzlykal ako erdzavý kôň.

„Ďakujem ti. Vedel som, že mám ísť za tebou...“ povedal Aurel už ľudským hlasom.

„A ešte jedna vec. Tvoja rodina ťa bude

ešte dlho potrebovať. Mal by si urobiť niečo s tým fajčením," šibalsky povedal Roman.

Aurel sa usmial: „Áno, aj Laura mi stále vraví, že by som sa mal starať o svoje zdravie. Doslova ma prinútila, aby som začal hrať squash. Bol som aj dnes," povedal Aurel a ukázal na tašku, ktorá pokojne ležala vedľa mokrého dáždnika.

„Odskočím si ešte na wecko. Chvíľku to potrvá, ruky si umývam niekoľko minút. Vieš, nová neuróza," dodal. Zo športového vaku si vybral menšiu kozmetickú tašku a pomaly odkráčal na záchod.

Roman sediac v kresle počúval, ako si jeho nový pacient počas močenia píska jednoduchú melódiu. Pri pomyslení na jeho kolegu Schneidera mu prišlo nevoľno.

Ale Schneider? Schneider? To meno mu bolo povedomé. Kde ho len počul? Na konferencii pre psychiatrov určite nie, mal pamäť na tváre a mená. Žeby čítal počas štúdií jeho publikáciu?

Kohútik na umývadle sa otočil a slabučkým cícerkom začala tiecť voda. Aurel podľa všetkého odštartoval svoj umývací rituál. Roman sa posadil za svoj pracovný stôl, zapol laptop a na Googli si vyhľadal heslo „MUDr. Schneider“. Na počudovanie mu vyhľadávač vyplul stovky článkov. Keď otvoril prvý, z fotky sa na neho usmieval elegán s pestovanými fúzmi.

Polícia SR pátra po obľúbenom lekárovi Kliniky detskej psychiatrie, MUDr. Robertovi Schneiderovi. Na zmiznutie upozornila polícia jeho manželka, keď sa v sobotu minulý týždeň nevrátil zo zápasu šachovej extraligy. Nezvestný má 46 rokov, meria približne 180 cm, má výrazne modré oči, mierne prešedivené vlasy, ktoré si češe doprava. Naposledy mal oblečenú čiernu prechodnú bundu, biele tričko a tmavomodré džinsy.

V prípade akýchkoľvek informácií kontaktuje známe číslo 158.“

„V Bratislave, dňa 8. októbra 2005
OBLÚBENÝ PSYCHIATER PREHLÁSENÝ ZA MŔTVEHO

V roku 2000 miestnych obyvateľov hlboko zasiahla správa o zmiznutí obľúbeného lekára so špecializáciou na detskú psychiatriu, MUDr. Roberta Schneidera. Okrem nepopierateľných úspechov vo svojej profesii bol platným členom komunity ako propagátor šachu, člen cirkevného spoločenstva a aktivista za zachovanie Múzea holokaustu. Po piatich rokoch, ako bol nezvestný, požiadala jeho manželka a dve deti úrady o prehlásenie za mŕtveho. Tento formálny akt by mal rodine pomôcť s vysporiadaním majetkových záležitostí. Najstarší syn chce pokračovať v otcovom odkaze a tiež sa angažovať v komunite.“

„V Bratislave, dňa 26. septembra 2000
HLADÁ SA DETSKÝ PSYCHIATER

„V Bratislave, dňa 12. októbra 2012
ŠOK! BOLI NÁJDENÉ TELESNÉ

POZOSTATKY NEZVESTNÉHO PSYCHIATRA

Pracovníkom telekomunikácií sa pri štandardnom výkope trasy pre optické káble podaril nález, ktorý hlboko ranil slovenskú lekársku, šachovú a aktivistickú obec. Telesné pozostatky Roberta Schneidera, ktorý bol nezvestný dlhých dvanásť rokov, sa našli zakopané neďaleko tunajšieho ranča. Práve tu psychiater zvykol organizovať letný tábor pre deti. Podľa informácií Polície SR bol Schneider zavraždený. Tento čin vyznieva o to beštiálnejšie, lebo, ako nám potvrdil anonymný zdroj z policajného zboru, kostre chýbalo niekoľko častí tela. Nenašli sa ako ruky zavraždeného, tak aj jeho hlava – ktorá bola nahradená hlavou konskou!“

Roman si posledný článok prečítal so zrýchľujúcim sa tepom. Inštinktívne si šúchal oči, ktoré ho nesmierne pálili. Postavil sa a úpenlivo premýšľal. Vonku sa blýskalo, Aurel si stále umýval ruky.

Zahľadel sa na kľučku dverí a pomyslel na to, že sa nepozorovane zdekuje. Stodvanástku zavola, až keď bude v bezpečí. Prvých pár sekúnd, keď mal na výber, však preváhal. Ordináciou sa rozoznel živočíšny pazvuk, z ktorého mu išlo uši roztrhnúť.

Chvilu sa rozhliadal, aby identifikoval pôvodcu tej hrôzy, až upriamil zrak na Aurelov vak. Podišiel k nemu a počul čoraz hlasnejšie kvíľivé konské erdzanie. Bolo to proti celej lekárskej etike, ale

pootvorená taška bola pre neho jasnou pozvánkou. Vedel, že tam nájde odpovede na niektoré z otázok, ktoré si začal klásť po dočítaní článku. Z toalety sa stále ozývala tečúca voda.

Malý bezdrôtový reproduktor našiel okamžite a poobzeral si ho z každej strany. Keď sa pokúsil ho vypnúť, akurát zosilnil hlasitosť erdzania. Bol ako v tranze. Ďalej sa prehrabával neúhladne poskladanými vecami – rakety na squash, vlhký uterák, použité biele ponožky. Školský peračník s disneyovským motívom pôsobil popri športovom náčiní ako päť na oko.

Zrak mu spočinul na veľkej tmavej igelitke. Chvilku na ňu iba pozeral, no zvedavosť ho premohla, otvoril ju a svet sa mu pretočil. Vnútri, v nekonečnom množstve krvi, ležali dva páry malých detských ručičiek.

Reprák stíchol v momente, keď sa otvorili dvere na toalete. Roman inštinktívne zacúval a hrôzou zmeravel. Na prahu stál Aurel s nasadenou maskou z ľudskej kože. Síce na jeho tvári nadobudla neforemné kontúry, ale Roman spoznal pôvodného majiteľa vďaka fúzom. Zacítil mierny zápach antispektika – isto koncentrát –, v ktorom musel Aurel kožu toľké roky uchovávať, aby sa nerozložila.

Ako psychiater práve čelil konfliktu profesionálnych zásad a inštinktu prežitia. Navonok zostal pokojný, nesmel si dovoliť Aurela vyprovokovať k ďalšiemu násiliu.

„Aurel. Prešiel si si niečím hrozným. Ten muž ti veľmi ublížil. Je to nespravodlivé,“ povedal Roman pološeptom.

„Ublížil?! Bolo to, ako keby som umrel. Znova a znova. Ale ja som si vzal späť kontrolu...“ povedal Aurel s úškrnom a dotkol sa masky.

„Rozumiem ti. Potreboval si nájsť spôsob, ako sa s tým vyrovať. No viem, že to nie si ty. To nie je Aurel, ktoré som poznal,“ povedal Roman a pokúsil sa o prívetivý úsmev.

„Ten Aurel je mŕtvy. Zabil som ho spolu s ním,“ povedal a prstom ukázal na svoju prepožičanú tvár.

„Ak mi dovoľíš, nájdeme cestu. Som tu na to, aby som ti pomohol,“ povedal Roman nástoľčivo.

„Nie, na to tu naozaj nie si...“ povedal Aurel s trpkým úškrnom a siahol na rukovať dýky, ktorú si musel zapásať na taletu.

„Aurel, prosím, zastav sa,“ hovoril Roman stále s povzbudivým tónom. „Tvoja manželka by nechcela, aby si sa dostal do tohto bodu.“

„Čo ty môžeš vedieť o mojej žene?“ povedal Aurel zúrivo.

„Tak pekne si o nej rozprával. Viem, ako si ťa cení a miluje. Tak, ako ťa milovali aj tvoje dcéry,“ povedal Roman a podvedome sa pozrel na športovú tašku.

Aurel poslednú poznámku ignoroval. Podišiel k Romanovi, ktorý necúvol. Z vrečka vybral diaľkové ovládanie a červeným gombíkom spustil reproduktor.

Azda aj nastavil hlasitosť a basy na maximum, lebo konským erdžaním sa otriasala celá ordinácia. Romanovi vyschlo v ústach, ale stále nedával najavo svoj strach. Obaja muži mlčali a hypnotizovali sa pohľadom. Keď si Roman pomyslel, že v očiach svojho dávneho kamaráta vidí zmierenie, práve vtedy sa to stalo. Aurelovo telo sa naplo a dýku vytiahol z pošvy takou rýchlosťou, že na to Roman nedokázal zareagovať. Jedným švihnutím sa mu čepeľ zaryla do tváre.

Roman sa zatackal a nahmatol si hlboký rez, ktorý siahal od úst až po ľavé oko. Najbolestivejšie bolo však zistenie, že ďalšie vyjednávanie je márne. Pred ďalším zasvišťaním dýky sa inštinktívne zohol a ihneď sa rozbehol. Krv, ktorá sa rinula z rany, mu zastrela zrak, a tak dezorientovaný krúžil po ordinácii. Erdžanie koní hučalo čoraz hlasnejšie, no on neprestával bojovať – tackal sa, išiel už v podstate na autopilota.

Napokon zameral pohľadom dvere a zúfalo sa k nim rozbehol. Každým ďalším krokom jeho myseľ opantávala bolesť a nohy mu ťaželi. Tesne pred dverami, ktoré mali byť jeho víťazoslávnym únikom, stratil rovnováhu a pomaly sa zosunul na zem.

Ucítil, ako ho Aurel za nohy ťahá preč, až ho napokon vložil na pohovku. Bola to jeho posledná možnosť – stále bol ako tak pri vedomí. S námahou prehovoril:

„Takto to... nemusí... dopadnúť, Aurel. Musíš čeliť... svojim... démonom.“

„Nie, pán doktor. Mojim démonom budete dnes čeliť vy!“ povedal odmerane a zahnal sa dýkou. Roman pocítil teplo v slabinách. Pomočil sa.

Aurel sa vrátil domov až nadránom. Búrka konečne utíchala. V najväčšom daždi strávil vonku niekoľko hodín, no bol za to rád. Kyslé kvapky z neho aspoň zmyli stopy krvi.

Bolo to už niekoľko rokov, keď naposledy zakopával psychiatra. Napriek tomu si počínal rutinne, istým spôsobom ho to upokojovalo. Ani to netrvalo dlho a chirurgickou pílou odfaklil kamarátovu hlavu. Odniesol ju preč a zalovil vo veľkom igelite, ktorý si vopred pripravil. Vrátil sa s námahou a fučaním, no ťažkú konskú hlavu dovliekol k improvizovanému hrobu a hodil ju k Romanovmu torzu.

Premýšľal. Všetko, po čom kedy túžil, bol *normálny* život. Kostlivci v skrini neustále pripomínali, že raz sa to aj tak skončí. Že ten *normálny* život je len požičaný. Ako by v ňom mohol pokračovať po dnešku?

Čo Laura? Ako zareaguje, keď zistí, ako sa vysporiadal s jedinou misiou, ktorou ho na tento týždeň poverila? Normálny život sa vzdával.

Nechcel si to pripustiť, ale v kútiku duše dobre vedel, čo musí urobiť. Manželka sa vráti až o dva dni, všetko musí dôkladne pripraviť.

Taxík zastavil pred vysokou novostavbou a vystúpila z neho atraktívna Američanka. S úsmevom zaplatila vodičovi a pridala aj tringelt. Prezrela si činžiak, o ktorom jej muž stále básnil, aký je fantastický. Pritakala mu, no vedela, že v Kalifornii sú také na každom rohu.

V bráne si vymenila pár slov s esbéskárom, na recepcii pozdravila recepcnú. Privolala si výťah a stlačila gombík, šestnásť poschodie. Po týždni sa vracala len s malým kufríkom, ale v ruke mala v papierovom vrecku prichystaný malý proviant, na ktorý sa doma vždy tak tešili.

Dievčatá milovali Twinkies, ktoré chutili podobne ako tunajší Brumík, alebo karamelové guľôčky v čokoláde Milk Duds. Mužovi ulahodila sušeným jerky z hovädziny. Lúbil červené mäso.

Nerada sama pred sebou priznávala, že domov lieta tak často, aby si od nich odpočinula. Teraz jej už však nezvyčajne chýbali. Podľa dohody hneď cez víkend pôjdu na stredné Slovensko na hroby. Sviatok všetkých svätých jej pripadal morbidný, no nakoniec bola rada, že dievčatá sa naučia vážiť si aj príbuzných, ktorí už nie sú medzi nami.

Dvere výťahu sa otvorili a už netrpezlivo lovila kľúče z kabelky. Čoskoro si odomkla a tešila sa na privítanie. Neprišiel jej naproti nikto – ani manžel, dcéry či aspoň mačka. Márne sa pokúšala zažať svetlo.

„Haló, je niekto doma?“ spýtala sa a podišla do obývačky, ktorú osvetľovali

riedko rozmiestnené sviečky. Prechádzala sa po miestnosti a všimla si nechutnú plastikovú lebkú na stole. Náhle začula rachot. Boli to kroky, ktoré skôr pripomínali cval. Prudko sa otočila a ledva sa vyhla postave, ktorá k nej priskackala v maske koňa. Aby toho nebolo málo, z kuchyne sa prirútila druhá, rovnako odetá osoba.

Laura zvrieskla a sladkosti rozsypala po celej miestnosti. Jej manžel reagoval hrdelným smiechom. Taktiež prišiel z kuchyne, mal oblečený kovbojský kostým a v rukách držal tekvicový koláč. Dve osôbky v konských maskách – teraz už celkom malé – si dali dole svoje latexové hlavy a vykrikli: „*Trick or treat!*“

Aurel pobavene povedal: „Aby ti za tou Amerikou nebolo tak smutno ako obyčajne, pripravili sme ti malé halloweenske prekvapenie!“

„*Oh dear.* Vy ste mi ste mi teda dali!“ povedala s úľavou. „Priniesla som vám Twinkies, tak si ich môžete teraz pozbierať zo zeme!“

Obe dcéry pobozkala a objala sa s manželom. Dievčatá sa schuti pustili do tyčínok. Laura si zanesla kufrík do spálne a dohovárala manželovi: „Vystrašili ste ma! Dole mi vravel *security guy*, že Balázsovcom zo štrnásteho sa stratili chlapi. Tí dvaja rozkošní, čo sa tu stále vozia na kôlobežkách na parkovisku, vieš, nie? Keď som otvorila byt a *girls* mi neprišli naproti, bála som sa, či sa im tiež niečo nestalo!“

Aurel jej venoval rozpačitý pohľad, nadvychol sa a vyčaril na tvári nacvičený úsmev:

„Ale prosím ťa, čo by sa im mohlo stať, keď boli so mnou! Isto sa tí chlapi čoskoro nájdu.“

Laura priniesla z kuchyne podnos, nakrájala tekvicový koláč – sotva podobný tým z Kalifornie – a ochutnala.

Jej muž však mal pre ňu ešte jedno prekvapenie. Vyhrnul si rukáv až po rameno a ukázal jej nalepenú nikotínovú náplasť. Zažiarili jej oči.

„Tak si sa nakoniec rozhodol prestať! To som rada, aspoň nám do piatich rokov neumrieš!“ zachichotala sa. Aurel objal svoje tri dievčatá a smiech opätoval. Normálny život sa zatiaľ nekončil.

JAKUB NEDOBA

Narodil sa v Košiciach, vyrástol na Záhori a dnes žije v bratislavskom Ružinove. Na prvom stupni základnej školy sa venoval najmä poézii. Napísal však aj romantickú prózu o svojej spolužiacke. Tú učiteľka našla v lavici, na ďalší deň ju prečítala pred celou triedou a na niekoľko rokov ho odradila od ďalšej tvorby. Na vysokej škole blogoval o politike, filme a hernom svete. Po štúdiu sa stal ekonomickým novinárom a marketérom. Zostavil publikáciu pre komunálnych aktivistov s názvom Pomôžme si sami. V roku 2015 prvý raz zaslal poviedku do Macefy. V tejto súťaži sa mu výraznejší úspech vyhyba, hoci trikrát skončil v druhej desiatke – vždy s hororom. Na portáli sci-fi.sk vyhral Fantastickú poviedku. V roku 2023 sa stal členom autorského klubu Spisopriateľa.

**14 AUTOREK A AUTORŮ Z ČESKA A SLOVENSKA
PŘEDSTAVUJE SVÉ POVÍDKY O SMRTI**

**KRONIKA SMRTI NESMÍ CHYBĚT
V ŽÁDNÉ DOMÁCNOSTI**

**VYDÁVÁ NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG**

RECENZIA:

ENCYKLOPEDIA HOROROVÉHO FILMU; VIAC AKO ZOZNAM FILMOV

napísal: Juraj Búry

Český web MovieZone sa v našom domácom kyberpriestore teší istej miere popularity. Naši bratři sú na internetových fórach sociálnych sietí mimoriadne aktívni, z čoho web ťaží. Výhodou tiež je, že redakcia je zložená z viac-menej expertov na film a médiá, čo dodáva ich textom istý punc kredibility a prináša riziko, že bežný divák nemusí s nimi nevyhnutne súhlasiť, práve naopak.

Preto som spozornel, keď pred pár rokmi spustili svoju sériu kníh o žánrových filmoch. Nie však natolko, aby som niektorú z nich otvoril a začítal sa do nej. Až doteraz. Nedávno im vyšla *Encyklopédia hororového filmu* vo vydavateľstve XYZ. Práve táto publikácia sa stane nasledujúce riadky objektom nášho záujmu. Kniha vyšla v roku 2023 v češtine, má pevnú väzbu a 424 strán.

SILNÁ ZAHRAŇIČNÁ KONKURENCIA

Filmových encyklopédií o horore sa už pár na našom trhu objavilo. Zvyčajne ide o zoznamy kultových alebo

kánonických filmov žánru, obohatené o nejakú tú univerzálne prijatú platnú interpretáciu, doplnené o pár zaujímavostí. Na mojej poličke sa nachádza napríklad *101 hororů, které musíte vidět, než umřete z roku 2010*.

Horor sa v tejto podobe vyskytuje nielen v knihách zameraných čisto na

tento žáner, ale aj v obširnejších publikáciách. *Kronika sci-fi* od vydavateľstva Volvox Globator, *1001 filmů, které musíte vidět, než umřete* sú len dve knihy z tejto sorty. Ak sa odpútame od slovenského a českého jazyka, nájdeme takých publikácií stovky (napríklad *Horror Cinema* od Stevena J. Schneidera, alebo *The Horror Movie Bible* od Steva Hutchisona).

Na podobných knihách ma vie sklamať, že sú to v podstate len obširnejšie spracované listy a rebríčky. Tých je web taktiež plný. Nie je na nich v zásade nič zlé. Je dobré porovnať môj vkus s vkusom expertov, iných užívateľov, akademikov či bežných divákov. Takisto sú výborným spôsobom, ako sa dostať k novým titulom a kúskom.

PRÍJEMNÉ PREKVAPENIE

Keď som siahol po spomínanej *Encyklopedii hororového filmu*, očakával som niečo podobné, len obohatené aj o tuzemské filmy a kontext. Ostal som však príjemne prekvapený tým, čo táto kniha obsahuje. Redakcia MovieZone pristúpila ku konceptu encyklopédií obširnejšie a popravde i tradičnejším spôsobom.

Aby sme sa chápali: väčšinu knihy tvorí zoznam filmov, ale obsahuje i niekoľko kapitol a strán, ktoré v podobných publikáciách nenájdete. Hororový film je tak koncipovaný v duchu poctivých populárno-náučných publikácií, ktoré

nevynechávajú širší kontext a ponúkajú hlbší ponor do témy, v tomto prípade do filmového hororu. A nielen neho. Príjemným plusom knihy je i sekcia venovaná kultovým a významným seriálom spojeným s týmto žánrom. To sa v iných knihách často nevyskytuje.

Kniha nie je radená chronologicky podľa rokov vzniku zásadných filmov, ako býva zvykom, ale podľa subžánrov. Jednotlivé kapitoly sa tak venujú hororom folkovým, gotickým, psychologickým, hororovým komédiám či found footage. Pokryté sú všetky majoritné subžánre vrátane niektorých, ktoré sa v súčasnej kinematografii dostávajú na okraj záujmu – napríklad monster horor alebo exploitation. Obsah je teda zároveň prehľadom dominantných subžánrov vo filmovom horore. Ak vám niektoré nič nehovoria, kniha vám stručne vysvetlí, o čo v danom subžánri ide.

Nadstavbou sú práve úvodné texty ku každému subžánru vysvetľujúce jeho základné témy a prvky. Príjemný doplnok tvoria aj záverečné kapitoly, ktoré popisujú najbežnejšie kliše, zbrane z hororov alebo kultových vrahov. K tomu autori zostavili aj stručné medailóniky najvplyvnejších žánrových tvorcov alebo tzv. *scream queens*. Oceňujem aj dvojstranu o česko(slovenskom) horore, kde sa spomínajú najvýraznejšie tuzemské filmové horory

ako *Spalovač mrtvol* (1968), *Choking Hazard* (2004) alebo *Trhlina* (2019).

Jednoducho publikácia nabitá informáciami o žánri. Je na nej vôbec niečo zlé?

Ale samozrejme.

SLABÉ STRÁNKY

Radenie filmov v jednotlivých kapitolách pôsobí zmätočne. Chvilu mi trvalo, kým som pochopil, podľa akého kľúča sa vyberali filmy do publikácie.

V prvom rade máte zásadné filmy subžánru alebo jeho typických predstaviteľov, ktoré dostávajú v texte širší priestor a sú radené abecedne. Lenže pri každom dôležitejšom filme nájdeme aj medailóniky jeho menších, nazvime ich príbuzných či pridružených sérií. Celý koncept to rozbieha a znepríehľadňuje. Kniha nepomáha ani to, že väčšina menej významných filmov a seriálov je uvádzaná pod českým distribučným názvom. Ak vyhľadáвате a sledujete filmy v origináli, kniha nie je v tomto smere veľmi nápomocná.

Samotné texty pri filmoch tiež nie sú, až na výnimky, príliš obsiahle a väčšinou sa zameriavajú len na rekapituláciu príbehu. Redakcia tak mohla v knihe spomenúť extrémne množstvo filmov, ale o väčšine sa nič zásadné nedozvieme, čo je problém hlavne pri filmoch, ktoré sa spomínajú okrajovo.

Od podobnej knihy by som zároveň očakával, že do nej redakcia vloží aj

svoje osobné postrehy či recenzie, pokojne aj protichodné, alebo väčší výber tuzemských titulov. Nespomína sa napríklad kultový *Socialistický zombi mord* (2014) alebo sci-fi thriller na pomedzí hororu „*Babičky dobíjajte přesně!*“ (1983).

ROZSIAHLÝ MANUÁL

Encyklopédie hororového filmu je v zásade podarený kúsok, ktorý ponúka pomerne obsirny prierez žánrom. Poteší, že autori neostali len pri vymenovávaní filmov, ale snažia sa čitateľovi priblížiť subžánre hororu i jeho špecifiká. Kniha zároveň môže prekvapiť svojou rozsiahlosťou aj skúseného diváka. Na druhej strane sú však texty o konkrétnych filmoch povrchné a kniha slúži len ako manuál na vstup do sveta hororov, nie ako plnohodnotný ponor alebo odvážny popis osobnejších skúseností so žánrom.

Komplexná v rozsahu, ale plytká v obsahu. Rozhodne poteší každého fanúšika žánru a patrí k tým lepším kusom, ale skutoční cinefilovia a milovníci môžu byť z niektorých aspektov sklamaní. Odporúčam ju však minimálne prelistovať. Je príjemné, že redakcia MovieZone si dala záležať a vytvorila publikáciu, aké u nás nevznikajú a konkurujú väčšine zahraničných kníh na túto tému.

Hodnotenie: 7/10

KATARÍNA PIVARČIOVÁ

BEL'MO

V ROZBÚRENOM MORI

ilustrovala: Zuzana LaKIRI Droppová

Vraždila by za mojito. Rozhodne sa jej však nechce meniť polohu, je jej príliš dobre. Nohy po kolená ponorené v bazéne, na tele šteklenie horúceho tuniského slnka a pod sebou koleso v tvare obrovského donutu. Jediné, čo narúša absolútnu pohodičku, je džavot otravných detí užívajúcich si prázdniny na plné hrdlo. A, samozrejme, nedostatok mojita.

K okraju bazéna dobehne mladý animátor, je čas na vodný aerobik. Tina sa poteší – počas piatich dní dovolenky sa tento okamih stal jej najobľúbenejšou časťou dňa.

Mladý Niko rozdá dámam v bazéne gumové tyče, DJ spustí generickú letnú odrhovačku a Tina sa priplaví bližšie, aby mala lepší výhľad.

Niko je neskutočný. Nie je to žiaden svalnák nabúchaný z posilňovne, len obyčajný zdravý mladý muž plný života. Pokožku má o odtieň tmavšiu než bežní tuniskí muži, kučeravé tmavé vlasy mu nezbedne padajú do čela. Silné nohy sa pustia do tanca a on do toho ide ako vždy naplno. Smeje sa, máva rukami a nohami, dupe, žartuje. Jeho energia ju omračuje a ona odrazu zatúži zlízať mu pot z lesklej hrude.

Tá myšlienka jej naženie červeň do líc. Najskôr si vynadá, pretože mladý animátor by mohol byť pokojne jej synom a pretože jej manžel len pár metrov od nej popíja v bare riedke pivo.

Potom si vynadá, že si vynadala. Jej manželstvo bolo už niekoľko rokov mŕtvejšie než krevety servírované vo večernom bufete, a myšlienky? S tými nič urobiť nemôže. Je na dovolenke, doriti. Trpí muža, ktorý sa na ňu ani nepozrie a od rána do večera diskutuje s českými turistami o geopolitike. Toleruje svoje pubertálne deti, ktoré odmietajú pustiť z rúk mobil. Má právo snívať o Nikovom pevnom tele.

Pohodlne sa rozvalí a opäť sa zadíva na Nika. Tentoraz však jej pohľad neostane bez odozvy. Niko jej zakýva a pošle vzdušný bozk. Martina chytí bozk do dlane a pritisne si ho k srdcu. Potom, ani nevie ako a prečo, vystrčí jazyk a oblíže si pery. Nikovo obočie vyletí dovysoka a oči stemnejú.

Tina sa spokojne usmeje, založí si slnečné okuliare a nespúšťa z neho zrak, až kým sa cvičenie neskončí.

Keď sa paľba slnka už nedá zniesť, zoskočí do vody a zapláva si niekoľko rýchlych

dĺžok. Miluje plávanie a je v ňom skutočne dobrá. Už pätnásť rokov každú sobotu utiera prach zo svojich trofejí a medailí na poličke.

Z vody vylezie, až keď sa jej telo príjemne chveje od námahy.

„How are you?“

Nikov hlas jej vyšle elektrický impulz dole chrbticou.

„How about a drink?“

Mladý animátor jej do ruky vtisne ľadové mojito.

„Ďakujem,“ povie a až potom si uvedomí, že slovenčina jej asi nebude nič platná.

Nikovi sa však rozžiaria oči.

„Jsi ze Slovenska? Rozumíš česky?“ pýta sa jej lámanou češtinou so silným prízvukom.

Tina prikývne.

„Super plaveš. Líbí se ti má krajina?“

„Páči. More aj pláže sú úchvatné.“

Nakloní sa k nej celkom blízko, až ucíti na ramene jeho horúci dych.

„Víš, tohle je jenom divadlo pro turisty. Skutečné Tunisko je... magical.“

Tina sotva badateľne prikývne. Má zvláštny pocit, že tomuto mužovi by prikývla takmer na čokoľvek.

„Ukážu ti to, jestli chceš. Setkáme se tady, o půlnoci, okej?“

Tine odrazu jeho blízkosť pripadá príliš intenzívna. Odstúpi od neho a chce odmietnuť. Niko sa však natiahne a položí jej ukazovák na pery.

„Nic neříkej. Budu tě čekat.“

Martina sedí v kresle a načúva manželovmu chrápaniu. Prišiel pred niekoľkými minútami ožratý a páchnuci ako divá sviňa. Vykričal jej, že mu zničila celý život a že je frigidná stará šlapka. Potom sa zvalil do postele a zaspal.

Tina sleduje obrysy jeho tela a uvedomuje si, že ho vášnivo nenávidí. Nechce s ním stráviť v jednej posteli ani jedínú ďalšiu noc.

Čo by povedal, keby vedel, že sa chce vykradnúť za mladým animátorom? Pravdepodobne by len mykol plecóm. On bol prvý, čo si našiel milenkú. Nasledovali roky trápenia, ktoré charakterizovala jediná veta: Ostaneme spolu kvôli deťom.

Niekoľko výstrekov voňavky, prečesanie vlasov a glg ústnej vody. Dvere zavrzgajú, muž sa preválí na druhý bok a pokračuje v chrápaní.

Rezort je mĺkvy, utíchla zábava aj krik detí. Tina počuje cvrkot cikád, šum lístia a zurčanie vody, ktorá napája vysmädnuté palmy. Teplo je však aj naďalej zadúšajúce a bez ochrany klimatizácie sa jej šaty čoskoro začnú lepíť na telo.

Prichádza k bazénu. Niet tu ani živej duše. Sadne si na ležadlo a zadíva sa na hviezdy. Cíti sa fantasticky a odrazu jej vlastne ani nezáleží na tom, či Niko príde, alebo nie. Je slobodná a noc patrí iba jej. Vychutnáva si každú sekundu a pomaly, po kúskoch, začína plánovať svoj život potom, ako sa vráti domov. Dnešná noc bude jej novým začiatkom.

„Prišla jsi,“ ozve sa za ňou hlas.

Pulz sa jej zrýchli. Niko sa bezstarostne usmieva a mesiac mu vo vlasoch vytvára striebřisté stužky. Páči sa jej, čo vidí. Priťahuje ju tak, ako ju jej muž nikdy nepriťahoval.

„Prišla jsi.“

Skloní sa k nej a pobozká ju priamo na pery. Jej telom okamžite prejde vlna vzrušenia. Hlavou jej blysne, že musí mať ovuláciu, inak by z neho takto namáčko určite nebola.

Niko sa od nej odtiahne, prstom jej prejde po kútiku pier.

„Máš v sobě oheň.“

Tina sa zasmee. Toľké roky v sebe mala len malú, sotva tlejúcu iskričku. A Niko ju rozdúchal. Tina si sľúbi, že už sa ne nechá nikým a ničím uhasiť.

„Chcem vidieť tvoje Tunisko,“ povie mu.

„Tak pojd.“

Prejdú masívnou bránou a zamieria k parkovisku. Niko naštartuje skúter a Tina sa usadí za neho. Cíti sa ako mladé naivné dievča, ktoré sa chystá prísť o panenstvo s neodolateľným grázlikom. Až na to, že ona nemá o čo prísť a tá myšlienka jej dáva moc. Objíme ho rukami, pritisne si hlavu na jeho chrbát. V nose ju pošteklí vôňa mora, jeho vôňa.

Mínajú polomŕtve tuniské ulice, prašivých psov aj neónové nápisy lákajúce turistov na burger. Vo vetre sa víria igelitové tašky. Tunisko je mimo rezortov bezútešnou krajinou.

„Kde to sme?“ pýta sa Tina, keď skúter zastaví uprostred ničoho.

„Cape Bon, v našom jazyce Ra's at Tib. Už jenom chvíli. Sľubuj, že to bude stáť za to.“

Tina začína byť frustrovaná. Chcela len trošku maznania a orgazmus, ktorý by jej rozochvel nohy. Namiesto toho ju Niko ťahá bohvie kam.

Prechádzajú strmým skalnatým chodníčkom, svietia si baterkami v mobiloch. Napokon narazia na nenápadnú jaskyňu ukrytú za prastarým olivovníkom. Tina s malou dušičkou vojde do tmy. Začína ľutovať, že opustila rezort. Tma sa po nej naťahuje, zatína do nej svoje pazúry. Môže sa v nej skrývať hocičo – od jedovatých pavúkov a škorpiónov až po ohlodané kostry mŕtvych rybárov.

„Neměj strach. Tma ti neublíží,“ šepne Niko.

Našťastie to netrvá dlho a jaskynný tunel vyústi do absolútnej dokonalosti.

Mesiac sa odráža v pokojnej hladine mora. Vlny oblizujú pieskovú pláž, ktorú z oboch strán ako obri strážia masívne skalnaté bralá. Je tu ticho a sú tu celkom sami.

Niko vyberie z batoha deku, rozloží ju na piesok a obaja sa usadia.

„Je tu krásne.“

„Toto je jeden z posledných pokladů mé země. Turisté ho neobjevili, nedostal se do žádného bedekru, nevysdílel ho žádný influencer.“

„Sľubujem, že o ňom nikomu nepoviem.“

Niko sa uškrnie.

„Vím, že nepovíš.“

„Ako si to tu našiel?“

„Narodil jsem se nedaleko, tohle místo mi ukázal otec a jemu ho ukázal jeho otec. Kousek odsud jsou ruiny starého fénického mesta Kerkouan. Bylo to nádherné město, podlahy vykládané barevnými mozaikami, mramorové sloupy podepírající do nebe sahající chrámy, neutichající ruch v uličkách, horké noci plné vůně koření.“

Jeho slova v Tininej myslí formujú exotické mesto prekypujúce životom. Kupci núkajú drahé látky, fakíri hlcú oheň a milenci sa k sebe tisnú v úzkych uličkách. Je tam i ona. Na koži ju štípe jemný piesok a v nose štekľí škorica.

„Všetchno však jednou skončí. Římané město zničili a to, co zůstalo, pohřbil písek.“

Tina sa díva na jeho vážnu tvár a prepadne ju iracionálny pocit, že Niko pri tom bol. Pri vzniku aj páde Kerkouanu. Namiesto strachu ju však objíma bázeň.

„Říká se, že z toho zmatku a chaosu vznikla bytost, která je hrozná stejně jako nekonečná válka bez vítěze. Bytost, která se krmí strachem a která je i není člověkem. Ale to asi nechceš poslouchat...“

Prudko ju chytí za stehno a stisne kožu medzi prstami. Nakloní a ona na perách ucíti jeho jazyk. Myšlienky sú okamžite

fuč a jediné, čo ostane, je živelná túžba hnieť, stonať a hrešiť.

Jeho ruka putuje jej telom, od stehien k zadku, chrbtu a brušku. Tam sa zastaví, pritlačí k nemu dľaň, akoby sa snažil čosi vycítiť. Ten dotyk jej pripomenie nežné pohladenia jej muža, keď čakala ich prvé dieťa.

Tina na neho nechce myslieť. Chce pod prstami cítiť mladé telo, chce zabudnúť na to staré. Pritisne sa k Nikovi a skúma svaly i tmavú kožu. Neodolá a capne ho po zadku.

Niko sa rozosmeje, capne ju naspäť a pritisne si ju k lonu. Tine sa to, čo cíti, pozdáva. Chce sa však ešte trochu hrať, a tak vstane a uteká k moru.

Chodidlá sa jej zabárajú do piesku. Zhodí žabky a bosá vbehne do mora. Voda je príjemne osviežujúca a ona je po nevyžadanej turistike trochu spotená. Zhodí zo seba šaty a skočí do vln.

Chlad ňou prestúpi, brní jej koža. Trvá to len okamih, potom si privykne. Prekvapí ju, ako rýchlo stráca piesok pod nohami. Voda je tu prekvapujúco hlboká. Díva sa na dno a vidí len čerň, ktorá sa javí nekonečná.

Niko rýchlo dopláva k nej, pod hladinou ju chytí okolo pása a dá jej vlhký bozk. Tina ho chytí za zadok, tentokrát jej už nezavadzajú žiadne kraťasy. Je výborná plavkyňa, napriek tomu sa pri márných pokusoch o milovanie ocitnú pod hladinou.

Tinu ich nešikovnosť rozosmeje. Vykrúti

sa mu z objatia a pláva k skalnatému bralu, ktoré sa týči uprostred zálivu. More ho obľizuje zo všetkých strán. Tina sa naňho vyškriabe, Niko ju nasleduje.

Konečne je všetko, ako má byť. Tina si spokojne uvedomí, že ešte nikdy nemala sex na krajšom mieste s príťažlivejším mužom. V rytme vln udierajúcich o skaly sa vydá na cestu k dokonalému uvoľneniu.

Prebudí ju šteklenie vody na chodidlách. Prudko sa posadí. Obloha je ešte stále tmavá. Nika niet a skalú takmer celú zhltnú príliv. Na nahom tele jej naskočia zimomriavky.

„Niko?!“

Hlas sa k nej vráti v niekoľkých ozvenách. Odpoveď však nedorazí. Mozog horúčkovo pracuje. Po tom, ako sa pomilovali, zadriemala. On ležal vedľa nej, hlavu mal položenú na brušku.

Kde je? Mohol ju tu nechať? Zbaliť veci, sadnúť na motorku a vrátiť sa do rezortu? Taký podraz by hádam neurobil ani najväčší sviniar. Snaží sa dovidieť na breh, zdá sa jej, že je tam deka aj jej oblečenie. Ovládne ju pocit, že niečo je veľmi, veľmi zle.

Posunie sa po brale a chce skočiť do vody. V poslednej chvíli sa zarazí. Spod vodnej hladiny sa na ňu díva oko.

Telo jej zaplaví panika. Čo to, doriti, je? V jej vydesenej mysli sa odrazu vynorí jedno slovkó.

Nasnas.

Nikove vlasy ju štekli na brušku, chodidlom sa dotýka jeho vlhkého prirodzenia. Urobil sa do nej a ona mu to dovolila. Obe jej deti boli počaté vďaka umelému oplodneniu. Šanca, že by prirodzene otehotnela po štyridsiatke, je nulová.

„Kto je tá bytosť, o ktorej si mi hovoril?“ spýta sa ho.

„Jmenuje se Nasnas. Napůl démon, napůl člověk. Má jen jednu nohu, jednu ruku a půl hlavy. Hýbe se pomocí obrovského ocasu.“

„To nezní strašidelně, skôr smiešne.“

„Počkej, až ho potkáš, jestli se budeš smát,“ Nikov odlahčený tón ju núti k úsmevu.

„Tak mi povedz, ako ho premôcť, aby som sa vedela brániť.“

„Přemocť? Je to démon. Stačí, že se tě dotkne byť jen prstem a maso z tvého těla zmizí. Toho neporazíš. Můžeš jen utíkat.“

„Toto zvykneš rozprávvať dievčatám, ktoré sem vezmeš? Neverím, že to funguje. Hovor mi ešte o tvojom meste, prosím. O Kerkouane.“

A Niko začne rozprávvať. Jeho hlas splynie so šumom mora a ukolíše ju k spánku.

Tina sa chveje od zimy a strachu. Oko sa stratilo. Opäť vidí len čern.

Je možné, že sa jej to zdalo? Alebo skôr... je možné, že sa jej to nezdalo?

Situáciu vyhodnotí racionálne. Pod vodou nič nie je. To, čo videla, bol len odraz mihotajúcich sa hviezd alebo nejaké zviera. Napriek tomu sa celé jej telo búri proti tomu, aby do vody vstúpila.

Zátoka sa jej odrazu zdá nepriateľská.

Vlny sa dvíhajú, obližujú jej členky. Vietor zavýja v dutinách skál. Chlad ňou prestupuje, na tele jej naskakuje husia koža, bradavky má bolestivo zvrastené. Necíti sa ako v Tunisku, ale ako na nejakom Bohom zabudnutom škandinávskom fjorde. Mala by skočiť do mora, preplávať tých niekoľko desiatok metrov a vypadnúť. Ale oko civejúce z hlbín jej paralyzovalo končatiny.

Potom sa z mora ozve kvilivý zvuk. Vibruje v skalách a ozvena ho zosilní tak, že driape ušné bubienky. Tina nikdy nič také nepočula. Znie to ako rev zvieraťa, ktoré si ide po korisť.

Strach je odrazu príliš silný, núti ju k činom. Vstane a skočí najďalej, ako sa dá.

Rozrazí vlny, teplota vody ju šokuje. Mohla sa počas niekoľkých hodín tak veľmi ochladiť? Srdce sa jej roztlčie, v nohe cíti krč. Napriek tomu v sebe nájde silu a urobí niekoľko rýchlych záberov.

Telo poslúcha, krč ustupuje. Vynára sa nad hladinu, nadýchne sa a znovu zaberá. Nesmie zastaviť.

Po niekoľkých minútach si uvedomí, že sa k brehu takmer nepriblížila.

Obzrie sa, skala je blízko, hádam len tri metre od nej. Ako je to možné? Už mala byť dávno na pláži.

Prestane plávať, už viac nevládze. Nechá sa unášať prúdom naspäť k skalisku trčiacemu z mora. Je vysilená ako mača.

Chytí sa kameňa a snaží sa vytiahnuť hore. Ucítí na nohe horúci dotyk.

Čosi jej zviera členok a sťahuje ju niž-

šie a nižšie. Tina zatína nechty do skaly, lámu sa jej ako škrapiny vajícok. Žilami jej koluje čistý adrenalín a ona kope zo všetkých síl. Napokon ju neznáma ruka pustí a ona sa vyčerpaná zvalí na skalu.

Snaží sa lapiť dych a očami skenuje čiernu vodu. Čo to, doriti, bolo?

Noha jej pulzuje od bolesti, členok jej krváca. Rana nie je hlboká, ale bolí to ako šľak. Tine napadne, že sa zakrútila do chápadiel medúzy či chobotnice. Odmieta pripustiť, že by to mohlo byť čosi desivejšie.

Myšlienky jej víria hlavou. Premýšľa, ako sa dostane na breh. Vie, že proti spodným prúdom nemá zmysel bojovať. Kdesi čítala, že musí plávať kolmo na prúd, kým sa z neho nedostane, a až potom zamieriť k brehu.

Je však šialene unavená. Svaly jej brnia od námahy a jazyk sa jej lepí na podnebie. Vražдила by za pohár vody.

Zavrie oči. Len na okamih, kým si ubolené telo neoddychne. Má pocit, že tančuje na vlnách, aj keď je pod ňou tvrdý kameň. Krúti sa s ňou svet a v krku jej stúpa kyselina. Rev neznámeho tvora neutícha. Kedy konečne začne svitať?

Obáva sa, že príliv čoskoro pohltí celé jej skalnaté útočisko. Potrebuje pomoc, ale Nika niet a mobil spočíva v bezpečí v jej šatách. Utešuje ju, že keď ju ráno rodina nenájde, možno sa im ju pomocou neho podarí lokalizovať.

Svaly jej pomaly chladnú a začína ňou lomcovať zima. Schúli sa do embryonál-

nej polohy a snaží sa aspoň trochu zahriať.

Voda stúpa vyššie, čoskoro jej začne oblizovať chrbát. Aby sa jej vyhla, postaví sa na najvyššie miesto na skalnatom brale. Vietor sa do nej s chuťou zahryzne. Objíma sa pažami, ale nič nepomáha. Zuby jej drkocú a sánka sa chveje.

Sleduje hladinu a nahovára si, že tam nič nie je. Je však nevyvrátiteľnou pravdou, že tu a tam sa ligot hviezd odrazí od bielka. Jediné oko ju neustále sleduje. Je sebaisté, pretože vie, že korisť mu už neutečie. Je nedočkáve, pretože túži trhať, cmúľať, chrúmať.

Tinina noha bolí ako šľak. Opuch sa zhoršuje, šíri sa chodidlom a stúpa ku kolenu. Začínajú sa na ňom tvoriť pluzgiere. Tie pukajú a odhaľujú mäso. Tina zatína zuby a ledva zadržiava slzy. V ústach cíti slanú pachuť prehry.

Nevyhnutné sa napokon stane realitou. Mohutná vlna sa preváľi skaliskom a zrazí Tinu do mora. Voda ju oblapí a ona klesá ku dnu. Priamo k nemu. Polovičný muž na ňu čaká v hĺbinách.

Jedna ruka, jedna noha a dlhý šupinatý chvost, ktorým čerí vodu okolo seba.

Polovica úst, polovica nosa a dychtivé oko, ktoré sleduje každý jej pohyb.

Hlava, ktorá vyzerá, akoby ju ktosi jedným ťahom presekol.

Cievy, mozog, miecha. Krv a mäso.

V Tine sa prebudí inštinkt zvierťa. Uteč, zachráň sa, bojuj o život.

Vynorí sa nad hladinu, pláva rovnobežne s brehom. Ignoruje šialenú bolesť v chodidle.

Je zúfalo pomalá, prúd sa s ňou pohráva ako s malým dieťaťom. Napriek tomu vytrvalo pláva. Prekvapí ju, aké hlboké je dno jej síl.

Napokon sa vymaní zo spodného prúdu a zamieri priamo k pevnine. Každým záberom, každým nádychom čaká, že ju Nasnas schmatne a stiahne do hĺbín. Nič také sa však nedeje. Je možné, že je rýchlejšia než on? Na rozdiel od neho má dve ruky i nohy.

Svitá jej malá nádej. Odváža sa obzrieť. Bublínky jej vyrazia z úst, hlava sa zakrúti.

Nasnas je len meter za ňou. Pokojne sa vznáša vo vode a sleduje ju hladným okom. Neblíži sa, nenaťahuje sa po nej. Vyčkáva. Vychutnáva si jej strach.

Tina zatvorí oči. Otočí sa a pláva ďalej. Možno sa len zbláznila, možno stačí doplávať k brehu a jej najhoršia nočná mora sa skončí.

Keď konečne špičkami prstov nahmata piesok, telo sa jej roztrasie. S vypätím všetkých síl sa vynorí z vody. Noha, ktorej sa dotkol Nasnas, už nedokáže udržať jej váhu. Šialená bolesť ju zrazí na zem a ona sa plazí. Zastaví sa až na deke.

Zhlboka sa nadýchne a otočí sa.

More je opäť pokojné. Na obzore sa zapáľuje obloha. Je v bezpečí?

Zrak jej padne na boľavú nohu. Zaplaví ju des. Skaza pokračuje, čerň siaha už do polovice stehien. Okolo členka vidieť

LaKiRi

odhalenú kosť a z chodidla odpadávajú kusy mäsa. Z mora sa až k nej ťahá krvavá cestička.

Na deke zbadá kabelku. Schmatne ju do rúk plná nádeje. Mobil!

Nádej zhasne ako plameň sviečky v búrke. Nemá signál. Hodí bezcenný telefón naspäť do kabelky.

A potom sa začne plazenie. Tina nie je z tých, ktoré by sa vzdávali. Má pred sebou cestu. Prekonať pláž, tunel, nájsť signál a zavolať si pomoc.

Po dlhých minútach agónie sa doplazi k bralu. To, čo tam nájde, ju dorazí. Tunel, ktorý vedie do civilizácie, je zasypaný kameňmi.

Z úst sa jej vyderie rev plný zúfalstva. Ozvena jej ho donesie naspäť k ušiam. Nápadne sa podobá na skuvínanie Nasnasa.

Zomrie tu. Teraz je o tom už presvedčená. Schúli sa do kľbka v snahe nájsť polohu, ktorá ju nebude nútiť ručať od bolesti. Zdá sa to nemožné.

Žiarivý kúsok slnka vykukne z vody, pláž ožiari denné svetlo. Tina tuší, že toto je jej posledný deň. Po lícach jej stekajú slzy.

Hladina sa rozčerrá a čosi sa nej vynorí. Je to hlava, tentokrát ľudská, lemovaná hustými čiernymi vlasmi.

Niko.

S ľahkosťou kráča k nej a Tina má pocit, že ani nemôže byť skutočný. Sadne si k nej do piesku.

„Pomôž mi,“ šepne Tina popraskanými perami.

Niko prstami kráča po jej koži, kde sa jej dotkne, tam ostávajú čierne flaky. Ako rakovina sa jej vpíjajú do tela a rozkladajú bunku po bunke. Zastaví sa pri srdci a dlaňou naňho zatlačí.

„Ty si... on,“ hovorí tichšie než jemný vánok šumiaci v skaliskách.

„Hovoril som ti. Stačí jediný dotyk a zmizne všetko mäso v tele,“ prehovorí jasnou slovenčinou bez prízvuku.

„Hovoríš... po slovensky.“

„Hovorím všetkými jazykmi.“

Tinina bolesť prechádza do agónie. Nervové zakončenia volajú po úlave a ona si začína želať, aby už bolo po všetkom. Aby jej myseľ opustila znivočené telo.

„Prečo... prečo?“ Už nedokáže jasne formulovať otázku. Niko jej však rozumie.

„Ukradli ste nám našu krajinu. Rimanovia, Francúzi, Nemci a napokon aj vy... turisti. Nenásytní ako kobyľky. Žerúci viac než treba, chľastajúci dňom, zvracajúci nocou. Ženy bez zábran, muži bez dna. Všetko krásne, všetko naše, zaval piesok. Stali sa z nás šašovia, paródia samých seba.“

„Nie... je to... moja chyba.“

„Si toho súčasťou. Sýtiš sa mladosťou, hľadáš nesmrteľnosť v mojom mäse. Zabudla si, čo je morálka.“

Tine po lícach stekajú slzy. Neuvedomuje si to.

„Bolí to... Prosím.“

Niko sa díva do mora, tvár má pokojnú.

„Máš dve možnosti. Ostaneš tu, až kým sa tvoje telo nerozloží na prach. Rozfúka ťa vietor a staneš sa súčasťou vody, piesku, mňa. Alebo prežiješ a pôjdeš domov.“

Prstami opäť putuje jej telom. Každý dotyk bolí, akoby ju značkoval žeravým kovem. Zastaví sa na podbrušku.

„Už je v tebe, cítiš ho? Pôjdeš domov, donosiš moje dieťa. Keď príde čas, porodíš ho. Nie v nemocnici, nie doma ukrytá v kúpeľni. Ale vonku v rieke, pri jej prameni. Napojíš ho mliekom a necháš žiť. Rýchlo zmocnie a zmúdre. Chaos bude jeho druhé meno. Splundruje tvoju krajinu rovnako, ako ste vy zničili tú moju. Otrávi vody, stromy aj ľudské srdcia.“

Tina sa dotkne bruška. Je možné, že sa v nej skutočne nachádza dieťa?

„Starý kontinent sa obráti na prach, ticho bude nekonečné a krásne. A z toho ticha sa zrodí nový svet... Svet bez špiny, bez kalu, bez ľudí. Ale ty to už neuvidíš, Martina.“

Díva sa do jeho chladných očí, hľadá v nich milosť, ale vidí len živelnú zúrivosť. Hlava sa jej múti, myšlienky sú pomalé. Srdce slabne, krv sa vpláva do piesku.

„Urobíš to?“

Mlčí. Prisahala by, že už zabudla rozprávať. Len leží, na líci cíti drobné kamienky. Už nevie, čo je bolesť, nevie, čo je strach. Napadne jej, že smrť nakoniec bude jej vykúpením.

Niko sa hnevá. Schmatne jej hlavu, pri-

tiahne si ju k sebe, akoby ju chcel pobozkať. Tina zacíti z jeho úst sladkastý mŕtvolný zápach. Prisaje sa na jej pery, jazyk vopchá do hrdla. Jeho sliny chutia ako plesňou obrastený chlieb. Tina cíti, že jeho dych jej do tela vrátil silu. Žalúdok sa jej dvíha, v hrdle cíti žľč.

Odtrhne sa od nej a vyplúje jej zvratky. Tinin mozog sa odkaluje, dych sa zrýchľuje. A so životom prichádza šialená bolesť. Už na ňu takmer zabudla. Má pocit, že sa jej pod kožou hmýria tisíce žiletiek.

„Budem ti brať život a zase ti ho v bolestiach vracať, až kým mi neodpovieš, Martina.“

Prstami prechádza jej telom, rovnako, ako keď sa milovali. Jeho prsty rozkladajú jej telo. Nechtami vnika do jej útroby, prepleť sa črevami. Hranica šialenstva je len na krok.

„Dost!...“

Jediné slovo stačí. Bolesť je preč.

Máj nasledujúceho roka je nevidane horúci. Zo Sahary sa vylial horúci vzduch a zasiahol celé územie Slovenska.

Tina sedí pod prístreškom neďaleko Telgártu a načúva šumeniu malého potôčika. Z potôčika sa neskôr stane rieka, ktorá pojme ďalšie a ďalšie prítoky. Zmohutnie, zosilnie. Podmyje pôdu, napojí dobytok i polia a napokon sa poddá silnejšiemu toku, Dunaju.

Telom jej prebehne kŕč, v nohavičkách ucíti vlhkosť. Pôrod sa začal.

CHARON

KATARÍNA PIVARČIOVÁ

Autorka, scenáristka, copywriterka, redaktorka, jednoducho osoba, ktorá používa slová tak, aby vás rozosmiali, vystrašili či prinútili kúpiť si niečo, čo možno vôbec nepotrebuje.

Je autorkou troch románov, ten najnovší sa volá *Pod snehom* a rozpráva príbeh o bývalých spolužiakoch, ktorí zostanú počas snehovej búrky uväznení v osamotenom oravskom hoteli. Mŕtve telo v saune zmení stretávku po dvadsiatich rokoch na nočnú moru.

Je scenáristkou najstrašidelnejšieho slovenského podcastu *Nezhasínaj*. Vyštudovala dramaturgiu a scenáristiku na VŠMU a filmy sú jej veľkou vášňou. V súkromnom živote je celkom obyčajnou mamou a manželkou.

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG
WWW.GOLDENDOG.CZ

JAKUB MIŠČI
POTOMEK

RECENZIA:

H. P. LOVECRAFT

ŠEPOT V TME A INÉ NEZEMSKÉ PRÍBEHY

napísal: Radoslav Kozák

Vďaka vydavateľstvu Sol Noctis sa k nám na Slovensko po dlhých desaťročiach konečne opäť dostalo dielo Howarda Phillipsa Lovecrafta, jedného z najvýznamnejších predstaviteľov temnej literatúry. *Volanie Cthulhu a iné hrôzostrašné príbehy*, ku ktorej mimochodom vydavateľstvo Korvus Media minulý rok vypustilo aj audioverziu, sme recenzovali v našom piatom čísle a už vtedy sme vyjadrili želanie, aby Sol Noctis pokračovalo v začatí a prinieslo nám ďalšie preklady tohto hororového veľikána. Chvalabohu – alebo chvalasatanovi – vo vydavateľstve nezaháľali a tak sa môžeme pozrieť na pokračovanie.

Rok vydania: 2024

Vydavateľstvo: Sol Noctis

Počet strán: 400

Jazyk: slovenský

Väzba: pevná s prebalom

BLÚSKA SA NA HOROROVEJŠIE ČASY?

Hurá! Dočkali sme sa!

Musím začať recenziu pokračovania *Volania Cthulhu a iné hrôzostrašné prí-*

behy rovnakými slovami ako predošlú. Pri prvej knihe sa skončilo dekády dlhé čakanie na preklad Lovecraftovho diela do slovenčiny. Pri druhej moje slová radosti vyjadrujú odhodlanie vydavateľstva pokračovať v prezentovaní diel starého otca, alebo možno skôr úlisného strýka, hororovej literatúry. Pevne verím, že sa tento projekt podarí dotiahnuť až do konca a konečne budeme mať v slovenčine kompletného Lovecrafta. *Šepot v tme*

a *iné nezemské príbehy* je ešte nadupanejšia zbierka diel ako jej predchodkyňa.

MYSTERIÓZNY A LUXUSNÝ DOJEM

Na začiatok treba spomenúť dve mená. Preklad textov opäť pripravil Ivan Šebesta, o ilustrácie sa znova postaral Marcel Hamza. Obom patrí za vykonanú prácu uznanie. Je vidieť, že sa s textom aj vizuálom knihy poriadne vyhrali. Rozhodne nejde o odfláknutú prácu, práve naopak. Kniha musí potešiť každého fanúšika tohto legendárneho autora. Je plná bonusov, detailných ilustrácií, viazaná v pevných doskách, s prebalom aj s lacetkou. Na prvý pohľad pôsobí ako luxusný tovar, ktorý sa vám bude vynímať na poličke. Poďme sa ale pozrieť dovnútra.

PODSTATA DESU

Z knihy na nás vybafne trinásť poviedok. Medzi nimi aj tie, ktoré patria k najväčším skvostom Lovecraftovej tvorby. Obsah dopĺňa slovo na úvod a filozofická esej o autorovom kozmicizme od Adama Hambálka, ktorá je naozaj podnetným čítaním pre skálnych fanúšikov, ale mohla by potešiť aj začiatočníkov. Na konci nájdeme vysvetľujúce poznámky k textom a prílohu s mnohými bonusmi. Nebudem sa o nich rozpisovať viac, užite si ich ako prekvapenie. Nebudete sklamaní. Poviedky do sveta uvádza príhovor. Ten odhaľuje kontext a pozadie ich tvorby. Opäť zaujímavá pridaná hodnota obohacujúca zážitok z čítania.

Začíname naozaj skorým Lovecraftom, a to poviedkou *Obrázok v dome*, kde ešte autor aktívne nerozvíjal svoj kozmický svet, ale sústredil sa hlavne na ťaživú atmosféru. Ako zaujímavosť môžem spomenúť, že sme túto poviedku pôvodne uvažovali preložiť a zahrnúť do nášho štvrtého čísla, ale z pôvodného plánu zišlo. A som teda rád, že sa takto dostala k slovenskému čitateľovi.

K vrcholom zbierky patria najmä záverečné tri príbehy. *Šepot v tme*, ktorý prepožičal názov aj celej knihe, legendárny *Tieň nad Innsmouthom* a azda najospevo-

vanejší Lovecraftov text *Sny v čarodejníckom dome*. Už len tieto diela robia z danej publikácie niečo, čo musí mať v poličke každý hororový nadšenec. Ja si dovoľím vyzdvihnúť ešte dve poviedky. Jednou je *Hudba Ericha Zanna*, ktorá priam srší mysterióznou atmosférou a patrila medzi autorove najobľúbenejšie, a druhou *Pickmanova predloha* dodnes slúžiaca ako inšpirácia pre mnohých filmárov. Mimochodom, poviedka je písaná menej využívanou ty-formou.

Zvyšok knihy tvoria poviedky *Svedectvo Randolpha Cartera*, *Strašný starec*, *Spoza tohto sveta*, *Mesačný močiar*, *Nepomenovateľné*, *Strieborný kľúč* a *Čudesný dom vysoko v hmle*. Aj medzi nimi si určite čitatelia nájdú svojich favoritov. Nijaký z textov ma vyložene nesklamal, väčšina ma nadchla. Ako človek, ktorý Lovecraftovu tvorbu čítal v pätnástich rokoch, môžem skonštatovať, že bolo pre mňa nesmierne podnetné sa k majstrovi temnej atmosféry znova vrátiť.

ZÁVER

Na záver je mi záťažko neopakovať znova všetky superlatívy. Klobúk dole pred vydavateľstvom Sol Noctis za to, že sa pustilo do mamutej úlohy, priniesť slovenskému čitateľovi Lovecrafta. A druhý raz za to, že pri tvorbe knihy vykonáva maximálnu nadprácu, nielen pri samotnom preklade naozaj zložitého jazyka, ale aj prinášaní rôznych bonusov. *Šepot v tme* a iné nezemské príbehy obohacuje sloven-

ský knižný horor o naozaj dôležité diela. Za to patrí vydavateľstvu veľká vďaka. A to nie je všetko. Napriek tomu, že doteraz vydané knihy obsahujú množstvo kultových príbehov, stále je z čoho vybrať. Veľa z nás netrpezlivo čaká napríklad na zaradenie *At the Mountains of Madness*. Už teda netrpezlivo slintáme a túžobne očakávame ďalšiu knihu zo série.

TOMÁŠ SLOBODNÍK

ZMENA JE SMRŤ

ilustroval: Adam Kubík

„Cvak! Cvak! Cvak!“ ozývajúce sa do ticha temného koridoru je vítanou zvukovou obmenou oproti ostrým „Prásk! Prásk! Prásk!“, ktoré v rýchlom slede ešte pred chvíľou štekala moja nová M1911-tka. Žiaľ, popri cvakaní počujem aj mľaskanie, čo znamená, že som tú prekliatu beštiu stále neskolil. Z tmy zacítim závan a inštinktívne uskočím do strany. Tam, kde som mal iba pred sekundou torzo, pretne vzduch štíhla dievčenská paža s dlhými pazúrmami. Dokončím rotáciu v úkroku, prenášam váhu na prednú nohu a siaham za opasok po ďalší zásobník. Posledný. Nápady mi dochádzajú rovnako ako strelivo.

Zásobník poľahky vkĺzne do rukoväte a záver s kliknutím vtlačá najvrchnejší náboj do komory. Ostáva mi ešte osem pokusov. Z tmy proti mne tentoraz vyrazí kostený bodák, ktorému sa len tak-tak vyhýbam vrhnutím vzad. Zase zmenila podobu! Nasleduje dlhý let a tvrdý dopad na chrbát, ktorý mi vyráža dych. Nohami sa panicky odsúvam od schodov po vlhkej dlážke čo najďalej od nebezpečenstva. Pálenie na líci mi prezrádza, že som sa neuhol s takou rezervou, ako som

si sebavedome myslel. Pán Rodgers, môj galantný a vždy trochu pripitý barbier, si zase raz zapýta viac než predtým. Vraj „každá jazva pri holení zdržuje“. Tá potvora mi úplne skazila deň.

- Prásk 8 -

Dvere na skromnom príbytku sa s praskotom hromu rozleteli. Mohol to byť víchor, no ďalší záblesk v nich vykreslil siluetu vyziabnutej postavy. Handry na mužovi iba viseli a trepotali sa vo vetre. Keď som sa prizrel bližšie, spoznal som tú tvár. Nemohol som veriť vlastným očiам – tým istým očiам, ktoré otca už stokrát oplakali, keď z frontu po troch rokoch prestali prichádzať jeho listy. Sľub, že bude písať každý týždeň, dodržiaval priam religiózne. Až sa jedného dňa náhle odmlčal. Odvtedy uplynul asi rok, od konca vojny presne tri mesiace.

A teraz stál vo dverách. Bez pohybu. Pomaly natočil hlavu k nám a kútiky sa mu rozšírili do meravého úsmevu. Keby som bol dieťaťom, ktorým som bol, keď som ho videl naposledy, hodil by som sa mu do náručia. No ako čerstvo dospelý muž

som k nemu obozretne vykročil a mladšiu sestru s mamou inštinktívne pažou posunul za seba.

-

Očami freneticky lietam po priestore a snažím sa zamerať čokoľvek, čo by mi mohlo pomôcť. Stále ležím na chrbte, z ktorého pri každom nádychu vystreľuje bodavá bolesť do hrudníka. Doriti, prasknuté rebro je to posledné, čo teraz potrebujem.

Vyvalený na spodku schodiska za sebou zahliadnem otvorené dvere do ponurej miestnosti. Nohami sa rýchlo posúvam po chladnej hematitovej dlážke. Železité žily v kameni sa pod svetlom ligocú ako tepny pulzujúce krvou. Zlovestné ručanie z tmy sa blíži, cítim opäť závan vetra. Už je na schodoch!

Zarazím pätu do praskliny v dlažbe a z celej sily sa odsotím. Na chrbte prehnmím cez prah dverí a z pier sa mi vyderie bolestný ston. Rebro zavříšilo svoju transformáciu z prasknutého na zlomené. Nohou zabuchnem dvere a všimnem si masívny erb priamo nad nimi. Cez bolesť namierim na miesto, kde je ukotvený k stene, výstrel sa ohlušujúco rozľahne miestnosťou. Obrovský testament niečej rodovej márnivosti tvrdo dopadá na zem a blokuje dvere.

„Pusti ma dnu, braček,“ počujem sladký hlas za dverami. „Ani nevieš, ako veľmi si mi chýbal, chichichi,“ dodáva s odmlkou

takou veľkou, že by sa do nej zmestila rakva dospelého muža. „Chcem ťa do seba prijať celého. Teraz si ešte môžeš vybrať, ktorou časťou tela mám začať, chichichi.“ Z toho nevinného smiechu mi tuhne krv v žilách... a aj niečo iné.

Stačí sekundové zaváhanie a popod zatarasené dvere sa hneď začínajú pretláčať dve deformované končatiny. Vydýchnem a namierim.

- Prásk 7 -

Keď s nami otec mlčky večeral, v jedle sa iba hral, hoci bol kosť a koža. Jeho hladné oči viac blúdili po matke než po mäse, ktoré pripravila na oslavu jeho návratu. Mäse, ktoré sme nemali už dobrého pol roka, pretože sme bez muža v rodine ledva dokázali prežiť. V duchu som sa tešil, že už bude dobre. Hlavne, že sa vrátil. Zmenený, to iste, no koho by hrôzy vojny nezmenili?

-

Výstrel zahrmí a guľka sa beštii zavíta presne do stredu ľavého jabĺčka. Kusy kolena explodujú do priestoru.

„Ty zasraný hajzel!“ zvrieskne v agónii. „Tvoje prosenie o milosť si vychutnám ešte viac, ako keď skučala tvoja milovaná sestra!“

Zmienka o sestre ma zabolí viac ako rebro zavírané do pľúc. Teraz sa ide rozhovoriť? Po tom všetkom? No dobre, tak jej ešte trochu pomôžem rozviazať jazyk. Namie-

rim pre zmenu na pravé koleno prevlečené popod dvere.

- Prásk 6 -

Smutný koniec tak rýchlo po šťastnom návrate nečakal nikto. Otec s matkou strávili celú nedelu zavretí vo svojej malej izbe a nám dali dlhý zoznam povinností na statku. Nebol som hlúpy, vedel som, prečo nás chceli dostať z domu. Túžili dohnať zameškané.

Na druhý deň sme videli už len matku, vstala nezvykle neskoro a vyzerala unavene. Vraj sa otec necíti dobre a nemáme ho vyrušovať. Navarila hustú polievku, nabrala nám aj jemu a odniesla misku do izby. Sama si nedala, hoci sa v jej očiach zračil hlad, iba za sebou náhlivo zavrela dvere.

Dva dni nato otec umrel. Bol to jeden z tých upršaných dní, vietor sa preháňal nad nehostinnou krajinou a rieka, ktorá tiekla medzi našim statkom a hradskou, sa vyliala z koryta. Odniesla so sebou lávku a s ňou aj jediný spôsob, ako sa dostať do mesta. Nebola šanca, aby sa k nám hrobár dostal včas, dokonca ani zádušnú omšu sme nemali ako dať odslúžiť. Sestru to zlomilo. Vždy v slovo Božie verila z celej rodiny najviac. Modlil som sa za ňu, aby ju Boh ušetril trápenia. Až neskôr som si uvedomil, že som sa mal modliť za niečo úplne iné.

Keď som otcovo telo viezol na fúriku k hrobu, ktorý som deň predtým vykopal do rozmočenej zeme, zdal sa mi ľahký ako

pierko. Studený dážď ma bičoval, kropať mi tiekli za vytiahnutý golier kabáta a zmáčali mi chrbát košeľe. No vedel som, že čoskoro sa zahrejem.

Mama iba mlčky sledovala sestru, ktorá sa striedavo modlila a plakala. Pokojné naučené slová prechádzali do bolestného kvílenia a zase späť. Nakoniec sa sestra prežehnala a mama ju odprevadila späť do domu. Rukami ju pritom ovíjala, akoby ju nechcela len zahriať, ale priam vstrebať.

Ja som sa chopil pripravenej lopaty, aby som dokončil započaté. Venoval som otcovi posledný pohľad, no nemohol som sa prinútiť za ním smútiť. V mojej mysli umrel už dávno, keď prestal odpisovať. Stačilo prvých pár záberov s ťažkou hlinou na lopate a chlad, ktorý ma premkýnal, vystriedalo vytúžené teplo.

-

Bez zbytočného váhania stláčam spúšť, až kým neucítim známy kopanec v zápästí. Za zvukov animálneho ryčania pravým kolenom tej svine dekorujem druhý kút miestnosti. Rôsolovité zvyšky sa rozletia na všetky strany. Na moje prekvapenie krik rýchlo prerastie do rehotu.

„Ty úbožiač, posluž si. O chvíľu ti to oplátim aj s úrokmi!“ vyhráža sa pološialene.

V hlave počítam zostávajúce náboje a uvedomujem si, že stále nemám plán. Popod dvere sa začína preťahovať zvyšok splošteného tela, pružný a poddajný, akoby bol z kaučuku.

„Doriti,“ pomyslí si tak intenzívne, až to výslovím polohlasom. Prevalím sa na bok a so škripajúcimi zubami sa staviam na nohy. Ako sa ubolene napriamujem, padnú mi oči na olejovú lampu visiacu v strede miestnosti. Ťarbavo sa tackám tým smerom, keď za sebou počujem pohyb. Strhnem sa a drgnem do nej pritom ramenom. Z lampy začujem vytúžené zášpliechanie. A iba kúsok od seba labužnícke zamľaskanie.

- Prásk 5 -

Vrátil som sa späť do domu a po rebríku vyšiel do podkrovia, kde som mal v malej debničke odložené listy od otca. Vždy som ich mal zoradené od najstaršieho po najnovší, posledný tak bol hneď navrchu. Otvoril som ho a začítal sa. Očami som išiel slovo po slove a počul pritom otcov zvučný hlas, akoby mi to čítal on sám.

„Nevyzerá to vôbec dobre, syn môj,“ písal skrúšene. Posledné mesiace som čítaval stále to isté: nepriateľ ich postupne zatláčal. Každý deň videl umierať kamarátov. Bol pripravený, že ďalším v poradí môže byť aj on.

„Včera v noci na nás znova zaútočila presila a my sme sa museli stiahnuť. Ešte jeden takýto útok a stratíme prístup k chrámu,“ pokračoval. Chrám spomínal už viac ráz. Objaviť ho stálo životy mnohých vojakov. Podľa otca išlo o vojensky bezvýznamný, hoci historicky cenný objav. Jeho veliteľ však bol presvedčený o opaku.

„Plukovník verí, že sa mu podarilo dešifrovať sanskrt pri vstupe a že tentoraz by sme sa mohli dostať až do kráľovskej komnaty. Neviem, čo dúfa, že tam nájde, no texty hovoria o niečom, čo dokáže všetko zmeniť.“ List som čítal ako dobrodružný román, no môj otec nebol dobrodruh. Bol to roľník, ktorý sa musel proti svojej vôli stať vojakom a precestovať pol sveta, aby bojoval za záujmy Kráľovnej. A teraz sa mal z vojaka stať vykrádač hrobiek.

„Zajtra za úsvitu sa pokúsime dostať dovnútra. Keď dostaneš tento list, budem to už mať za sebou – tak, alebo onak.“ Vtedy som si myslel, že sa im to nepodarilo. Teraz mi už bolo jasné, že sa dostali dnu. No nebolo mi jasné, čo sa dostalo von.

-

Strhnem zbraň do strany za zvukom mľaskania, no je rýchlejšia. Švih mojej ruky bez námahy zastaví a s hlbokým nádychom sa zakloní. Ledva stihnem preniesť váhu na prednú nohu, z celej sily ma čelom udiera do tváre. Zakolíšem sa, spravím tri neisté kroky vzad. Prudko zažmurkám, aby som zastavil svet, ktorý sa roztočil ako kolotoč na jarmoku, no nepomáha to. V hlave mi duní, obraz pred mnou nie a nie nadobudnúť jednotné kontúry.

Stále sa mi nedarí zaostriť, neviem ani rozlíšiť, či sa práve pozerám na ňu, alebo

na visiacu lampu. Železitá chuť krvi mi skrúti ústa do znechutenej grimasy.

„Potrebuješ poľúkať?“ prechádza do rehotu a vykročí ku mne. To je chyba, teraz už aspoň viem, čo je moja nemezis.

„Potrebujem, aby si zdochla!“ zakričím na plné hrdlo a robím pritom útok do strany tak, aby sa lampička dostala medzi nás dvoch. Namierim na kovovú nádobu a miestnosťou zahrmí výstrel.

„Vedľa,“ poznamenaná podráždene a utiera si z tváre olej.

- Prásk 4 -

Mama bola pre mňa vždy príkladom silnej, nezlomnej ženy. Dokázala sa o nás sama postarať a ešte aj obhospodáriť náš malý statok. Nebol to ľahký život, ale prežívali sme, a to muselo stačiť. No keď prestali od otca prichádzať listy a my sme si boli čoraz istejší, že to neprežil, niečo sa v nej zlomilo. Iskra v jej oku sa vytratila, energia v jej pohyboch chýbala.

Potom sa oplakaný otec vrátil a ja som veril, že sa vráti aj naša stará dobrá mama, ale to sa nestalo. Jeho rýchla smrť nedávala žiadnu nádej, že by sme jej láskavý pohľad ešte niekedy uvideli. Pozerala sa na nás s odstupom, s opovrhnutím. Pozerala na nás, ako šelma pozerá na korisť. Hľadne.

Stále častejšie som sa utiekal k listom od otca a hľadal v nich odpoveď na otázku, čo presne v chráme našli. Na jednej z fotiek boli odfotení muži z jeho druž-

ny pri masívnom klenutom vstupe. Celá budova bola obrastená džungľou, ktorá sa snažila zobrať si späť aj tento malý kúsok zeme, a bolo jasné, že o niekoľko stoviek rokov sa jej to aj podarí. V zrne fotografie sa ledva dal odčítať nápis v nezrozumiteľnom jazyku, ktorý otec spomínal, sanskrt. Prepísal som si ho na kus papiera s tým, že keď sa najbližšie dostanem do mesta, v knižnici sa pokúsim zistiť, čo je na ňom napísané.

Mama sa v nasledujúcich týždňoch čoraz viac upínala na moju mladšiu sestru Maggie. Chodila s ňou všade, dokonca jej ponúkla spať s ňou v posteli. Sestra, stále otrávená smrťou otca, jej ponuku rada prijala.

No ako dni plynuli, začala chradnúť aj mama. Pod zámienkou, že potrebujeme nakúpiť zásoby, som sa vybral do mesta. Dúfal som, že tam nájdem odpovede, ktoré mi pomôžu zachrániť to málo, čo zostalo z našej rodiny. Do Ivernessu ma čakala dlhá cesta nehostinnou škótskou Vysočinou.

„Čo dokáže všetko zmeniť,“ to boli posledné otcove slová. Spolu s nápisom v sanskrte som si ich zapamätal dokonale. Po príchode do mesta som ako prvé nakúpil lampový olej, ktorý nám skutočne dochádzal, až potom som zamieril do knižnice. Dvere som otvoril pomaly a úctivo, ako mi vždy prízvukovali, a muž v okuliaroch s hrubým rámom som sa opýtal, kde by som našiel časť so starobylými jazykmi. Odkázal ma do najod-

ľahlejšieho krídla a kým som našiel, čo som hľadal, mesto zahalil ponurý večer.

Stará kniha v hrubej koži sa venovala skôr pôvodu sanskrtu než významom jednotlivých slov. Tušil som, že nemám veľa času, a tak som zbesilo listoval stranami, pred očami som mal namemorované znaky. Z útržkov slov som si v hlave postupne skladal obraz o význame toho, na čo som sa pozeral. Bolo sklamaním, keď sa nakoniec ukázalo, že ide o takmer doslovný prepis toho, čo otec napísal: „Čo sa dokáže na všetko zmeniť.“ Skrúšený som zamieril do taverny, kde som si zaplatil najhoršiu izbu, objednal to najhoršie pivo a uložil sa na najhorší spánok života. Vtedy som ešte netušil, že budem spať už iba horšie.

-

„Práve naopak,“ kontrujem jej sebaisto. Potrebujem získať pár okamihov, aby sa mi vrátila istota do zápästia. Pri zostávaní počte nábojov si žiadne zaváhanie dovoliť nemôžem.

Premieravam si ju, pohľadom kĺžem po krivke jej bokov. V tejto podobe by bolo ťažké odolať jej zvodom. Je mi úplne jasné, že si ju zvolila iba preto, aby voči mne získala výhodu. A má pravdu. Niečo vo mne sa búri pri predstave vystreliť na ženu.

Zo zamyslenia o morálke ma vytrhne zasyčanie a prudký pohyb ku mne. Spomínam si na krásnu kresbu podlahy,

namierim pištoľ na dlažbu a stláčam spúšť. Náboj sa odráža a hádže nespočetné iskry. Rozliaty lampový olej v sekunde vzplanie a spolu s ním aj žena, ktorá sa ma práve pokúšala zabiť aj zviať. Jedno z toho by som dokázal oželiť. Nech je, ako chce, keď na tvári pocítim teplo z tej kvíiacej fakle, s úľavou si vydýchnem.

- Prásk 3 -

Môj návrat z mesta bol všetko, len nie šťastlivý. Sestra vybehla z domu a ešte pred dvermi sa mi vrhla do náručia. Rozplakala sa tak, že som jej takmer nerozumel. No stačil mi jediný pohľad cez pootvorené dvere a zbadal som na posteli bezvládne telo mamy. Vraj sa utrápila k smrti. Chlácholil som ju a hovoril, že tu pre ňu vždy budem. Že na tom sa nikdy nič nezmení. Voviedol som ju dnu a mocne objal.

Trochu sa upokojila a sťažka vydýchla. Oprela si hlavu o moju hrud' a ešte raz zavzlykala. Potom sa ku mne pritísla panvou. Pokúsil som sa ju odtlačiť, no jej objatie sa zmenilo na zovretie. Pohyb panvou zopakovala a pridala slastné vzdychnutie. Vzoprel som sa a odsotil som ju celou silou. Zapotácala sa a padla na dlážku. Keď zdvihla pohľad, zračil sa v ňom hlad.

„Pod', budeme sa hrať na ocka a na mamičku. A mamička potrebuje utešiť,“ vyšlo z nej nežným hláskom.

„Ty... nie si... Maggie,“ slabikoval som

ako obarený. Až keď som tú vetu vyslovil, úplne som si uvedomil, čo som povedal.

„Môžem byť, čím len chceš,“ odpovedala mi koketne. „Nemáš rád mladé dievčatká? To je najmenší problém.“

Vykročila ku mne. Za zvukov mľaskania a pukania chrupaviek začala meniť podobu.

V panike som spätkoval a rukami šmátral okolo seba. Potreboval som čokoľvek, čo by som vedel použiť na obranu. Chrbtom som drgol do zapálenej lampy na podstavci. Zovrel som chladnú kovovú tyč do rúk a zahnal sa ňou. Horúci olej vzbĺkol a zahalil tú vec do syčiacej prikrývky bolesti.

„Ty biedny červ! Myslíš si, že ma zastavíš? Som nesmrteľná bojovníčka, ničiteľka svetov...“

Nečakal som, kým dokončí výpočet svojich úspechov. Vytrielil som k dverám na druhom konci miestnosti. Ťažký batož s olejom som zhodil z pliec. Nádobu v ňom sa roztrieskali, dlážku pokrylo jazero črepín a ohňa. Vonku mi do pľúc vrazil chladný vzduch, no nedbal som na nič. Utekal som cez pole a oblohu za mnou začali osvetľovať plamene z domu, ktorý sa zmenil na fáklu.

Cez dvere sa von vypotáčala horiaca postava. Na plné pľúca ručala: „Nájdem si ťa!“

Sálavé teplo na chrbte postupne slablo, ako som zo všetkých síl trielil do lesa. Nemalo zmysel obzerať sa, ostávalo mi už len utekať.

-

Postava pred mojimi očami mäkne a deformuje sa. Sťahuje zo seba horiaci povrch ako kožu z prevareného mlieka a hádže ju na zem. Zápach spáleniny mi naplňa nozdry. Zvyšok hmoty sa začína znova formovať, nadobúda ženské kontúry, pre zmenu so štyri hornými končatinami. Otáča sa za mnou, čo mi napovedá, že čas na vedecké pozorovania uplynul a nadišiel čas utekať o život. Vzhľadom na prepichnuté pľúca a neustále krváčajúcu ranu nad okom je to skôr tragicky pomalý ústup.

Posledné zvyšky z rozliatej lampy dohárajú a miestnosť sa ponára do nepreniknuteľnej tmy. Snažím sa dýchať zhlboka, aby som lepšie počul, čo sa deje okolo mňa, no bolesť v boku je neznesiteľná. Pomedzi vlastné stony počujem kroky. Už nie sú také ľahké a uvoľnené, miestami sa blížia, miestami sa vzdalujú. Srdce mi ide vyskočiť z dolámaného hrudného koša. Vtedy si to uvedomím: to nie je hľadanie, to je hra predátora s korisťou.

„Tak sa teda zahrajme,“ pomyslím si a odhodím baret z hlavy kúsok od seba. Kroky okamžite zrýchlia a zamieria za zvukom. Zastanú a miestnosťou sa rozhostí absolútne ticho. Namierim zbraň smerom, kde zastali, a odhadujem, kde sa asi beštia nachádza. Ruka sa mi chveje. Ticho pretne mľaskavý chichot.

„Stále odmietaš. Bojuješ... čím skôr mi dovoľíš prijať ťa, tým menej budeš trpieť,“ chvástá sa.

To mi dáva dosť indícií, aby som namieril presne na zdroj zvuku.

„Prijmi toto,“ odsekнем a miestnosť osvetlí záblesk zo štyridsaťpäťky. S hrôzou zisťujem, ako blízko je. Prikradla sa ako mačka za myšou. Štyri končatiny pripravené už-už ma zdrapnúť. A potom jej náhle exploduje ľavé oko, do ktorého vniká tučný olovený projektíl. Sliz sa rozprskne do tmy a kropí steny.

V ušiach mi zvoní, inštinktívne sa zbáľim do kľbka, aby som sa rýchlo odroloval do strany, no je neskoro. Hodí sa na mňa a vytlačí mi z pľúc všetok vzduch, ktorý ich opúšťa s dlhým sykavým stonom.

- Prásk 2 -

Niekoľko dní som sa túlal Vysočinou. Za dňa som utekal, vyhybal sa civilizácii a rušným cestám, v noci sa zakrádal do maštálí a spal s dobytkom, či sa zahrabával do sena v opustených stodolách. Neustále som sa obzeral, v noci sa nepokojne prehadzoval a strhával pri každom šuchnutí. Ak som náhodou tvrdšie zaspal a nezobudil ma náhodný zvuk, zobudila ma nočná mora. Nevyspatý, vysilený a mierne paranoidný som vkráčal do Ivernessu. Potreboval som najst pomoc.

Zamieril som do taverny, kde som mal v pláne vyprosiť si čosi pod zub a byť v bezpečí davu. No len čo som otvoril dvere a prikráčal k baru, pocítil som na sebe pohľady väčšiny osadenstva. Vra-

va utíchla a barman drgol do jedného z dvoch policajtov zabratých do družného rozhovoru. Keď na mňa pozrel, oči sa mu rozšírili hrôzou.

„Podpaľač!“ skríkol.

To na mňa spoľahlivo upriamilo pozornosť zvyšku taverny.

„V mene zákona ťa zatýkame za podpaľačstvo a bratovraždu,“ prehlásil dôrazne druhý a už vyťahoval obušok spoza opasku.

Rýchlo som vyhodnotil, že argumentácia v tomto prípade nie je správnou cestou. Potreboval som okamžite vypadnúť von, no štamgasti okolo mňa začali tvoriť hradbu. Vrhol som sa na dlážku a prekĺzol popod nohy jedného z nich. Pokračoval som kotúľom popod stôl, vyskočil pri lavici na druhej strane a s trojnásobným zakopnutím sa hnal k dverám. Mocného drevorubača som obišiel otočkou a ramenom odrazil vyschnutého námorníka, ktorý sa po mne zahnal pažou dekorovanou morskými pannami. Unikol som do tmy mesta, ktoré sa pomaly ukladalo na noc.

Opustením taverny sa môj útek ani zďaleka neskončil. Zburcovaní boli snáď všetci policajti zo širokého okolia. Zbesilo som trielil tmavými bočnými uličkami, ktoré páchli močom a hriechom. Srdce mi búšilo ako splašené, v diaľke som počul pokriky mojich prenasledovateľov, ktorí sa snažili skoordinať.

Zahol som za ďalší roh a ocitol sa zoči-voči mladému policajtovi, ktorý

práve podriemkaval opretý o múrik namiesto toho, aby sa ma pokúšal zabiť. To sa zmenilo, keď precitol a uvedomil si, na koho sa pozerá. Siahol po novom Colte M1911 a nešikovne sa snažil natiahnuť záver zbrane. Asi vyspával aj na strelnici. To mi dalo potrebnú sekundu navyše, aby som ho dobre trafeným hákom do brady omráčil a seba vyzbrojil. Môj útek sa mohol zmeniť na pomstu. A presne to som sa aj rozhodol spraviť. Len som najprv potreboval zistiť, komu presne sa idem pomstiť.

-

Slabnúcimi rukami sa snažím vykrývať rany, ktoré sa na mňa zo všetkých strán sypú. Kolenami kopem do brucha, no jej telo je poddajné, nárazy akoby pohlcávalo.

Pravú nohu odzadu prehodím okolo jej krku, využijem silu stehna a prevrhnem ju vzad, kde jej krk zakliesnim aj ľavou. Tlačím lýtko k sebe najtuhšie, ako dokážem. Moja taktika zaberá. Jej údery sú miernejšie, kadencia pomalšia, končatiny ochabujú.

Ale niečo nie je v poriadku, ona ochabuje celá! Mení sa na mľandravú zmes a ja mám pocit, akoby som sa snažil škrtiť čerstvo vylovenú chobotnicu. Uniká mi zo zovretia!

Z beztvarej hmoty rozliatej na dlážke podo mnou vyrazia dva zdeformované výrastky zakončené bodákmi. Prudko

penikajú do mäkkého tkaniva pod mojimi kolenami, nemám šancu včas reagovať. Vyrážajú von miestom, kde by som mal mať jablčko. Cítim pretrhanie väzov, akoby mi niekto do kolien navrtal diery a nalial do nich roztavené železo. Od bolesti ma napne na vracanie, no bodanie v dolámanom hrudníku zastaví dávanie na počeste.

Ležím na chrbte ako chrobák, ktorý iba čaká na zašliapnutie. Ruky sa mi trasú, pravdepodobne od šoku, nemám nad nimi takmer žiadnu kontrolu. Ostrím na miesto v strede tej machule pod nohami, z ktorého sa opäť začína formovať silueta ženy. Priam si pýta guľku, ale roztrasenú zbraň nie a nie ustáliť. Pomaly vydýchnem, čo mi vleje aspoň štipku citu do končekov prstov. Potiahnem spúšť. Svin zátylok sa rozpleskne po stene a tlak bodákov v mojich kolenách aspoň na moment povolí.

- Prásk 1 -

Bolo mi jasné, že potrebnú odpoveď nájdem buďto priamo v hrobke, do ktorej sa dostal otec, alebo v knižnici, kde som pri snahe o dešifrovanie sanskrtu narazil aj na množstvo textov o prastarých božstvách. Vzhľadom na to, že knižnica bola niekoľko ulíc odo mňa a chrám niekde v srdci indickej provincie Nagpur, rozhodovanie bolo pomerne jednoduché.

Po tom, čo som na svoj zoznam zločinov pridával aj vlamanie, bolo otázkou pár mi-

nút, kým som pri tlmenom svetle zapalo-
vača našiel knihu v hrubej koži s reliéfom
Ganéša. Ruch vonku medzitým ustal.

Stačilo mi prečítať niekoľko opisov, aby
som zistil, že bytosť, ktorá sa pokúšala
o môj život, sa volá Durga. Bojovníčka
s mocou meniť svoju podobu. Na obráz-
ku bola vyobrazená so štyrmi rukami dr-
žiacimi štyri zahnuté šable. Dúfal som, že
túto jej podobu nikdy nespoznám.

Kúsok odo mňa vrzla podlaha. Ochra-
nársky som objal otvorenú knihu a šuchol
sa pod stôl. Vykukol som a v matne
osvietených koridoroch knižnice zahlia-
dol známú postavu. Otec.

„Viem, že si tu,“ prehovoril hlasom, kto-
rý mi pripomenul detstvo. „Pod' von, len
sa s tebou potrebujem pohovárať.“ Po-
doba bola taká dokonalá, až som bol na
sekundu v pokušení naozaj sa ozvať. Na-
miesto toho som zaspätkoval hlbšie pod
stôl a snažil sa narychlo v knihe nájsť čo-
koľvek, čo by mi mohlo pomôcť. V chvate
som sa stihol dočítať iba toľko, že Durga
svoje obete nepotrebuje iba na to, aby na
seba mohla vziať ich podobu, ale aj aby
im vzala ich životnú silu. A kto potrebuje
životnú silu brať, ten o ňu môže aj prísť.

„Nechceš sa radšej zoznámiť osobne, ako
si o mne iba čítať?“ pokračoval odrazu
iný tón.

„Bude stačiť podanie ruky?“ opýtal som
sa a otočil za hlasom. Stála tam, tá podo-
ba bola dokonalá. Pozerala na mňa ne-
vinnými očami a usmievala sa. Pomalými
krokmi sa blížila a natiahla ku mne ruku.

„Nejako musíme začať,“ odvetila s chi-
chotom.

„Teší ma!“ skríkol som na plné hrdlo, vy-
tasil spod svetra pištoľ a začal do jej hrud-
níka vyprázdňovať prvý z dvoch zásobní-
kov, ktorý sa mi podarilo „vypožičať“ od
policajta.

„Doriti,“ uvedomil som si, ako som opa-
kovane stláčal spúšť, „teraz sa sem nahnúť
fizli z celého okolia.“ Utiecť von nepri-
chádzalo do úvahy, tak som pomaly ustu-
poval ku schodisku do podzemia, ktoré
bolo za mnou. Celá knižnica bola pôvod-
ne súčasťou opátstva a spoliehal som sa na
to, že dolu sa budú nachádzať katakomby
prepájajúce ho so zvyškom mesta.

Spätkoval som po kamenných schodoch,
no drobná postava iba zastala na mies-
te a zabodávala do mňa uhrančivé oči.
V tvári mala zrazu ten hladný pohľad.
Systémom krok-výstrel som zostupoval
až dolu k dverám do jednej z podzem-
ných miestností, keď zbraň náhle prestala
štekáť a ozvalo sa cvakanie naprázdno.
Potreboval som nový plán.

-

V ruke cítim chladný kov zbrane a v duši
plameň hnevu. Na rozdiel od pochodne
môjho života horí čoraz jasnejšie. Zrak sa
mi zafarbí načerveno, adrenalínový rauš
potláča bolesť do úzadia. Zhodím zo seba
mľandravé telo a po lopatkách sa snažím
dostať ďalej. Rýchlo si uvedomím, ako zú-
falo musím vyzeráť.

„Tvoj otec hľadal slúžku,“ ozve sa zvučný ženský hlas. Opäť sa pozerám na Durgu, zhrbenú a unavenú. „No našiel bohyňu. Možno ťa poteší, že o život neprosil. Nevie, či bol taký odvážny, alebo iba pochopil, že by mu to aj tak nepomohlo.“

Ťažkým krokom sa došuchce ku mne. Chcem ju poslať do pekla, ale rozmôžem sa iba na chrčanie a kašľanie.

„Čo sa deje? Zlomila som ti srdce?“ Bosú nohu mi položí na hrudník, ťažko vydychuje. „Zjavne nie dostatočne, ale tomu viem pomôcť,“ dokončí zamyslenie a preniesie na nohu viac váhy.

Prasknuté rebro ma pichá do srdca. Pravidelný tep sa mení na sporadické záškľby, lapám po dychu. Cítim, ako mi vnútro s každým úderom zaplavuje teplo. Končatiny mi ochabujú a padajú vedľa tela, ako by som ležal na slnkom zaliatej lúke. Som už iba dobitou poddajnou hmotou, ktorá – na rozdiel od mojej nemezis – nedokáže zmeniť tvar naspäť. Uvedomenie, že viac nedokážem bojovať, je oslobodzujúce.

Durga sa ku mne blíži po štyroch, dáva mi bozk na čelo.

„Konečne,“ šepne takmer láskyplne.

Jej bozk je príjemný, chlácholivý. Lahne si na mňa a jej podoba postupne stráca tvar. Mení sa na hmotu, ktorá sa na mňa lepí, obaľuje ma. Preniká cez šaty na pokožku a chladí. Už sme spojení od chodidiel až po hrudník. Pozerá mi do očí a hladí ma po líci.

„Vidíš, že to nie je také zlé,“ šepká. „O chvíľu bude po všetkom.“

„Prosím...“ zastonám v agónii.

Iba sa usmeje: „Ako si želaš.“

Aj zvyšok jej tela stratí tvar a cítim, ako sa chladivá vrstva rozširuje. Zalieza pod oblečenie a do záhybov môjho doráňaného tela. Už mi pokrýva takmer celé ruky aj hlavu, slastne privieram oči a hmota sa mi vlieva pod viečka. Vypĺňa všetky čiary v ubolených dlaniach, vteká mi do nosa. Chlad mi pokrýva pery a dostáva sa mi do úst.

„...skap už konečne,“ dokončím vetu posledným výdychom a potiahnem spúšť zbrane, ktorá mi ešte vždy mieri na spánky.

TOMÁŠ SLOBODNÍK

Autor je ďalším potvrdením otrepaného klíše, že každý copywriter má v zásuvke rozpísanú knihu. Písaniu sa tak venuje v práci aj vo voľnom čase, ktorého má raz menej, raz viac, ale vždy

nedostatok. Medzi jeho obľúbené tvorivé metódy patria vysoké dávky kortizolu, spánková deprivácia a nepoužívanie mobilu v MHD, čo prináša neúrekom inšpirácií. Autorova publikačná činnosť sa doteraz obmedzila na billboardy, letáky, bannery, televízne spoty a Hobby občasník, ktorého jediné číslo v náklade päťdesiat kusov vydal s kamarátom v siedmej triede. V živote má šťastie na rodinu, priateľov a kolegov, ktorí sú srdeční, inteligentní, tvoria a chápajú a každý deň ho posúvajú vpred. Miluje nadobúdanie nových zručností a osvojovanie vedomostí akéhokoľvek druhu. Ako konzument literatúry a kinematografie je všezravý, nešmakuje mu iba horor, čo je vzhľadom na miesto, kde sa tento medailón nachádza, krásnou iróniou osudu.

RECENZIA:

TRI TEMNÉ KNIHY

VYDAVATEĽSTVA HYDRA

napísala: Mária Hanušková

Preniesla ma do temnoty slovenských zákutí. Svojimi pazúrmí sa plíživo zakliesnila do mojej duše a už nepustila. Pomaly vyvolávala príjemné i nepríjemné mrazenie, dýchala spaľujúci oheň. Prvé stretnutie s Hydrou som si takto nepredstavovala. V skutočnosti ani neviem, čo som čakala. Že ma nechá chladnou? Že sa stretneme v príjemných podmienkach a ja odídem bez ujmy? Nie. Jej tri hlavy kompletne ovládli moju myseľ a zaplnili ju nezabudnuteľnými príbehmi.

Reč nie je o mytologickom stvorení, ale o vydavateľstve Hydra, ktoré nás pravidelne zásobuje kvalitnou slovenskou literatúrou. Keď som dostala do rúk jej tri hlavy, teda tri knihy z jej stále sa rozširujúceho repertoáru, búrili sa vo mne dosť protichodné pocity. Na poviedky som sa síce veľmi tešila, ale semienko skepticizmu si aj tak našlo cestu do môjho vnútra. Niežeby som pochybovala o kvalite slovenských autorov, avšak zbierky majú popri svojich kladoch aj temnejšiu stránku – rozmanitosť štýlov na jednom mieste nemusí sedieť každému čitateľovi. S očakávaním som sa preto pustila do dvoch antológií plných zvučných sloven-

ských mien, a jednej zbierky poviedok od autorky Nade Vojtekovej. Ako dopadlo moje rande s trojhlavou Hydrou?

SLOVENSKÉ TEMNO

Rok vydania: 2022

Počet strán: 368

Väzba: mäkká, brožovaná

Obálka: Zuzana Kiri Droppová

Ilustrácie: Andrej Práznovský

Kniha, ktorú som čítala ako poslednú a predsa ju spomínam ako prvú. V roku 2022 nás Hydra poctila trinástimi poviedkami, ktoré nás preniesú do rôznych kútov Slovenska a ohľadájú viac než len temnotu. Folklor, ľudové povesti či rôzne legendy si našli cestu do tejto zbierky a spolu vytvárajú kvalitný prierez krásnym Slovenskom. Cudzinec by po prečítaní aj váhal, či našu krajinu navštíviť, našinec si však krochká blahom a pocíti na svoju rodnú hrudu hrdosť. Aspoň na mňa mala zbierka takýto efekt. Musím povedať, že sa mi zo všetkých troch kníh páčila najviac. Užila som si ju, bavila ma a po

celú dobu čítania mi na tvári poihrával mierny úsmev, indikujúci čitateľskú spokojnosť. Obálka knihy sa môže na prvý dojem zdať minimalistická až nenápadná, avšak po bližšom skúmaní zistíme, že má všetko, čo má mať. Nestrácajme však čas a poďme sa pozrieť na jednotlivé poviedky.

Lenona Štiblaríková – Motel Posledná nádej

Lenona nás o svojich spisovateľských kvalitách presviedča každým jedným výtvorom. Nemá zmysel debatovať o schopnostiach tejto dámy, rovnako ako polemizovať o literárnej hodnote jej diel. Lenona má skvelé nápady a výnimkou nie je ani poviedka *Motel Posledná nádej*.

Ocitneme sa vo svete bezdomovca, ktorý trpí stratou pamäti. Snaží sa zistiť, čo sa stalo a jeho kroky nasmeruje až rozhovor s istým človekom zvaným Gróf, taktiež bez strechy nad hlavou. Ten mu porozpráva o tajomnom moteli, ktorého izby poskytujú viac než len teplo a osviežujúci spánok. Námet poviedky je výborný, a musím povedať, že vyvoláva viaceré filozofické otázky. Urobili by ste vo svojom živote niečo inak? Zmenili by ste niečo, ak by ste dostali druhú šancu?

Jozef Harendarčík – Vlci na Šibeničnom vrchu

Výborná poviedka, ktorá ma bavila od začiatku do samého konca. Ide o napínavý, veľmi dobre napísaný príbeh, v kto-

rom autor efektívne pracuje s gradáciou deja. Hlavná postava je bývalý farár Timon, ktorý sa zaľúbi do rómskej cirkusantky Zlatky. Napriek nevôli jej rodičov sa zamilovaný párik vezme a odsťahuje do domčeka na Šibeničnom vrchu. Zlatka však na danom mieste neprosperuje, jej zdravie degraduje. Až potom, čo nájdu veľmi netypický „dar“, je opäť plná života, a zdá sa, že aj šťastia. Timon ale tuší, že nielen nahnevaní svokor a švagor predstavujú smrteľné nebezpečenstvo. Príbeh dokazuje, že deti nie sú vždy zárukou šťastia a spokojnosti.

Radoslav Kozák – Obraz

Rado dokáže vo svojich poviedkach vykresliť pocit beznádeje, zúfalstva a utrpenia takým spôsobom, že na vás zo stránok priam až dýchajú a pohlcujú vás molekulu po molekule. Inak to nebolo ani v prípade tejto poviedky, ktorá vyobrazuje vnútorné utrpenie hlavného hrdinu Gregora. Stará hospodárska usadlosť na kopci v dedine Mojtnín mu bolestivo pripomína jeho nebohú Katku. Temnota v jeho duši sa začne predierať na povrch v momente, ako od kamarátky Mišky dostane zvláštny obraz. Je šialenstvo spôsobené čudným darom, alebo úpadkom jeho duševného zdravia? A čo je vlastne realita?

Poviedka má skvelú atmosféru, niektoré scény sa až nepríjemne zarezávajú do morku kosti a ponechávajú nás napospas vlastnému pocitu bezmocnosti. Musím tiež vyzdvihnúť príbeh v príbehu – krátka odbočka k legende o pojedáčke hriechov bola taká famózna, že by si zaslúžila svoju vlastnú poviedku. Autorovi teda vsádzam chrobáka do hlavy a prosím do budúca aj o toto dielko.

Mark E. Pocha – Krv nie je voda

Upírka Lola má na prvý pohľad všetko: lásku, večný život a krásu. Napriek tomu si tento život vyberá svoju daň, a to dosť bolestivú – pre amanta opustila svoju dcérku Aničku. Lola sa po nepríliš šťastnom manželstve rozhodla stať upírom a odísť z ľudského sveta, teda aj

zo života svojej dcéry. Materinský cit je však príliš silný, preto Aničku potajme pozoruje a ochraňuje, čo sa nepáči rade ušlachtilých upírov. Lola sa napriek ich nevôli rozhodne navštíviť teraz už dospelú dcéru a ponúknuť jej viac než len vysvetlenie.

Poviedka sa čítala ľahko a veľmi dobre. Nazvala by som ju príjemným bonusom, ktorý nenadchne ale ani neurazí. Textu oproti ostatným chýba napätie i gradácia. Jediným temným prvkom je upírska tematika, ale ani tá nevystrkuje pazúre či špicaté zuby. Nevyvolala vo mne žiadnu emóciu.

Katarína Soyka – Seansa

Katka Soyka nás zavedie do prostredia vysokej školy, kde sa Roman zúčastní zvláštnej seansy. Dôvodom nie je nič iné než krásna spolužiačka, ktorú túži zbaliť. Lenže, ako to býva, keď muž myslí nohavicami, zákonite sa dostáva do šlamastiky. Čo sa na prvý pohľad zdá ako nevinná seansa vedená čudnou Jolanou, je v skutočnosti dobre premyslený plán zúčastnených dievčat.

Príbeh je priamočiary, dobre napísaný, so sympatickým hlavným hrdinom. Musím však poznamenať, že hororový prvok pre mňa príliš nefungoval, a pasáže, ktoré ma mali vydesiť, ma skôr pobavili. Napriek tomu na mňa poviedka pôsobila osviežujúco ako letný drink v spaľujúcej horúčave.

Henrich H. Hujbert – Keď padne hmla

Výborne napísaná poviedka, ktorá je síce trocha zdĺhavejšia, ale trpezlivý čitateľ si na jej konci bude krochkať blahom. Hlavnou postavou je Leo, ktorý sa nemôže zmieriť so smrťou svojej drahej ženy. Mátať ho nielen nepríjemné spomienky na daný okamih, ale aj vraždy, o ktoré, ako sa zdá, sa polícia priveľmi nezaujíma. Leo sa aspoň čiastočne snaží zmierniť bolesť odprevádzaním duší na onen svet. Chráni ich tak pred „tieňmi“, ktoré ich lovia a pohlcujú. Keď sa rozhodne vziať spravodlivosť do vlastných rúk a vystopovať vraha sám, odhalí omnoho viac, než na čo je pripravený.

Autor nám naservíroval skutočne skvelé dielko, ktorému jeho pomalé tempo vôbec neškodí. Riadky pôsobia na čitateľa komorne až melancholicky, aby ho nakoniec poriadne prefackali nečakaným záverom. Mňam!

Milan Tichý – Čo drieme v temnote

Poviedka od Miňa hneď od začiatku chytí a už nepustí. Zaujala ma, okamžite vtiahla do deja a už prvé odstavce poodhalia kúsok temnoty, s ktorou sa čochvíľa stretieme. Sledujeme Michala a jeho brata Peťa, ktorý spadne do zatopeného suterénu rozostavaného nákupného centra. Malý Peter sa odvtedy správa veľmi čudne a jediný Michal tuší, že dôvodom nebude násilnícky otčim. Má s jeho správaním súvislosť mŕtve dieťa, ktoré sa presne na tom mieste, kam Peter spadol, utopilo?

Poviedka je pútavá, veľmi dobre sa číta, nemá žiadne hluché miesta, ktoré by mi vadili. Postavy detí sú uveriteľné, rovnako ako spôsob výchovy v minulosti, do ktorej je samotná poviedka situovaná.

Lukáš Polák – Muž v mokrom odeve

Ak ste čítali Lukášovu knihu Pahltné, táto poviedka vás nesmierne poteší. Ide totiž o prequel, ktorý zobrazuje diane v dedine Pahltné osemdesiat rokov pred udalosťami v knihe. V dedine sa zrazu objaví dávno stratený bývalý zeman Gejza Benedikt. Vyzerá však inak, pôsobí inak. Celá situácia je o to čudnejšia, že sa objaví na pohrebe starej mamy hlavného hrdinu Andreja. Tesne pred smrťou vyriekla do ucha svojho vnuka slová: „Vyhýbaj sa Gejzovi Benediktovi.“ Andrej to však nenechá tak a začne pátrať nielen po dôvode, prečo sa z ničoho nič objavil, ale aj po spojitosti svojej milovanej starkej s čudným zemanom.

Príbeh je veľmi pútavo napísaný, dej plynie a postupne až nenápadne naberaá na intenzite. Musím pochváliť vynikajúco vykreslenú postavu Gejzu Benedikta a jeho kabáta, z ktorého mi miestami behal mráz po chrbte. Skvelá práca.

Ivana Molnárová Dubcová – Sestry

Vynikajúca poviedka o tom, kam až môže zájsť sesterská láska. Hlavná postava Ondro sa spamätáva z rozvodu. K nálade mu nepridáva ani smrť pratety, ale ako to býva, všetko zlé je na niečo dobré.

V rodnom meste svojej mŕtvej príbuznej totiž stretne prekrásnu Emu, a na radu svojho kamaráta ju pozve na schôdzku. Čoskoro sa dozvedá, že Ema má dvojčku Mirku, ktorá je na úrovni 5-ročného dieťaťa. Avšak mnoho vecí tu nesedí – správanie Emy, nekonzistentný prejav Mirky ...Ide len o čudný vzťah sestier, alebo sa skutočne deje niečo nekalé?

Poviedka je výborne napísaná, Ivana buduje napätie priam dokonale. Doslova ma prikovala k pohovke, a aj napriek únave a pokročilej nočnej hodine som musela vedieť, ako skončí. Tu vystáva aj jediná moja výčitka – nemám rada konce, v ktorých sa všetko vysvetľuje polopatisticky. Ale to je len môj subjektívny názor.

Patrik Slanina – Helement

K tejto poviedke mám v poznámkach jediné slovo: výborná. Prenesieme sa do mrazivého večera, kedy sa Vilo, študent medicíny, nevoľky vracia domov na sviatky. Autobus ale v nánosoch snehu zapadne, postaršia spolucestujúca dostane záchvat a vydesený Vilo vie, že musí vodiča Fera varovať. Vonku totiž nečíha len mráz, ale aj hlavný protagonista miestnej povesti Helement.

Poviedka je napísaná naozaj perfektne, držala ma v napätí po celý čas. Hltala som každé slovo, každý odsek a pasáž, kĺzala som po stránkach ako nôž maslom. Autor ma doslova vcucol do deja a aj napriek tomu, že som dielo čítala počas leta, mi po chrpbte behali (ne)príjemné zimomriavky.

Miro Švercel – Prdimucha

Prdimucha vytŕča spomedzi všetkých poviedok azda najviac, a to nielen štýlom, akým je napísaná. Autor skáče z jednej scény do ďalšej, kvôli čomu pôsobí text nekonzistentne. Niektoré pasáže na mňa pôsobili humorne, celý príbeh mi vyčaril skôr úsmev na tvári než mrazenie. Prenesieme sa do dediny Lehota, ktorú trápia nielen prípady úmrtia dobytká, ale aj ľudí. Gazdiná Fonfa niečo šípi; s jej mužom nie je niečo v poriadku. Keď zistí, čo je príčinou problémov, rozhodne sa konať na vlastnú päsť. Avšak to je len začiatok reťazca hrôzostrašných udalostí.

Musím povedať, že poviedka patrí medzi tých pár, ktoré ma nezaujali. Autorov štýl ma rozosmial, a ak to bol jeho úmysel, potom splnila účel. Ale namiesto strachu a hrôzy som sa skôr bavila.

Andrej Oško – Hlad na Dunaji

Ponurá, temná a veľmi atmosférická poviedka. Počas čítania som cítila hmlu a hlad, ktoré autor v príbehu opisuje. Dostávame sa totiž do nepekného obdobia hladomoru, kradnutia zásob a kanibalizmu, odohrávajúcich sa na Devíne v roku 1316. Farár Mikuláš a kapitán sa snažia chrániť miestnych pred silnejúcim hladomorom vo svete, ktorý donútil ľudí migrovať a kradnúť zásoby, dokonca hodovať na ľudskom mäse. Lenže potom zmiznú zásoby aj na fare, nájde sa prelomená pečať jedného z biblických jazdcov, a otec Mikuláš začína tušiť, že nepriateľ je bližšie než predpokladal.

Výborná, skvelo napísaná poviedka, ktorá ma bavila od prvého do posledného slova. Krásne plynula, ľahko sa čítala a záver bol pre mňa nečakaný a ohromujúci. Ponímam podozrenie, že autor miluje kone.

Kristína Lenart – Chronológia ducha číslo dva

Kristína napísala príbeh, ktorý sa len veľmi okrajovo obtiera o temno, v tomto prípade ducha. Mne osobne to však vôbec neprekážalo. Hoci je poviedka skôr ľúbostným príbehom Kláry a Jánosa, nesmierne ma bavila, a to aj napriek tomu, že romantike neholdujem. Postavu bojovnej a inteligentnej archeologičky Kláry som si ihneď zamilovala, rovnako ako sa ona zalúbila do pohľadného archeológa Jánosa. Na stránkach sledujeme vývoj ich vzťahu, povestnú iskrú aj prítomnosť ducha, na ktorého natrafia pri vykopávkach. Musím vyzdvihnúť, že autorka fantasticky vykreslila nielen jednotlivé postavy, ale aj dialógy. Chémia medzi Klárou a Jánosom funguje dokonale a opisy excesov pani Urbanovej sú len čerešničkou na torte, ktorá dodáva poviedke ešte šťavnatejšiu chuť. Ak by sa Kristína Lenart rozhodla napísať o archeologičke celú knihu, budem prvá, kto si ju kúpi.

NAĎA VOJTEKOVÁ: Z KRAJINY TIEŇOV

Rok vydania: 2022

Počet strán: 296

Väzba: pevná

Obálka: Daniel Fiala, Dušan Kozák, Thu

Tran Kozák, Elena Vatrushkina

Ilustrácie: Elena Vatrushkina

Zbierka poviedok od autorky Nade Vojtekovej zaujme hneď svojou obálkou, ktorá dostane po prečítaní knihy omnoho hlbší význam. Úvodné stránky nás zavedú do poludnia mladej Valérie, ktorá si prešla bolestivou minulosťou. Zdá sa, že v jej živote konečne všetko zapadá na svoje miesto, a okrem lásky svojho života našla aj šťastie a stabilitu. Aspoň si to myslí. Všetko sa zrúti ako domček z kárát v deň výročia. Počas čakania na svojho milého nájde v parku zvláštnu knihu so svojim menom, akoby bola určená práve nej. Už prvé stránky ju neodolateľne desivo upútajú:

„Daleko za ľudským chápaním, ukryté hlboko v temnotách neznáma, dýcha a žije svojím vlastným životom miesto opradené tajomstvami všetkých vekov. Je to miesto, kde noc je dňom a tma zas svetlom. Kde smrť sa stáva životom. Miesto, ktoré uvidíš iba za zavretými viečkami.”

Dané miesto je Krajina tieňov. Nenápadne vniká do nášho sveta a mení okolie podľa svojho prania. Ak si nás vyberie, nemáme šancu uniknúť. Ak sa nebráni-

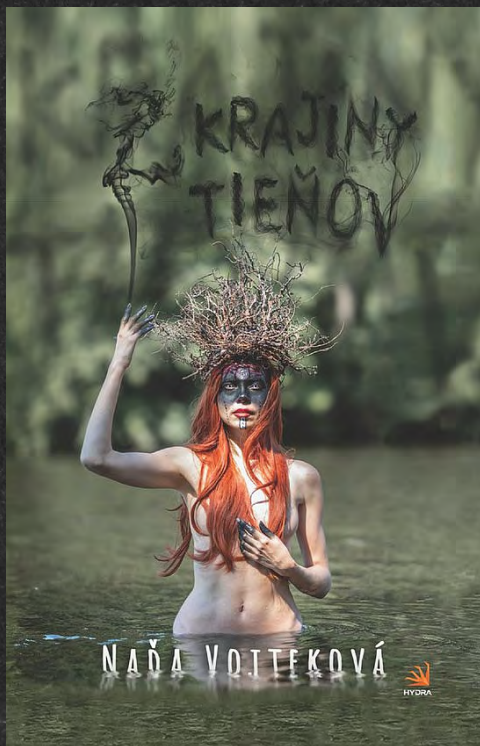
me, odmení nás. Všetko závisí od uhla pohľadu; dobro môže byť zlom a naopak. Valéria sa začíta do desiatich príbehov ľudí, ktorých sa nejakým spôsobom dotkla temnota z Krajiny tieňov.

Prvým je **Hladné jazero**. Malého chlapca zachráni pred utopením čarokrásna bytosť. Nikdy na ňu nezabudne, drží si ju v spomienkach ako dávno stratený poklad až do dospelosti, konkrétne študentských čias. Počas skúškového sa rozhodne využiť pokoj jazera na učenie. Potajme dúfa, že zvodnú bytosť opäť uvidí. A ako to býva, treba si dať pozor na to, čo si prajeme, pretože sa nám to môže skutočne splniť. Táto poviedka má fantastický nápad a miestami je tak nepríjemne autentická, že mi spôsobila nočné mory. Ak to nie je dôkaz kvalitnej práce, tak neviem. Autorke by som bez mihnutia oka verila, že sama opisovanú hrôzu prežila. Dokázala navodiť atmosféru beznádeje, zúfalstva a desu až nepríjemne realisticke. Jedná sa o najdlhšie dielo v knihe, čo je zároveň jeho mínusom – dať hneď na začiatok vyše 70-stranovú poviedku môže mnohých odradiť.

Od hnusu vzbudzujúcej bytosti plynule prechádzame na rozprávkovejšiu, avšak nemenej ťaživú nótu. V poviedke **Netvor** sa malé dievčatko vyberie do lesov hľadať bájneho netvora. Prečo chce vymeniť teplo domova za treskúcu zimu a nebezpečné pazúry? Zlo nečíha len v temnote a hlbokých lesoch, ale je medzi nami v zdanlivo

nevinnej podobe. Silný príbeh, počas ktorého mrazí nielen opisovaný sneh.

Ďalšie stránky ponúkajú krátky, ale o to trefnejší a uspokojivejší príbeh o mužovi zvanom **Zberateľ úsmevov**. Rovnomená poviedka opisuje vraha s obľubou pre dospievajúce dievčatá. Ale aj na psa príde mráz, a skôr či neskôr narazí aj lovec na rovnocenného protivníka. Poviedka je dobre napísaná, napätie funguje. Milujem príbehy, v ktorých je múdrosť a šikovnosť viac než fyzická sila, hoci sa človek neubráni úvahám, do akej miery by slečnin plán fungoval.

Aj v nasledujúcej poviedke zostaneme v atmosfére bezmocnosti a strachu. **Dievča číslo jedna** opisuje príbeh únosu a jeho obetí. Mladá žena sa preberie uväznená v neznámom prostredí; je zavretá v kletke, navyše priviazaná reťazou. Jej jediná nádej na slobodu je dievča číslo dva, ktoré únoscovi vedie domácnosť. Túto skrotenu dievčinu musí uväznená presvedčiť, aby otvorila dvere kletky a vzoprela sa svojmu tyranovi. Stihne to do jeho príchodu? Poviedka je skvele vystavaná, autorka príjemne pracuje s gradáciou deja aj mrazivými opismi diania.

Piatou poviedkou je **Kufor**, ktorú autorka prvýkrát uverejnila v antológii *Istrocon 5*. Hlavná postava Dan dostane čudný telefonát o nehode svojho otca. Napriek pochybám nasadne na prvý ranný vlak, ale okrem zdravia otca ho máta aj podozrivo vyzerajúci chlap s obrovským kufrom. Ako naschvál si práve on k Danovi prisadne do kupé. Dan rieši nepríjemné pocity zdriemnutím. Keď sa prebudí, zahadný muž je preč, ale kufor v kupé stále leží. Jeho zvedavosť prevládne nad opatrnosťou. Poviedka je jedna z mála, ktoré ma nezaujali. Správanie hlavného hrdinu nie je uveriteľné, koniec je predvídateľný.

Autorka nám v knihe servíruje skutočne rôznorodé diela, dôkazom je aj **Matka**. Nie je temná ani hororová, jej sci-fi nádych však uspokojí nadšencov tohto žánru. Veľkým mínusom tejto poviedky je rigidný štýl opisov a krátky rozsah na tak obsiahlu tému. Čitateľovi pripadá, akoby

sledoval len kúsok väčšieho a rozsiahlejšieho príbehu, nie poviedku s uspokojivým začiatkom a koncom. Celá práca pôsobí ako vytrhnutá z kontextu, nezanecháva žiadnu emóciu ani stopu. Opisuje príbeh ženy, ktorá sa ocitne v lesoch. Postupne si spomína, čo ju tam dostalo, aj prečo vlastne uteká. Na poviedku ide o zložitú tému, ktorej krátky rozsah skôr škodí než prospieva.

Siedmy príbeh, **Požierač**, je môj najobľúbenejší. Od začiatku do konca budovala Nada napätie veľmi efektívne a udržiavala moju pozornosť na maxime. Pútavý štýl písania sa stretáva s nemenej zaujímavým príbehom, ktorý nás drží veľmi dlho v neistote. Miestami mi skutočne naskočila husia koža, preto hodnotím poviedku ako najlepšiu v zbierke. Dostávame sa do sveta mladého študenta Adama, ktorý namiesto svetlej budúcnosti volí útek z domu. Prečo? Aký má k tomu dôvod? Osud má však iné plány a chlapec sa dostáva do situácie horšej, než pred akou sa snaží uniknúť.

Večný paradox je výborne napísaná poviedka, ktorú som si nesmierne užívala. Napriek nepríliš originálnemu nápadu a trochu kliše scénam (nefungujúce svetlo, búrka) ma bavilo každé autorkino slovo a žiadna pasáž ma nenudila. Temnejší príbeh s nádychom sci-fi síce nevyburcuje zvedavosť a napätie na level, aký by som si predstavovala, ale i tak ma príbeh Tima, meškajúceho na stretnutie s priateľmi, nadchol – hlavne po zistení, že na mieste

schôdzky nikto nie je. Čo sa stalo? Odpoveď zistí nepríjemným spôsobom.

Plynule prechádzame k mikropoviedke **Ruka**, ktorú autorka napísala v rekordne krátkom čase v rámci súťaže *Poviedka na počkanie*. Bezmenná postava sa ponáhľa nočným parkom na stretnutie s priateľmi, ale namiesto príjemného večera ju čaká nnočná mora. Akékoľvek ďalšie informácie by boli spoilerom.

Dostávame sa k poslednej, desiatej poviedke **Posol z Krajiny tieňov**. Príbeh ma hneď od začiatku zaujal, nápad je opäť výborný. Autorka nás zavedie do prostredia väznice, čo je samo o sebe krásne atmosferické. Nočný dozorca Filip zazrie na kamere zvláštne tieň, ktoré mieria priamo do cely jedného z trestancov, pedofila a vraha detí. Hneď potom sa väzeň začne správať nanajvýš čudne. Oceňujem, že dielo vyvoláva mnoho filozofických otázok a myšlienok, a nie je len jednoduchým prvoplánovým výtvorom. Dokazuje, že najväčším hororom nie je uväznenie v malom priestore, ale vo vlastnej hlave. Naším najsilnejším nepriateľom totiž nie je zákon, ale vlastné svedomie. A otázka pre vás – zachránili by ste život vrahovi detí?

Valéria dočítala desať príbehov o temnote z Krajiny tieňov. Zo zamyslenia a údivu ju vyruší jej milovaný Patrik. Knihu a svoju vyburcovanú fantáziu vypustí z hlavy v snahe užiť si výročie.

Lenže čo ak kniha nie je len výplodom fantázie jej autora? Čo ak súvisí s minulosťou Patrika viac, než je Valéria ochotná vôbec pripustiť?

Zbierku poviedok Nade Vojtekovej hodnotím kladne. Napriek slabším poviedkam, v ktorých sa nezaprú opakované námety a mierne klišé, musím povedať, že autorka má skvelé nápady. Veľmi dúfam, že svoju fantáziu bude ďalej rozvíjať. Tvorivosť sa v nej nezaprie, nápad s Krajinou tieňov, ktorou sú pretkané všetky príbehy v diele, potešil moje knihomolské a po kreativite bažiacie srdce.

KRVAVÉ POVAŽIE

Kniha *Krvavé Považie* okamžite zaujme svojou červenou farbou, nápadne pripomínajúcou krv. Túto životodarnú tekutinu však nenájdeme len na obale a v názve, ale aj na jej stránkach. Štrnásť príbehov sa odohráva, ako inak, na krásnom a krvavom Považí. Páči sa mi, že každý z nich dýcha úplne inou atmosférou, štýlom písania a spôsobom, akým sa autori a autorky hrajú so slovíčkami. Nájde v nej čistokrvný horor, mystériózne, detektívny príbeh a dokonca aj rozprávkovu ladenú poviedku. Výber je skutočne rozmanitý a preto verím, že si každý nájde svojho obľúbenca. Vitajte na Krvavom Považí!

Rok vydania: 2023

Počet strán: 302

Väzba: mäkká, brožovaná

Obálka: Bea Tomash

Ilustrácie: Andrej Práznovský

Lenona Štiblaríková – Zrasty

Ako aj v prípade prvej spomenutej zbierky, aj *Krvavé Považie* začína Lenona svojou poviedkou. Prvé riadky okamžite upútajú pozornosť čitateľa a rozdúchajú zvedavosť. Sledujeme príbeh tichej Alisie, ktorú pozve na rande spolužiak Kristián. Pod nátlakom „priateľiek” sú-

hlasí, ale v skutočnosti jej na tom až tak nezáleží. Príjemný a nevinný večer zmení svoj charakter v momente, ako si Kristián pýta viac, než len úsmev. V skutočnosti mu však Alisia dopraje viac, než je schopný uniesť.

Poviedka sa číta ľahko, plynie pozvoľna, napriek tomu buduje záujem už od prvých slov. Veľmi oceňujem prácu s minulosťou traumou, spracovanou do krásne nechutného záveru, pri ktorom moje krvilačné srdce radostne zaplesalo.

Ľuboslav Priešečan – Kde rastú vlčie maky

Prvé riadky nás prenesejú do skorého rána, kedy mladý Dávid vyráža s otcom na huby. Cesta, ktorú tak dobre poznajú, ich znenazdajky zavedie do neznámych končín. Lúka s vlčími makmi a čudnou chatrčou nie sú len ďalším obyčajným miestom v lese; skrývajú v sebe voľačo zlovestnejšie. Dávid musí veľmi rýchlo prísť na kľb záhady, aby zachránil seba aj otca.

Poviedka má veľmi zaujímavý námet, ktorý ale kde-tu pokrívka. Po stylistickej stránke nie je príliš konzistentná, miestami sa dej trocha triešti a stráca dych. Ak by poviedka mala o niečo lepšie spracovanie, dokázala by bez problémov spôsobiť vyplavenie adrenalínu.

Zuzana LaKiRi Droppová – Môj najlepší priateľ z detstva

Lujza žije na samote, nemá priateľov, do-

konca ju opustila aj matka. V deň svojich štyridsiatych narodenín dostane najkrajší dar zo všetkých – prísľub návštevy najlepšieho priateľa z detstva, Marcela. Sotva položí telefón, začnú sa deň za dňom diať čudné veci, ktoré naberú spád po Marcelovom príchode.

Smutný príbeh o dievčine, samote a nedostatočnej láske na mňa zapôsobil až melancholicky. Autorka vo mne prebudila súcit k hlavnej hrdinke a tiesnivý pocit v žalúdku, spôsobený ľútosťou.

Ivan Kučera – Dvere

Hodinový manžel Rasťo vypomáha pohľadnej zákazníčke okolo domu, v ktorom býva iba so svojou matkou. Aspoň to tak tvrdí. Stará, nemohúca žena nikdy nevychádza z izby na poschodí. Rasťo však podchvíľou počuje čudné zvuky a dupot, ktoré ho prinútiť premýšľať, či nie je zavretá proti svojej vôli. Nadobudne podozrenie, že zákazníčka nie je taká bezbranná a nevinná žena, ako sa tvári.

Priamočiara poviedka bez príkras a rôznych kľúčiek. Čítala sa skvelo, nechýbalo napätie ani uspokojivý koniec.

Lukáš Polák – Krdel'

Pod malebným Veľkým Manínom niečo drieme. A nie je to novorodenec! Veľmi nepekným spôsobom to zistí aj Adka s Marošom, ktorí sa vyberú na čerstvý vzduch. Celkom nevinná prechádzka čoskoro naberie kontúry krvavejšie než steak. Z driemot sa totiž preberá niečo

desivé a taktiež poriadne hladné. A čo je lepší pokrm než ľudské mäso?

Lukáš nám servíruje ďalší zo svojich chutných a extrémne tučných pokrmov, ktorý nasýti po masakre lačniace srdce. Moje sa nielenže prejedlo do prasknutia, ale nostalgicky si zaspomínalo napríklad aj na starý *Jeepers Creepers* (2001). Skvelo napísaná poviedka, pri ktorej som mala po celý čas úsmev na tvári.

Miňo Tichý – Úniková hra

Ako názov napovedá, poviedka nás zavedie do prostredia únikovej hry, počas ktorej sa riešia nielen medziludské vzťahy, ale aj boj o holý život. A kreativita autora skutočne nepozná medzí! Po týchto riadkoch som nesmierne rada, že som sa žiadnej únikovky nezúčastnila – a môžem s istotou povedať, že ani nezúčastníť. Únikové miestnosti totiž nie sú v poviedke práve nevinné a bezpečné. O tom vedía svoje aj protagonisti tohto diela, dva utešené páriky. Úroveň nesympatií, akú dokázala vo mne táto kompánia vyvolať, umocňovala radosť pri sledovaní ich postupnej likvidácie. A že priateľstvo na smrť neexistuje! Skvelá, krvavá poviedka, na ktorej som si doslova zamaškrtila.

Nada Vojteková – Strúhadlo

Čo by ste boli ochotní urobiť pre úspech a prestíž? Hrdina tohto príbehu veru dosť. Neúspešný maliar dostane ponuku navštíviť obdivovanú umelkyňu v jej honosnom sídle. Počas nie veľmi príjem-

ného stretnutia zistí desivé tajomstvo jej úspechu: ak niečo chceš, musíš preto aj dačo obetovať. Sprvu váha, ale túžba po sláve ho predsa len zláka natoľko, že väbeniu podľahne. Bez maliarkinej ponuky by bol predsa ničím po celý zvyšok života, a to nik nechce.

Poviedka je skvelo napísaná a zaujme hneď od prvých riadkov. Autorka nám servíruje priamy a nekompromisný príbeh o tom, že človek pre chamtivosť a slávu dokáže ísť aj cez mŕtvolu a ľudské mäso. Jediné mínus vidím v rýchlom a nevelmi prepracovanom konci, ktorý pôsobí useknuto. Autorka rozohráva hru, navádza nás na veľkolepé finále, ale príbeh utne prí rýchlo. Napätie a hutná atmosféra tak nemajú dostatok priestoru zapôsobiť na čitateľa.

Anton Stiffel – Poludňový kanál

Prázdniny má každé dieťa najradšej. O tom by vedel hovoriť aj hlavný hrdina tohto príbehu, malý chlapec, tráviaci leto u svojho strýka. Jeho veľký pozemok a zvieratá však pónúkajú omnoho viac. Chlapec v jedno poludie nájde neobvyčajný kanál, ktorého šum a zatuchnutý zápach mu nedajú spávať. Detskú zvedavosť ešte znásobí fakt, že na druhý deň nie je kanál na svojom mieste. Akoby sa prepadol pod čiernu zem. Objaví sa až v momente tragickej nehody, vďaka ktorej chlapec zisťuje, že nielen kanál má svoje temné tajomstvá, ale podačo bolestivé skrýva aj jeho strýko.

Azda nikoho neprekvapí, že poviedka je skvelo napísaná a pre čitateľa mimoriadne atraktívna. Bavilo ma sledovať vývoj príbehu, ako aj napínavý koniec. Jediné, s čím mám ako vyštudovaná psychologička problém, bol rýchly a bezproblémový príklon malého chlapca k temnote a väbeniu kanála, čo mi prišlo nedostatočne presvedčivé. Inak je dielko príjemným čítaním.

Radoslav Kozák – Zámotok

Bez debaty najlepšia poviedka zbierky. *Zámotok* je desivý, nepríjemný, krvavý a brutálny. Už len pri predstave, že by som sa ocitla v koži hlavnej hrdinky, mi je nevoľno – a práve z toho dôvodu na mňa celý príbeh extrémne zapôsobil. Rado tvrdo buduje napätie a pritvrdzuje riadok po riadku, vhadzuje nás do bezvýchodiskovej situácie, z ktorej sa nám stiahnu polky, aby nás na konci dorazil a rozsekal na častice menšie než atómy. Nádhera!

Televízna redaktorka Klaudia túži po záratnej kariére, pre úspech by urobila čokoľvek. Keď vycíti príležitosť, vďaka ktorej by konečne mohla preraziť, neváha ani chvíľu. Presvedčí kamaramana Vladu, aby sledovali podozrivého chlapca: tento skoro dvojmetrový obor má v aute nielen králiky, ale aj zakrvácanú ženskú mikinu. Situácia sa však vyvrbí úplne inak, než očakávali. Kto je v skutočnosti prenasledovateľ a kto prenasledovaný?

Lucia Piknová Droppová – Valpurgina noc

Autorka nás v tomto príbehu zavedie do obyčajne neobyčajného dňa mladej dievčiny Kláry. Odhalí nám tajomstvo Hričovského hradu, miestneho kultu čarodejníc i skrytej moci hlavnej hrdinky. Povedka pôsobí detsky, rozprávkovy, ide skôr o milé rozprávanie na dobrú noc než príbeh vyvolávajúci nepokojný spánok. Verím však, že mnohých osloví práve kvôli tomu. Za seba ale musím povedať, že ma nebavila a podľa môjho subjektívneho názoru patrí v zbierke k najslabším. Nie je to ani kvôli jej rozprávkovej atmosfére, ako skôr nezábavnosti. Hlavná postava vo mne neprebudila sympatie, neprežívala som dianie spoločne s ňou ani som jej nedržala palce. Dokáže však osloviť mnohých čitateľov, ktorým je téma čarodejníc, zahalených v rozprávkovom háve, srdcu blízka.

Patrik Slanina – Papierový kamarát

Autorovi nemožno uprieť, že píše veľmi pútavo a dokáže na čitateľa preniesť ťaživú atmosféru boja s vlastnými vnútornými démonmi. Aj v prípade tohto psychologického hororu som prežívala rovnaké pocity ako hlavný hrdina Peter, ktorý netrpezlivo očakáva príchod krásnej Ely. Namiesto sľubovaného, príjemne stráveného večera je však vydaný napospas svojím bolestivým spomienkam. V samote internátnej izby ho plíživzo zahlcujú, pomaly konzumujú. Atmosféru nevylepšuje

ani prítomnosť čudného kamaráta z detstva, čo Petrovo vnútorné rozpoloženie ešte zhorší.

Musím povedať, že autor na stránkach rozohral napínavý a husiu kožu spôsobujúci príbeh, ktorý vo mne miestami vyvolával až bolesť v duši. Jediné, čo by som vytkla, je predvídateľnosť. Taktiež je škoda, že sa ešte viac nevyhral s postavou samotného papierového kamaráta; scénky s ním vyvolávali príjemne nepríjemnú úzkosť.

Roman Kulich – Tajomstvo

Pocit viny nás dokáže zožierať zažíva, pomaly, kúsok po kúsok. Rovnako ako pomsta človeka, ktorého sme zradili. Tento temný, detektívny príbeh nás hneď od prvých riadkov vtiahne do momentov beznádeje a napätia. Nikto neunikne pred tým, čo spôsobil. Každý zožne, čo si zasial. Aj hlavná postava poviedky Roman sa presvedčí o tom, že karma nie je len výmyslom východných filozofov, ale skutočným strašiakom či metaforou na naše svedomie, ktoré dokáže trestať tým najhorším možným spôsobom. Povedka riadok po riadku gradovala, zachytávala sa pazúrmí môjho vnútra a šepkala mi do ucha, že skutočne nechcem zažiť nič podobné.

Katarína Soyka – Važan

Čo je horšie, než viesť nenávideného švagra počas leta v aute? Viesť mŕtveho švagra počas leta v aute. Poskakuje mu

hlava, lieta zo strany na stranu, začína zapáchať a Ľubica vie, že toto bol ten najhorší nápad, aký jej Miro kedy mal. Počas cesty v horúčave je však mŕtvola tým najmenším problémom, ktorému čelia.

Opäť musím vyzdvihnúť Katkin skvelý nápad a spôsob, akým jednotlivé scény opisuje. Táto poviedka ma neskutočne bavila čítať, je napísaná veľmi pútavo. Musím však podotknúť (alebo vytknúť) jej komediálne prevedenie, o ktorom môžeme len polemizovať, či neprevyšuje tie temné, hororové prvky. Pre mňa osobne patrí poviedka medzi najlepšie v zbierke, hoci miesto mrazenia som sa natriasala smiechom.

Marek Vaňous – Pani Varényiová

Dielo nás zavedie na schôdzku troch bývalých spolužiakov: Lukáša a (teraz už) manželov Lucie a Eda. Spomienky na bezproblémové detské časy však narušá stále intenzívnejšia spomienka na istú pani Varényiovú, ktorá máta myseľ hlavného hrdinu až na pokraj prítomnosti. Postupne získava moc nad jeho zdravým rozumom, ovláda ho a rozožiera zvnútra. Je pani Varényiová skutočná, alebo reprezentuje úpadok duševného zdravia?

Táto poviedka ma veľmi príjemne prekvapila. Hoci miestami sa trochu triešti a bodlo by ju po štylistickej stránke trochu vyladiť, patrí medzi moje najobľúbenejšie v zbierke.

Hydra mi vo svojej trojitej nádielke nedala vydýchnuť. Som veľmi rada, že priniesla na pulty kníhkupectiev kvalitu z našich končín. Tieto tri knihy sú jasným dôkazom, že slovenská literatúra má čo ponúknuť a rozhodne nepovedala posledné slovo. Či už siahnete po temne, tieňoch alebo krvi, v žiadnom prípade nepochybíte. Tento slovenský materiál si bezpochyby zaslúži podporiť.

VERONIKA WAN

MORT SUBITE

ilustrovala: Petra A. Kulagová

Vždy som o sebe tvrdila, že kreslím obrazy nožmi. Nikto ich nikdy nehodnotil, no pre mňa boli súčasťou umeleckej hodnoty môjho vystúpenia. Keď som zišla z ľadovej plochy, na okamih som zastala a pozrela sa na stopy, čo zanechali korčule. Čistý, priezračný ľad zdobili mandaly, kvetiny a oblaky.

Ľad na štadióne bol pre mňa dokonalým plátnom. Nebola pod ním žiadna voda, v ktorej by sa mohlo niečo skrývať.

Predrobčila som niekoľko krokov k lavičke a založila si na nože chrániče. Suchý chlad štadióna mi prenikal pod tréningový overal.

„Páči sa, Linduš,“ pristúpila ku mne s úsmevom Lea a podávala mi bundu.

Jej mejkap sa trblietal vo svetlách reflektorov vysoko pod strechou. Keď sme nastupovali na súťaž, musela som sa aj ja silno líčiť, ale neznášala som to. Mala som z toho ťažkú tvár. Moja spolubývajúca si však nanášala líčidlá na tvár, aj keď išla len vyniesť smeti. Cítila som sa pri nej strašne mimo všetkých trendov.

Zabalila som sa do teplej bundy a sledovala, ako náš tréner pokrikuje na ďalšiu zverenkyňu.

„Už aby sme mali po majstrovstvách,“ prehodila Lea. „Neviem, ako prežijem ďalší mesiac. Už sa to s ním nedá vydržať.“

„Chce len, aby sme dopadli čo najlepšie,“ bránila som ho a odpila si zo športového nápoja. „Je to veľká príležitosť.“

Lea pokrčila plecami. „Dáko bolo, dáko bude. Hlavne nech to už máme za sebou.“ Na chvíľu privrela oči a potom sa jej celá tvár rozžiarila. „Ale predtým nás čaká výlet! Už sa fakt neviem dočkať, keď vypneme.“

Jej nadšenie bolo nákazlivé. „Niekoľko dní nám snáď neublíži.“

„Neboj, pri chate máme jazero,“ doplnila Lea. „Ak ti budú tréningy príliš chýbať, môžeme si tam vybehnúť.“

Prebehol mi po chrbte mráz, no horoko-ťažko som zdvihla kútiky. „Možno. Je tu celkom zima, nie?“

Lea zdvihla obočie. „Kto by to čakal, na zimnom štadióne.“

„No čo, dámy, môžeme vyraziť?“ ozval sa spoza mňa známy hlas a zimomriavky nahradilo teplo. Otočila som sa a obdарила Krištofa úsmevom.

Stál pri lavičke. Vysoký, tmavovlasý

a uvoľnený. Nikomu by som nepriznala, koľkokrát sa mi jeho tvár objavila v snoch v situáciách, ktoré by mi v bdelom stave nahnali krv do líc.

„Jasné, len sa skočíme prezliecť,“ žmurkla naňho Lea a keď ho obchádzala, letmo sa mu dotkla ruky. Odvrátila som zrak a preknísala sa do šatne za ňou.

V sprievode horúcej pary zo sprchy som stúpila na podlahu. Mokrú odťahku capkali po studených dlaždiciach.

Lea sedela na kovovej lavičke a mračila sa do telefónu. Ešte stále bola oblečená v tréningovom a vedľa seba mala hodený napoly rozzipsovaný vak.

„Doriti!“ zaklonila hlavu a spustila ruku s mobilom na kolená.

„Čo sa deje?“

„Teraz sa mi ozvala pripomienka. Zajtra večer mám fyzio, úplne som na to zabudla.“

„Tak si to prehod', nie?“ Uterák lačne nasával vodu z mojich čerstvo umytých vlasov.

„Nie u tímového fyzioterapeuta, u toho druhého, čo mi dohodil otec. Vieš, toho, čo sa staral aj o Sagana.“

Prikývla som. Oči mi samy od seba zabehli k tyrkysovej tejpovacej páske na Leinom ramene.

„Ak to teraz zruším, najbližší termín bude mať tak o mesiac. Doriti!“

„Tak môžeme ísť až potom,“ navrhol som a snažila sa skryť sklamanie.

„Nie, to isto nie. Boli ste na to nachys-

taní, Kris si vzal dovolenku. Vy dvaja choďte a ja prídem za vami, keď tu skončím.“

Prsty mi zabrneli od vzrušenia, ale radšej som stisla päšť. Také myšlienky som odmietala vypustiť von. „Určite? A ako za nami prídeš, keď odídeme Krištofom autom?“

„Do vedľajšej dediny chodia vlaky. Aspoň myslím, že ešte stále chodia,“ zasmiala sa. „Alebo si nájdem nejakú spolujazdu. Neboj, nejakú to vymyslím.“

Obliekala som sa ako v mrákotách, ani som si neuvedomila, ako veci zmizli v taške. Oblečenie, kozmetika, korčule, tabletky. V hlave sa mi premieľalo len to, že ma čakajú minimálne dva dni osamote s Krištofom. Chlad, čo mi zalieval žily, na striedačku vychádzal zo vzrušenia a zo strachu.

Kým som vkladala batožinu do kufra auta, Lea dávala Krištofovi kľúče od chaty.

„Musíš odbočiť ešte pred rozcestníkom, inak prídeš k zavretej závore. Keby vám náhodou vypadla elektrina, poistky sú vzadu v strojovni, taká kovová búdka za chatou. Máš reťaze? Neposypuje sa tam.“

Krištof jej položil ruku na plece. „Všetko mám. Neboj sa, som pripravený.“

„Vždy a na všetko,“ zasmiala sa Lea a priklonila sa. Šibla som pohľadom na vrstvu rozčľapkaného snehu. Odpočítala som dostatočne dlhý čas a keď som sa na nich pozrela, hľadeli si do očí a nevnímali nič iné.

Zatresla som kufor. Lea s Krištofom nadskočili.

„Okej, tak môžeme vyraziť,“ usmial sa na nás a vložil si kľúče do vrečka. „Potom sa nezabudni ozvať, že už ideš, Lea. Mávaš s tým problém.“

Lein úsmev sa trochu skrivil, ale rýchlo prikývla. „Možno mi ide o dramatický nástup,“ uškrnula sa.

Načiahla som sa po kľučke dverí, keď zrazu pri mne stál Krištof.

„Dovoľ,“ ukázal mi svoje biele zuby a otvoril dvere. „Nech sa páči, lady.“

Neubránila som sa smiechu. Uvelebila som sa na koženom sedadle a vyrazili sme.

* * *

Keď som vystúpila z auta, akoby som vstúpila do čiernobieleho filmu. Všetko bolo zahalené bielou, na obzore rástli tmavé pocukrované ihličnany. Obloha si držala neistú farbu, takže len podľa nej by som nevedela odhadnúť, či je poludnie alebo tesne pred západom slnka. Jej bledosť sa zlievala s napadaným snehom, ktorý dopĺňala čerstvá nádielka.

„To som vždy robil aj ja,“ ozval sa pri mne Krištof. Uvedomila som si, že mám otvorené ústa a chytám vločky. „A hneval som sa, keď mi ušla nejaká poriadne veľká.“

Moju prvú reakciu prežrádzala červen v lícach, no potom mi došlo, že sa zo mňa nevysmieva. Zabáva sa so mnou, nie na mne. Zdvihla som kútiky. „Ja som ešte zvykla pozeráť dohora na tie sivé bodky na bielej oblohe a rátať, koľko ich je.“

„Na to by som asi nemal trpezlivosť. Aj keď, možno, keby mi pritom bolo dostatočne pohodlne...“

Zrazu som pocítila ruku na pleci, svet sa mi obrátil hore nohami a zadok pristál v mäkkom záveji. Krištof sa so smiechom hodil vedľa mňa. Rozháňal sa rukami a nohami a pri každom oblúku sa na chvíľku dotkol môjho stehna. Znovu som sa začervenala.

„Schválne, že môj anjel bude lepší ako tvoj,“ zdvihol obočie a uškrnul sa.

Založila som si ruky na hrudi. „Veď ty počkaj.“

Ďalších desať minút sme strávili umeleckou tvorbou, kritickým hodnotením a z času na čas zhadzovaním sa do snehu. Premočené rifle ma začínali chladiť vzadu na stehnách.

„Remíza, čo povieš?“ ponúkol mi ruku, keď sa posledný raz zviechal zo zeme. „Určite už je ti zima.“

Prikývla som. V príjemnom tichu sme povyberali veci z auta a ponosili ich do chaty. Každý z nás si vybral inú izbu, hoci keď sme prechádzali cez prah, vo vzduchu visela otázka.

Leina chata bola dosť stará, ale jej rodičia ju výborne udržiavali. Spomínala, že ako dieťa v nej trávila takmer každý víkend. Pôvodné drevené obloženie nedávno vymenili, takže to tam pôsobilo ako v luxusnej horskej chate.

Vyzliekla som si mokré oblečenie a rozvešala ho po nábytku. V cestovnej taške som ako prvé zbadala korčule. Vyložila

som ich pod radiátor, aby koža povolila, a môj pohľad zaletel von oknom.

Hneď vedľa chaty sa rozprestieralo jazer. Už niekoľko týždňov mrzlo, vrsťva ľadu navrchu bola určite dosť hrubá. Keby som chcela, mohla by som sa pred večerou previezť. Predstavila som si, ako vyrývam obraz na celkom nepoškvrnenú plochu, ako moje nože kreslia novú krajinku. Ktovie, ako by vyzerala zdola? Ako by ju videl niekto ukrytý v hĺbke...

Dych sa mi rýchlo rinul z pľúc. Uvedomila som si, že zvieram parapet, až mi belejú hánky. Čo to robím? Také myšlienky som si predsa dávno zakázala.

Odvrátila som sa od okna a prehrabala sa v taške. Nevedela som nájsť tabletky. Nechcelo sa mi vyberať odtiaľ všetko, tak som na seba navliekla len čisté tričko, legíny a ponožky a zišla dole schodmi.

Krištof čupel pri kozube s naštiepaným drevom. Z kamenného otvoru sa už pomaly rinulo príjemné teplo.

„Pripomeň mi, nech sa poďakujem Leiným rodičom,“ vyhlásil, keď ma zbadal. „Nemusel som ani rúbať drevo.“

Zaliala ma odvaha. Možno to bolo tou zmenou prostredia. „Škoda, rada by som si ťa pozrela, ako namáhaš svaly.“

Jeho pohľad sa zastavil na mojich perách. „Ktovie, ešte nie je všetkým dňom koniec.“

Spolu sme priložili do kozuba a začali chystať večeru. Krištof postupne vykladal potraviny z chrómovej chladničky.

„Teda, ty si sa riadne pripravil,“ skonštatovala som pri pohľade na nakrájané talianske šunky, štyri druhy syra, orechy a hrozno. „To dvaja nezjeme ani náhodou.“

„No, chystal som to pre troch,“ odvetil. Zaliala ma horúčava.

„Jasné, bože, prepáč. Nejak som sa pozabudla.“

Vyzrel z chladničky s fľašou červeného vína v ruke. „Ale to neznamená, že to máme nechať pokaziť. Určite sa zabavíme aj sami.“

Pustili sme sa do krájania. Práca nám príjemne ubiehala, vonku sa pomaly stmievalo.

„Pôjdeš si zakorčuľovať?“ nadhodil, kým aranžoval plátky mäsa na tanier.

Zadávala som sa von oknom. „Možno zajtra, teraz je už neskoro.“

„Prepáč, že som ťa zdržiaval s tými snehovými anjelmi. Už si mohla mať jednu jazdu za sebou,“ odvetil so zdvihnutým kútikom.

„Myslím, že si ešte zajazdím dosýta,“ odpovedala som a keď mi došlo, ako dvojzmyselne to vyznelo, radšej som pozrela na paradajku, v ktorej mizol môj nôž. „Navyše, dnes už mám tréning za sebou. Dvojfázový! Môžem si dovoliť na jeden večer vypnúť, nie?“

„Určite. Inak, ja ťa strašne obdivujem. Každý deň si na tom štadióne, ideš za zodrať. Odkedy to robíš?“

„Od štyroch rokov. No, ak by som na sebe nemakala, nič nedosiahnem. V kra-

sokorčulovaní je strašná konkurencia. Ak na chvíľu poľavíš, môžeš to rovno zabaliť.“ Mimovoľne som si spomenula na Leino zranené rameno.

„To verím. Viem, že je to strašná drina, ale keď sa na to pozerám, vyzerá to úplne jednoducho.“

Zasmiala som sa. „Áno, to je cieľ.“

„Vždy vyzeráš, ako keby si sa vznášala,“ dodal a natiahol sa popri mne. „Pôsobíš ako víla.“

Na okamih sme zastali len pár centimetrov od seba, ale potom vzal do ruky pohár na víno a vrátil sa na miesto. Srdce mi bilo ako reproduktor na metalovom koncerte.

„Ďakujem,“ vysúkala som zo seba. Usmial sa, ale už nič viac nepovedal.

Keď sme všetko pripravili, usadili sme sa za masívnym stolom a pustili do jedla. Večera bola božská, šunka a syr sa mi rozplývali ma jazyku. Pri každom hlte bohatého vína mi to čoraz viac pripadalo, že sedím vo vinárskej chatke niekde na juhu Francúzska.

„Keď som to víno kupoval, myslel som na teba,“ prehodil a pozrel na mňa ponad okraj pohára.

„Ale nehovor,“ odvetila som a odpila si. Bolo príjemne trpké, jeho chuť mi ostávala v ústach dlho po prehltnutí.

„Fakt. Ak sa mám priznať, chcel som na teba urobiť dojem.“

„Na mňa? Ako si sám hovoril, chystal si to pre nás trochu.“

Sklonil hlavu, akoby som ho prichytila.

„Máš pravdu. Ale aj tak som chcel, aby chutilo hlavne tebe. Máš dobrý vkus, Linda.“

„Aj ty,“ dodala som posmelená vínom a atmosférou večera, vložila si do úst trojuholníček syra a nespúšťala pritom z neho pohľad. Preglgol.

Po jedle sme prešli na sedačku pred kozub. V ruke som držala posledný zvyšok vína. Jeho rubínová farba sa leskla v teplom oranžovom svetle ohňa. Krištof sedel len niekoľko centimetrov odo mňa, ale bytostne som túžila, aby nás nedelili ani tie.

„Tvoje vlasy ladia s vínom,“ poznamenal zrazu. Zadávala som sa na svoje nafarbené pramene.

„Ďakujem. Moja pôvodná farba sa mi nikdy nepáčila. Vyzerala som ako myš. Tak som sa rozhodla pre niečo výraznejšie.“

„Ale napriek tomu sa veľmi nelíčiš,“ poznamenal. Zahanbene som sa odtiahla, v mysli sa mi zjavila Lea a jej vždy dokonalý mejkap.

„Asi by som si na tom mala dať viac záležať,“ hlesla som.

„Čo si sa zbláznila? Kopa žien by zabíjala za takú krásnu pokožku.“ Trochu sa priklonil a prešiel mi chrbtom dlane po líci. Každý centimeter kože mi zahorel. „Aj vlasy. A postavu. A pery. Hlavne pery.“

Chutil ako víno, zemito a sladko. Jeho ruky mi kĺzali po tele, moje sa zúfalo snažili dostať pod jeho oblečenie. Keď som

sa konečne musela nadýchnuť, zamrazila ma myšlienka.

„A čo Lea?“

Zastal uprostred pohybu s rukou na mojom prsníku, pootvoril ústa a naklonil hlavu. „Čo s Leou?“

Dýchala som prirýchlo, snažila som sa upokojiť. „No, zdalo sa mi, že spolu niečo máte. Keď vás vidím, flirtujete spolu, dotýkate sa...“

„Počkaj, počkaj,“ posadil sa dozadu, jeho teplo na mojej koži nahradil chlad. „Ja som ju tak nikdy nebral. Ako to videla ona, to povedať neviem, ale odo mňa to vždy bola len zábava. Nič s Leou nemám.“

Mohla som sa pomýliť? Vždy som si o sebe myslela, že viem odhadnúť prítlačivosť medzi ľuďmi. S Leou sme sa o ňom často bavili, ale ani jedna z nás nepriznala, že by mala oňho záujem. Na nej som to videla. Videla to ona na mne? No najmä, čo ak som sa zmýlila v tom, čo chce on?

„Naozaj?“

„Naozaj. Musela si si to zle vylložiť. Pozri sa na mňa teraz. Zdá sa ti, že nie som spokojný s tým, čo mám pred sebou?“ Z jeho tváre a tela som rýchlo zbadala, že toho sa báť nemusím.

Znovu sme sa bozkávali, hlavu som mala ako vo víre, telo mi horelo. Ani som sa nestihla trápiť tým, že ma uvidí nahý.

„Od čoho máš také jazvy?“ opýtal sa zrazu s perami nad mojím bruchom. Jemnú kožu križovali tenké biele pásiky.

„Od pádov,“ odvetila som rýchlo. Tú lož som zopakovala toľkokrát, že som ju už ani neodlišovala od pravdy. „Ľad vie byť veľmi ostrý, keď máš na sebe len trošku viac ako spodnú bielizeň.“

„Keď už hovoríme o bielizni,“ uškrnul sa, „táto mi zavadzia.“

* * *

Keď som sa zobudila, Krištof ešte spal. Jemne som sa vymanila z jeho objatia, prezliekla sa a vyšla von.

S korčuľami v rukách som kráčala po vŕzgajúcom snehu. Obloha mala opäť tú neurčitú farbu, no snežiť prestalo a jazero sa lesklo ako zrkadlo. Srdce mi začalo vyklepkávať nepravidelný rytmus, čím viac sa voda približovala, ale rozhodla som sa to prekonať. Po včerajšku sa mi môj štrach zdal ako detinská hlúposť. Veď je to len obyčajné jazero. Čo by sa mohlo stať?

Mozog som umlčala skôr, ako by stihol spustiť možné scenáre, posadila som sa na breh a začala si šnúrovať korčule. S nožmi na nohách som vždy vstúpila do akéhosi iného mentálneho priestoru, kde na ničom inom nezáležalo. Priehlbiny na mojich chodidlách dokonale zapadli do vyšúchanej kože. Za tie roky som korčuľam prispôsobila svoje telo rovnako ako celý život.

Opatrne som vstúpila na ľad. Neozvalo sa žiadne podozrivé praskanie, hladina bola pevná ako skala. Skusmo som urobila niekoľko oblúčikov. Bolo celkom

prijemné cítiť na tvári zimný vánok namiesto amoniakového zápachu štadióna.

Piruetu ľad vydržal, kadetku tiež. Posmelilo ma to. Precvičila som si začiatok svojej súťažnej zostavy, prvý rittberger mi vyšiel iba jednoduchý, ale to nič. Čím dlhšie som sa premávala po ľade, tým prirodzenejšie to šlo. Trojitý lutz – ten ma trápil najdlhšie. Tréner vysvetľoval rodičom, že je to najťažší skok, že s ním majú problém aj o tri roky staršie dievčatá. Obaja prikyvovali, ale otcove oči zakrývala búrka.

Naplnlo prepukla, keď sme prišli domov. Vytiahol si opasok z nohavíc a kázal mi, aby som sa vyzliekla do pol pásu. Mama radšej za nami zatvorila dvere. Pracka opaska sa mi zarezávala do mäsa ako nože mojich korčúl do ľadu.

Pri tej spomienke som sa trochu zapotácala. Zamávala som rukami. Čo to so mnou je? Kam zmizla moja čistá korčuľarska myseľ? Určite je to tým jazerom. Znervózňovalo ma, že podo mnou sú metre vody. Pomyslela som na ryby, ktoré strávia celé mesiace uväznené pod ľadom. Svetlo nad nimi sa láme cez zamrznutú vodu, schovávajú sa v temných zákutiach, až kým sa neroztopí, bez možnosti vyjsť von.

Aké by bolo byť nimi?

Zastala som, oprela sa o stehná. Dych mi vychádzal z úst v unáhľených obláčikoch. Oči som držala pevne zavreté, aby mi nezaleteli dolu.

Rozhodla som sa dokončiť zostavu

a vrátiť sa do chaty. Nájazd do dvojitého axela mi celkom nevyšiel, vo vzduchu som sa trochu pretočila a obrátila pohľad na zem. Pod ľadom sa mihlo niečo dlhé a biele.

Dych sa mi zasekol, nohy zaplietli. Dopadla som na bok a podvihla sa na kolenná. Nechcela som sa pozerieť, no oči mi tam padli samy od seba. Pátrala som po tom bielom záblesku, aby som sa uistila, že to bola len ryba.

Ľad bol drsný, dlane sa mi oškrekli. Pod priezračnou hladinou sa črtala tmavá hĺbka. Posunula som ruku a hneď som nepochopila, čo vidím.

Z druhej strany sa o ňu opierala iná ruka.

Zvrieskla som. Prevalila som sa dozadu na zadok. Popod ľad, rovno podo mnou, sa kĺzala biela postava. Predlaktie, nejasná tvár. Zuby.

Po zadku som sa posúvala dozadu, preč, k brehu. Od nožov odrfkovali spršky snehu. Počula som škripanie, ako keby niekto ťahal nechty po ľade. Zospodu podo mnou ostávali dlhé škrabance. Môže sa prebiť cez ľad?

Lapala som po dychu. Postava plávala podo mnou, tvár mala čoraz zreteľnejšiu. Žiarili z nej oranžové oči. Otvárala ústa, akoby ma chcela prehltnúť.

„Linda!“ ozval sa spoza mňa Krištofov hlas. „Stalo sa ti niečo? Ublížila si si?“

Vyskočila som na nohy. Dostala som sa takmer k brehu. Podal mi ruku, vytiahol ma k sebe.

„Zdalo sa mi, že tam niečo je,“ vydýchla som. Ako by som mu to mala vysvetliť?

Obaja sme pozreli na ľadovú hladinu, čistú a hladkú. Po krku mi stiekol cícerok studeného potu.

„Zrejme ryba,“ skonštatoval Krištof. „Určite to nič nebolo.“

Prikývla som a usmiala sa najpokojnejšie, ako to šlo. Vedela som, že žiadna ryba to nebola. „Jasné. Pôjdeme dnu? Celkom som premrzla.“

Potrebovala som hrnček teplého čaju a jedno veľmi pozorné milovanie, aby som sa úplne upokojila. Rozhodla som sa konečne si vybaľiť batožinu. Strašne mi chýbali moje tabletky.

Keď som vyložila všetko oblečenie, kozmetiku aj nabíjačku na telefón, v cestovnej taške neostalo nič. Známa škatuľka nikde nebola.

„Čo hľadáš?“ ozval sa Krištof, ktorý práve vyšiel zo sprchy. Šúchal si kučeravé čierne vlasy uterákom, po hrudi sa mu rozbiehali kvapky.

S vypätím síl som odtrhla zrak. „Nevidel si moje tabletky? Vieš, tie na upokojenie.“

Pokrútil hlavou. „Nie, vôbec. Možno si si ich zabudla.“

„To sa mi nezdá. Nosím si ich všade. Nemyslím si, že by som ich nechala doma.“

„No, tu zjavne nie sú,“ zdvihol obočie.

„Môžem sa pozrieť do auta?“

„Ako chceš.“ Uškrnul sa. „Podľa mňa si len bola taká rozhodená z predstavy, že

spolu strávime pár dní osamote, že si si ich zabudla.“

Líca sa mi zafarbili. Mal pravdu. Žeby som si ich naozaj nezobrala? Balila som sa úplne automaticky. Mohli ostať v skrinke na štadióne?

Krištof sa na mňa s úsmevom pozeral a ja som sa zastavila. Načo sa zaoberám tabletkami, keď mám pri sebe jeho? „Máš pravdu, zbytočne to riešim. Čo keby sme si spravili niečo pod zub a užili si deň?“

Na hodiny som sa pozrela až neskoro večer, keď som si uvedomila, že Lea ešte neprišla.

„Neozvala sa?“ spýtala som sa Krištofa, zatiaľ čo sme sedeli pri tretej partičke žolíka. Vytiahla som mobil, ale ukázala sa len jedna biedna palička.

„Nemám žiaden zmeškaný hovor,“ pozrel aj on na telefón. Na chvíľu sa zamračil, ale hneď ho odložil do vrecka. „Možno sa rozhodla prísť až zajtra.“

„Ten termín u fyzioterapeuta mala až večer,“ pripustila som. „Asi sa jej nechcelo cestovať nocou. Zrejme máš pravdu.“

Uškrnul sa a odhodil srdcovú dámu. „To znamená, že máme na ďalšiu noc chatu len pre seba.“

Do ďalšieho rána som vstúpila s myšlienkou na rozklábenú tvár pod ľadom. Periny boli celé zmáčané, zamotala som sa do prikrývok a nevedela sa z nich dostať. Vyšiel zo mňa frustrovaný pazvuk a Krištof sa zobudil. Chvíľu ma hladkal po chrbte.

„Bol to len sen, neber si to tak,“ chlácholil ma a dal mi jemný bozk na plece. „Skús sa trochu uvoľniť.“

Ešte vo mne doznieval nepríjemný pocit zo sna, jeho objatie mi zrazu bolo nepríjemné. „Tak prepáč, že nie som stále dokonale uvoľnená ako Lea. Daj mi päť sekúnd, nech sa spamätám z nočnej mory.“

Odtiahol sa. „To som predsa vôbec nepovedal. Myslel som to dobre.“

Len čo to vyslovil, uvedomila som si, že som zareagovala prehnane. Prečo som taká precitlivená? „Prepáč. Nechcela som na teba vybehnúť.“

Unavene sa usmial a stiahol ma k sebe na prikrývku. Rýchlo som uznala, že jeho nápad na uvoľnenie má niečo do seba.

„Lea sa stále neozvala?“ opýtala som sa, keď som si neskôr nalievala kávu k raňajkám. Hore na chodbe mi pípala nejaká reklamná esemeska od operátora, takže by sa nám hádam dovolala.

„Nemám od nej žiadnu správu ani zmeškaný hovor, ale ešte je ráno. Stavím sa, že cez deň dorazí. Alebo sa možno rozhodla, že nám nechá trochu súkromia,“ uškrnul sa a odhryzol si z obloženého chlebička.

Za oknami snežilo. Zamyslene som si uštipkávala z raňajok a Krištof niečo hľadal po vreckách.

„Vrátila si mi kľúče od auta?“ spýtal sa po chvíli.

„Vrátila?“ zarazila som sa. „Dával si mi ich?“

„Jasné,“ naklonil hlavu. „Chcela si sa po-

zrieť, či ti tam nevypadli tabletky. Nepamätáš sa?“

Zažmurkala som. Nevedela som si spomenúť, či som sa nakoniec išla pozrieť do auta. „Prepáč, vôbec nie. Nezdá sa mi, že by si mi ich dával. Neviem, kde sú.“

Vzdychol si. „Niekde byť musia. Chcel som si vybrať nabíjací kábel.“ Utriel si ústa do servítky, postavil sa a prešiel k vešiaku pri dverách. „Nebude ti vadit...?“

Nečakal na odpoveď a vložil ruku do vrečka na mojej bunde. V druhom niečo zahrkotalo.

„Aha, tak predsa len sú tu,“ skonštatoval trochu vyčítavým tónom.

„Och, prepáč,“ vstala som a prešla k nemu. „Neviem, muselo mi to úplne vyfučať z hlavy. Fakt si nepamätám, kedy som ich tam dávala.“

Zdvihol obočie, ale nič nepovedal. Priala som si, aby som si bola vzala svoje tabletky.

Nemala som chuť po raňajkách ostávať zavretá v chate, ale Krištof sa ponúkol, že ostane, keby náhodou medzitým prišla Lea. Svoje jediné kľúče dala jemu, tak nech nemusí mrznúť pred vlastnou chatou.

Jazero ma nijako nelákalo, tak som zvolila prechádzku. Náročky som obracala hlavu na opačnú stranu chodníka, len aby som nezahliadla hladinu.

Naokolo sa neozývalo nič, len vržďanie snehu pod mojimi nohami. Z času na čas som sa zaborila, sypký sneh sa mi rozpadal pod rukami.

Dostala som sa na lúku a na opačnej strane som zbadala snehuliaka. Rozhodla som sa, že to bude môj cieľ. Obzriem si tvorivosť miestnych detí a vrátim sa zase do chaty.

Spomenula som si, ako sme stavali snehuliakov s bratom. Ja som ugúľala telo a hlavu, brat do nich pichol vetvičky namiesto rúk a nosa. Oči a krivý úsmev sme doplnili spoločne.

„Krásne,“ zhodnotila mama.

„Žiadnu súťaž by to nevyhralo,“ skonštatoval otec. „Nebud' k nej taká blahosklonná. Adam ešte nevie, čo robí, ale ona by mohla zvládnuť aj niečo lepšie. Už má osem, nerob z nej batola.“

Slová sa mi vždy zahryzli hlbšie ako pracka opaska.

Snehuliak hľadel nevidomými očami na biele pole. Nieкто mu ich natriekal sprejovou farbou, ktorá odvtedy stihla stiecť. Vyzeralo to, ako keby sa mu z očných jamiek valila krv.

Vrátila som sa po svojich stopách, ale neodpustila som si jeden posledný pohľad naňho. Hlavu mal pootočenú, ako keby sa aj on za mnou obzeral. Jedna krvavá jamka sa upierala na mňa.

Pridala som do kroku. Určite to bolo vidieť aj predtým, len som si to prvýkrát nevšimla. Už som sa radšej znovu neobzrela.

Kým som sa vrátila k chate, poriadne sa rozosnežilo. Dvere do chaty boli odchýlené. Zbadala som stopy vedúce poza auto, tak som sa rozhodla, že Krištofa

prekvapím. Kráčala som po sypkom snehu a pozerala sa pod nohy.

Za obrysom SUV-čka sa objavili dlhé vlasy.

Moje srdce zabudlo, čo je jeho úlohou. Stála som a môj mozog nezvládal spracovať, čo vidí. Potom som skočila k nej.

„Lea!“

Ležala na chrbte na snehu, ústa mala pootvorené. Jej oči sa dívali k oblohe, no nič nevideli. Šál mala pevne obtočený okolo krku, čiapka jej spadla nabok.

„Och, bože, och, bože,“ drmolila som si a rýchlo hľadala v spomienkach zásady prvej pomoci. Odhrnula som šál. Skrývali sa pod ním škaredé červené podliatiny. Skúsila som tep, no nič som necítila. Bože, čo ak to robím zle? Priložila som si prsty na vlastné hrdlo a pod nimi zadunelo vytrvalé búchanie.

Vyskočila som a rozbehla sa do chaty. Ruka sa mi pokĺzla na kľučke, preletela som cez prah.

„Krištof! Krištof, doriti, kde si?“ V spoločenskej miestnosti na prízemí nebol. Vybehla som na poschodie a otvorila jeho spáľňu, potom moju, napokon Leinu. Srdce mi šlo vyskočiť z hrude. Okamžite som si spomenula na tú tvár pod ľadom, na to, čo som pod ním videla aj vtedy pred rokmi.

„Krištof!“ zvrieskla som znovu a s očami zaliatymi od slz som zamierila dole schodmi.

„Linda, čo sa deje?“ objavil sa vo vstupných dverách s náručou plnou dreva.

Rozhodila som okolo neho ruky napriek ostrým polenám medzi nami a tuho ho objala. „Bol som vzadu pri drevárni. Stalo sa ti niečo?“

Prehltla som slzy. „Lea! Pod', našla som ju pri aute, nedýcha...“

Doširoka roztvoril oči, hodil drevo na zem a rozbehol sa so mnou na miesto. Obehli sme auto. Zastala som, narazil do mňa.

„Kde si ju videla? Vzadu za chatou?“ pýtal sa a držal ma za predlaktie.

Hľadela som na kus zeme, kde som našla Leu, a videla som len bielo. Nejaké šmuhy, to áno, ale rýchlo ich zakrýval padajúci sneh. „Bola tu...“

„Si si istá?“ Otočil ma k sebe. „Nezdalo sa ti niečo?“

„Ako sa mi také niečo mohlo zdať? Videla som ju, ležala rovno tu. Mala odreniny na krku, tamto mala odhodenú čiapku. Ver mi. Prosím,“ hlesla som.

„Zlatko, veľmi by som chcel, ale fakt neviem, čo si mám myslieť. Môžeme to tu obísť, ak chceš, dobre?“

Prikývla som. Kráčali sme poza chatu, popri kovovej búde strojovne, drevárni a popod lesnatý pahorok, potom na druhú stranu domu pozdĺž jazera. Napokon sme zastali znovu pri aute.

„Ja to nechápem,“ skoro som zašepkala.

„Videla som ju. Sú tu aj stopy, pozri sa!“

„Tie sú naše, Linda. Teraz sme tadiaľ prešli.“

„A tamto sú šmuhy v snehu! Tam, kde ležala!“

Ukazovala som prstom, no aj sama som videla, že akýkoľvek dôkaz sa stráca pod snehom.

„Naozaj tu bola!“ skríkla som. „A bola mŕtva! Och, bože...“

„Uvedomuješ si, že to, čo vravíš, znie úplne šialene?“ Plakala som a on ma stískal v náručí. „Pod', spravím ti čaj na upokojenie.“

Hrnček sa mi triasol v ruke. Krištof sa opieral o operadlo a pozoroval ma, tieň z ohňa mu kreslili na tvár groteskné obrazy.

„Mohli by sme ísť preč?“ hlesla som po čase. „Necítim sa dobre.“

Natiahol sa cez stôl a stisol mi ruku. „No tak, veď sa nič nestalo. Zajtra sme chceli odísť tak či tak, Lea je možno práve na ceste. Čo ak odídeme a ona práve dorazí? Nemá ani kľúče, čo tu má spať pred chatou?“

Cítila som, ako sa mi do očí tlačia slzy, ale zažmurkala som. „Môžeš jej dať vedieť, že odchádzame. Nie je to také ťažké.“ Zamračil sa. „Ja tu skrátka nemám dobrý pocit po tom, čo som videla. Nechcem tu zostať ešte jednu noc.“

„Príliš si to berieš. Niečo sa ti zdalo, možno ti prišlo zle od hladu. Ráno si toho veľa nezjedla.“

„Odkedy mávajú ľudia halucinácie z hladu?“

„No,“ prekrížil si ruky na hrudi a zdvihol obočie, „len sa snažím držať čo najmiernejšieho zdôvodnenia.“

„Myslíš si, že mi šibe?“

„Nebud' hysterická, prosím ťa.“

Zahryzla som si do jazyka. Na okamih som pred sebou nevidela Krištofa, ale svojho otca, stojaceho s červenou tvárou nado mnou ako obrovský maják. *Prestaň už revať! Sama si za to môžeš, si úplne neschopná!*

Ten obraz však zmizol tak rýchlo, ako prišiel. Krištofova tvár zjemnela a prešiel ku mne.

„No tak, bude to v pohode,“ privinul si ma k sebe. Do nosa mi udrela jemná vôňa aviváže z jeho trička. „Nemusíš sa báť. Ja sa o teba postarám.“

Nepustil ma, kým som neprikývla.

Po zvyšok dňa som skoro nevnímala, čo sa deje. Zjedla som obed aj večeru, čo Krištof nachystal, vypila niekoľko ďalších hrnčekov čaju, zahrála si s ním nejakú spoločenskú hru, čo našiel v stolíku a ktorej pravidlá som až do konca nepochopila. Osprchovala som sa, ľahla si vedľa neho do postele. Chvilu sa ma pokúšal dotýkať, ale keď som nijako nereagovala, s hundraním sa mi otočil chrbtom a zhasol.

Čas sa vliekol, spánok neprichádzal. Oči som mala doširoka roztvorené, hľadela som na tiene na strope, inak na mňa útočili horšie obrazy. Len čo som zadriemala, na viečkach sa mi zjavili Leine nevidomé oči. Vzápätí sa zmenili na oranžové oči pod ľadom.

Dokola som sa prehadzovala a môj mozog sa odmietal vypnúť. Čo sa to so mnou deje? Bola som si istá, že som Leu videla, dotkla som sa jej. Pod prstami som cítila, aká je studená. Tak ako to, že potom tam už nebola?

Zabudla som, že mi Krištof dal kľúče od auta. Nezbalila som si tabletky, hoci bez nich nikdy nikam nejdem. Nechcela som si pripustiť, čo to znamená, ale niekde vzadu v mysli som to tušila.

Cez okná sa začali predierať prvé lúče úsvitu a ja som nespala ani minútu. Pozrela som na Krištofa, ako vedľa odľukuje, a opatrne sa vysúkala z postele. Zrazu som mala pocit, že sa tam zadusím.

Najprv som vošla do svojej izby, ale bola tak nudne dokonalá, že ma tam nič nevedelo zamestnať. Oproti cez chodbu sa nachádzala tretia izba, kde sa mala ubytovať Lea. Ak to naozaj bola len vidina, prečo neprišla?

Jej izbu zdobilo niekoľko fotografií usmiatej Ley s rodičmi a v krasokorčuľarskom trikote na vystúpeniach. Na poličke ich dopĺňali štyri poháre zo súťaží a medaila z juniorských majstrovstiev Slovenska. Bolo vidieť, že rodičia boli na ňu pyšní. V mojom rodnom dome by sa nenašla ani pamiatka po tom, že dcéra sa venuje nejakému športu.

Vo vrecku mi zavibroval mobil. Keď som ho odomkla, roztriasla sa mi ruka. Svetila tam správa od Ley.

Signál v izbe bol silnejší, koliesko na Messengeri označovalo, že sa načítavajú správy,

ktoré mi medzičasom poslala. Naozaj som dúfala, že mi napísala, že nakoniec nemôže prísť, nech si s Krištofom užijeme chatu. Aj napriek tomu, čo by to znamenalo pre moju príčetnosť.

Ako prvá sa mi však nezobrazila správa, ale obrázok. Pomaly sa načítaval.

Bola to fotka ručne popísanej strany z diára. Spoznala som Leino písmo.

Okej, začínam mať pocit, že mi šibe. Vraj pomôže si to zapisovať, tak podme na to. Hádam prídem na to, že som ešte príčetná.

Rýchlo som potiahla obrazovku doľava, aby mi nabehol ďalší obrázok. Lea sa so mnou o to chcela podeliť. Nemala som ani tušenia, že mala takéto myšlienky. Zamrazilo ma, keď som si uvedomila, ako sa podobajú na tie moje.

Konečne sa načítala ďalšia stránka, táto z dátumu o tri týždne neskôr.

Dnes som ho čakala o piatej pred domom, ako sme sa dohodli. Keď nechodil, zavolala som mu a on mi vynadal, že ma čaká v kaviarni už hodinu. Skontroluj zápis z 12. 1.

Ha! Vedela som to. O čo mu ide? V jednom momente sa správa úžasne, cítim sa pri ňom ako kráľovná. A tie jeho ruky, bože. Rozhodne vie, čo má s nimi robiť. Ale hneď potom sa ku mne správa ako k idiotovi. Čo si tým chce dokázať?

Percentá nabiehali ukrutne pomaly. Mobil sa mi šmykal v spotenej dlani. Pozrela som sa na slnko, ako vychádza pomedzi ihličnaté stromy, aby som sa trochu upokojila.

Ďalšia fotka zobrazovala stranu z dvanásťteho januára.

Bozkáva sa fakt skvele. Úplne pri ňom zabúdam na všetko, aj dnes som prišla domov o dve hodiny neskôr, ako som sľúbila Linde. Čakala na mňa s večerou. Musím jej to vynahradiť. S K sme sa dohodli na budúci utorok o piatej, mám ho počkať pred domom.

Zaliala ma horúčava. Pamätala som si, že Lea vtedy tvrdila, že musela ešte niečo doriešiť s trénerom.

Krv mi dunela v ušiach, vzduch akoby sa mi nevedel predrať do pľúc. Snažila som sa pochopiť význam slov, no priečil sa všetkému, čo som si doteraz myslela. Nabiehali ďalšie fotky, na každej bolo niekoľko viet z rôznych dní. Natahovala som mobil k oknu, akoby som doň lákala lepší signál.

Kto ho vtedy pozval na ten večierok, kde sme sa zoznámili? Neviem si spomenúť. Po tejto noci by som mu mala poslať dakovný list.

Hovorí mi, že som si minule požičala jeho nabíjačku a potreboval by ju späť. Nikde ju neviem nájsť, nemám o tom žiaden zápis. Radšej som mu kúpila novú.

Inak, nedávno som videla, ako sleduje Lindu pri zostave. Vyzeral, že o chvíľu vybehne na ľad a strhne z nej ten trikot. Doriti, ved' ja som nikdy nežiarlila. Čo to so mnou je?

V hlave mi búšilo, uvedomila som si, že ústa mám úplne vysušené. Potiahla som doľava, ale ďalší obrázok už nenabehol. Tento bol posledný.

Vrátila som sa do konverzácie a všimla si, že okrem fotiek mi prišla aj jedna správa. Po chrbte mi prebehli zimomriavky.

UTEČ ODTIAL.

V kútiku oka sa mi niečo mihlo. Zdvihla som zrak a zbadala Krištofa, ako stojí vo dverách.

„Dobré ráno, kráska,“ prehovoril s úsmevom, no oči mu ostali chladné. Boli také vždy? „Vidím, že už si hore. Čo keby sme si šli zakorčuľovať?“

Kým som sa obliekala, nespustil zo mňa oči. Sledoval, ako si zipsujem bundu a beriem do rúk korčule. Až potom sa sám prichystal.

Kráčala som pred ním bez slova. V okamihu, ako som trochu vybočila z cestičky, ma rukou jemne postrčil správnym smerom. Cítila som sa rovnako ako kedysi pred otcom. Akýkoľvek pohyb mohol vyvolať búrku.

Tichý sneh ma ohlušoval. Jazero ležalo len niekoľko metrov pred nami, no nohy som mala každým krokom ťažšie. V hrdle mi vyschlo. Uvedomila som si, že od večera som sa nenapila. Krištofova prítomnosť sa za mnou týčila ako mrak.

Sadla som si na breh a začala si šnurovať korčule, upierala som zrak len na šnúrky ponárajúce sa do kovových dierok. Hocijaký banálny detail, len nie na tú zamrznutú vodu predo mnou. Krištof stál vedľa a pozoroval ma. Mal obuté zimné topánky a nezdalo sa, že by sa chystal preuť.

Keď som bola hotová, postavila som sa a otočila k nemu.

„Choď prvá,“ kázal mi, chytil ma za ple-

cia a obrátil k jazeru. Urobila som opatrný krôčik, no srdce sa mi rozbehlo ako divé. Vedela som, čo ma čaká pod vodou. Čakalo ma to tam roky, už odvtedy, čo sa Adam utopil.

„Nie,“ hlesla som tak potichu, že to možno ani nebolo počuť. Zasekla som sa na okraji jazera, nedokázala som ísť ďalej. „Nemôžem.“

Na pleciach mi pristáli ruky a postrčili ma dopredu. Zakopla som, nože dopadli na ľad a viezli ma ďalej. Ustálila som sa a uprela oči pod nohy.

Z hĺbky sa vynárala tmavá škvrna. Ustupovala som, ale išla za mnou. Nedalo sa jej ujsť. Naberala tvar – najprv kostnaté biele ruky, potom hlava, potom niekoľko dlhých chápadiel. Rozškľabené ústa. A napokon oči. Oranžové oči hľadiace priamo na mňa.

Zalapala som po dychu a zdvihla pohľad. Po ľade kráčal Krištof a príšera plávala priamo popod neho. S každým krokom zadrápila pazúry zospodu do ľadu. Bližšie a bližšie.

Korčuľovala som stále viac dozadu. Krištof sa usmieval a načahoval ku mne ruku.

„No tak, čo sa deje? Stále si taká napätá. Chýbajú ti tabletky, čo? Tvoje tabletky na upokojenie. Ako honosne ich nazývaš.“ Jeho úsmev sa menil na zubatú papuľu príšery. Ostré zuby mu zapíňali celú spodnú polovicu tváre. „Myslel som si, že korčuľovanie ti pomôže. Vždy pri ňom vyzeráš, ako keby si nevnímala nič iné.“

Jedno z chápadiel sa popod ľad načaho-

valo k mojej nohe. Znovu som ustúpila. Krištofov úškrn povädol.

„Zatancuj mi,“ prikázal mrazivým hlasom.

„Kde je Lea?“ spýtala som sa. Pomaličky som sa kĺzala preč od neho a on rovnako pomaly kráčal ku mne.

„Odkiaľ to mám vedieť? Možno ostala doma. Možno sa stratila cestou. Možno sa to dozvieme, možno nie.“

„Čo si s ňou urobil?“ Hlas sa mi trochu zatriasol. Krištof zdvihol kútik.

„Ja? Vôbec nič.“

„Videla som ju.“ Zrazu mi to docvaklo. „Je v tej strojovni, však?“

Zamračil sa, stisol päste. Trvalo to len chvíľu, hneď sa mu na tvár vrátila maska. „Prosím ťa, veď ty sama nevieš, čo robíš. Strácaš veci, zabúdaš si vziať lieky. Máš problém si hocičo zapamätať. Si nespoľahlivá. Každý to o tebe hovorí.“

Ryha korčule sa mi zadrhla a trochu som sa zapotácala. „To nie je pravda.“

„Ale jasné, že je. Čo myslíš, prečo sa s tebou nikto nebaví? Len Lea sa ťa ujala, možno z ľútosti. Nezvládaš život, Linda. Nikto ti nič neuverí.“

Šibla som pohľadom k jeho nohám, na monštrum uväznené v ľade. Tiež sa tam pozrel a uškrnul sa. „Čo tam vidíš? Zase ryby? Alebo niečo horšie? Chúďatko. Naša spoločnosť nemá veľmi rada ľudí, ktorým preskakuje.“ Vtom sa mu tvár celkom zmenila, ožiaril ju jasný úsmev. Pred niekoľkými dňami by som sa pri ňom roztopila, ale teraz som skôr mala pocit, že zamrznem.

„Ale ja sa o teba postarám. Nemusíš sa ničoho báť. Pomôžem ti, iba so mnou budeš v bezpečí.“

V ušiach mi hučalo, nohy sa mi triasli. Hovoril, že sa nemusím ničoho báť, no ja som si nevedela vybrať, čoho sa mám báť viac.

„Zatancuj mi,“ zopakoval tónom, ktorý nepripúšťal žiaden protest.

Urobila som oblúček a postavila sa do počiatočnej pozície. Ruky som zdvihla nad hlavu a snažila sa upokojiť. Bála som sa pomyslieť na to, čo sa stane, keď dotancujem.

Moja súťažná zostava sa začínala piruetou. Krištof stál na mieste a sledoval ma, prišera tiež.

Kroková variácia, dvojitý rittberger. Myseľ sa mi čistila, vstupovala som do svojho priestoru. Ďalšia pirueta. Niekoľko oblúkov, nájazd. Môj jediný divák si nemohol pomôcť, nevedel odo mňa odtrhnúť oči. Trojitý lutz v kombinácii s dvojitým toe-loopom. Špirála. Blížilo sa finále.

Zostavu som cvičila už vyše roka, poznala som ju odpredu aj odzadu. Rozhodla som sa však doplniť k nej jeden prvok.

Za nájazd do axelpausena by ma tréner určite pochválil. Krištof prižmúril oči, keď zbadať, ako blízko k nemu som sa dostala. Vzlietla som do vzduchu ako labuť, urobila tri otočky, dopadla na pravú nohu a ľavou švihla priamo do Krištofa.

Vyrazila som mu dych. Rýchlosť skoku mi dodala oveľa väčšiu silu, ako mi patrila. Krištof zletel na ľad. Spoza chrbta mu trčali zviňajúce sa chápadlá.

Obama nohami som mu skočila na brucho. Nože sa zarezali do mäkkého tkaniva. Zvrieskol, zhodil ma na zem. Rukami automaticky siahol na ranu.

Padanie bolo to prvé, čo som sa učila. Vyskočila som na nohy a prikorčuľovala bližšie. Stískal si brucho, oči mal rozšírené od strachu. Vychutnala som si, že konečne nie som ja tá, čo sa bojí.

Hranou korčule som mu prešla po krku. Vystrekla z neho jasná krv a zmáčala ľad pod ním. Príšera ju lačne hltala.

Odkorčuľovala som od neho a zakončila jazdu oblúkom a záverečnou piruetou. Moje nože nakreslili krvavú kyticu.

Spomínam si, kedy som ju videla prvý raz. Otec nás s bratom vzal na jazero v neďalekom lese. Precvičovala som si zostavu, ktorú mi tréner pripravil. Hovoril, že by som sa mohla dostať na celoslovenský turnaj pre prvý stupeň.

„Super, vidíš, ako ti to ide,“ počula som otca obďaleč a prudko som zdvihla hlavu. Vtedy mi ešte ostávala pochabá nádej, že by to mohlo patriť mne. Usmieval sa na Adama. Vždy sa usmieval iba naňho. „Z teba bude hokejista, to vidieť. Si po tatovi.“

Adam nemotorne ukladal jednu nohu vedľa druhej a skúšal naberať rýchlosť. Zbadala som, že otec sa pozrel mojim smerom. Srdce mi vynechalo úder, spravila som váhu a kadetku. Snažila som sa viac ako pred porotou na súťaži.

„Bože, nechápem, že s tebou vôbec strácame čas,“ zahundral. „Vyhodené peniaze.“

Vtedy som to uvidela. Z miesta, kde stál, sa začali rozbiehať chápadlá, ruky so špicatými nechtami sa zdola zaborili do ľadu. Oranžové oči sa zapichli rovno do mňa.

„Čo vrieskaš?“ skríkol na mňa. „Nevrav, že si si dačo spravila, lebo ti už fakt jednu struhnem. Už sme zaplatili to štartovné na budúci týždeň, tak si ma neželaj.“

Zišiel z ľadu, vytiahol z vrečka cigarety a odišiel si k autu zapáliť. Príšera sa posúvala spolu s ním.

Adam pokračoval vo svojich prvých krokoch na ľade, vôbec nevnímal, čo sa práve udialo. Preňho to nebolo nič zvláštne, mal to na dennom poriadku. Otcov hnev nikdy nesmeroval naňho, vedel, že mu stačí počkať a prejde to.

Mala som pocit, že mi od hnevu roztrhne žily. V tej chvíli som brata nenávidela viac ako čokoľvek, hoci som vedela, že nič z toho nie je jeho vina. Bola to moja vina, lebo som sa nenarodila taká, ako chcel môj otec. Nenarodila som sa ako chlapec. Neskôr som si nevedela vybaviť, ako presne sa to stalo. Počula som praskanie, čľupnutie. Videla som ruky mávajúce nad ľadovou vodou, v ušiach mi znelo bublavé volanie o pomoc.

Nepohla som sa. Nepohla som sa ani o centimeter.

Kým k nemu dobehol otec, už sa mu nedalo pomôcť. Príšera ho stiahla k sebe.

Spomínala som si na Adamovu tvár tesne predtým, ako zmizol pod hladinou. Otváral ústa, ako lapať po dychu, a ja som si pomyslela, že vyzerá, akoby ma chcel zhltnúť.

Krištofovo telo odpočívalo v červenej kaluži. Chápadlá zmizli, ostala som celkom sama. Striasla som sa.

Príšery existujú. Tie najhoršie však nosia ľudskú kožu.

Viem to. Som totiž jedna z nich.

VERONIKA WAN

K Spisopriateľom sa pridala už na úplne prvom stretnutí, čo jej výrazne pomohlo nadviazať vzťahy aj naprieť sociálnej úzkosti, keďže nebola jediná, kto sa s nikým nepoznal. Za posledné dva roky sa jej darí písať viac ako kedykoľvek predtým a prinieslo jej to aj nejaké úspechy – v roku 2024 vyhrala literárnu súťaž Slavconu, v roku 2023 vyhrala jedno kolo súťaže Múza s dokonalým skóre a v štyroch ďalších sa umiestnila v top 5. Získala druhé miesto v súťaži Ohnivé pero, v rokoch 2022 a 2023 sa ocitla v žánrových finále Ceny Fantázie a ďalšie tri jej poviedky sa objavili v antológiách (*Kúsok nádeje*, *Bulvár podivnosti*). Najradšej má fantasy, ale postupne objavuje aj čaro hororu.

Pracuje ako prekladateľka a tlmočníčka a veľmi rada cestuje. Vo voľnom čase sa venuje poledancu, prechádzkam, písaniu a rozvešľovaniu svojho okolia.

ZOSTÚP DO PODZEMIA NA ŠTEFÁNIKOVEJ 14 V BRATISLAVE!

WWW.DUNGEONPUB.SK

24.5.2025 - Dungeon Pub, Bratislava

CHARONCON

FESTIVAL PRE MILOVNÍKOV HORORU A TEMNOTY

Peter Bebjak

Martin Hatala

Matej Makovický

Baja Dolce

Kristína Ježovičová

Ivan Kučera

STAND-UP

BESEDY

FILMY

KVÍZ

PREDNÁŠKY

AFTERPARTY

PARTNERI:

Lístky kúpiš na: www.tootoot.fm

VLASTNOU KRVOU

6 OTÁZOK A 6 ODPOVEDÍ OD 6 AUTOROV PROSILI SME VYPÍSAŤ VLASTNOU KRVOU

pýtala sa: Mária Hanušková

Aký je váš vzťah k hororu? Holdujete tomuto žánru alebo vás naopak obchádza?

Martin Hatala:

Horor ma fascinuje, ale predovšetkým monster horor patrí k mojim obľúbeným žánrom. Napriek tomu, že má horor „brakový“ status, je podľa mňa veľkým remeslom napísať strach a mám pred tým rešpekt. Skomponovať funkčný horor, ktorý s čitateľom nejaký čas ostane, je o kombinácii viacerých faktorov a aj o pochopení ľudského vnímania a prežívania. Vzbudiť v človeku hrôzu je podľa mňa minimálne také ťažké, ako ho rozosmiať. Vojde Votrec, Hellraiser a Jack Nicholson do baru...

Lucia Lukaščíková:

Čo si pamätám, vždy ma zaujímali záhady a temné veci. Viac pozerám filmy, aj keď na niektoré si stále netrúfam, ale už sa snažím rozširovať si obzory aj knižne.

Jakub Nedoba:

Filmový horor nevyhľadávam. No tak to mám so všetkými žánrami fantastiky – vo vizualizovanej forme nemajú pre mňa to čaro. Naopak, literárny horor milujem – aj romány, no najmä poviedky (podľa

môjho názoru máloktorý žánrer je pre takýto kratší rozsah vhodnejší).

Katarína Pivarčiová:

Môj vzťah k hororu je komplikovaný. Keď som bola mladšia, horor som vyhľadávala a milovala v knižnej aj filmovej podobe. Potom, ako sa mi narodilo prvé dieťa, som akosi scitlivela a vždy keď sa odhodlám pozrieť si horor, tak následne nemôžem dva týždne vstávať. Našťastie, táto hrozná vec sa mi deje iba vtedy, keď horory prijímam. Keď ich píšem, tak som plne zameraná na to, aby som strašila iných a nie seba.

Tomáš Slobodník:

Horor je asi jediný žánrer, ktorému som zatiaľ neprišiel na chuť ani ako čitateľ, ani ako divák. Mám rád napätie, mám rád tajomno, ale jednoducho sa nerád bojím. No ako autor mám zase rád výzvy a vždy keď niečo píšem, sa snažím hľadať najťažší možný spôsob, ako to spraviť. O to sladší pocit, keď sa to nakoniec podarí.

Veronika Wan:

Myslela som si, že nečítam horory, ale Rado Kozák mi povedal, že áno (smiech). Vždy som mala rada romantizmus a gotiku, Edgar Allan Poe je moja láska. Mo-

derné horory som začala viac vyhľadávať až v posledných rokoch a zistila som, že sa mi vlastne celkom páčia. Nie som veľká fanúšička gore-u alebo nechutných scén, skôr mám rada psychologické horory, do ktorých sa viem vžiť.

Ako sa vám písala hororová poviedka? Ako vznikal tento príbeh, kde ste vzali inšpiráciu?

Martin Hatala:

Bol to pre mňa taký experiment – chcel som vytvoriť horor bez nadprirodzených prvkov a zachytiť hrôzu zdanlivo všednej veci, ako je jazda po diaľnici. Strávil som na nočnej diaľnici veľa času a boli momenty, keď som sa cítil na pár krokov od vážnej nehody. A neviem ako u iných ľudí, ale keď sa niečo také stane a ja mám potom ešte pár hodín ničím nerušenej jazdy po nočnej D1, hlava vie zájsť do veľmi tmných uličiek a hniť tam, až kým nezaparkujem pred domom.

Lucia Lukaščíková:

Dá sa povedať, že väčšina mojich poviedok by sa dala zaradiť k dark fantasy alebo hororu, takže som si písanie užívala.

Inšpiráciu na príbeh som mala zo skutočnej udalosti, keď v roku 1900 zmizli traja strážcovia majáka na súostroví Flannan Isles. Už si nepamätám, kedy som o tom počula prvýkrát, no videla som aj film z roku 2018, tak som sa rozhodla niečo podobné napísať.

Jakub Nedoba:

Bola to už moja niekoľká hororová po-

viedka. Najťaživejšia bola samotná téma pohlavného zneužívania detí – to sa mi nepísalo ľahko. Z technického hľadiska bolo ťažké sa vyrovnáť s tým, že takmer celý text pozostáva z dialógu dvoch osôb. No naopak, písanie rýdzo hororových scén som si užil. Pre koncept dialógu psychiater vs. pacient bola pre mňa inšpiráciou Kingova poviedka *Bubák*.

Katarína Pivarčiová:

Čím viac toho píšem, tým ťažšie sa mi hľadá originalita. Aj preto som rada, že prvotná inšpirácia prišla nebadane – na dovolenke v Tunisku, keď som s pohárom mojita sledovala prítiažlivých mladých animátorov tancujúcich pri bazéne.

Tomáš Slobodník:

Pri písaní tejto konkrétnej poviedky som si prešiel viacerými fázami „baví-nebaví“. Na začiatku bol pomerne jednoduchý námet – zlo, ktoré na seba berie podobu ľudí, ktorí sú pre nás drahí, a je tak ťažké proti nemu bojovať. Potom som si povedal, že by bolo super, ak by som príbeh vedel podať aj zaujímavejšie, ako klasickým lineárnym rozprávaním – a tak vznikli dve dejové linky. Až na záver mi napadlo, že by bolo zaujímavé, keby sa spojili tým, že na seba nadviažu, hoci ich čitateľ číta paralelne.

Ako pocitová inšpirácia mi asi najviac poslúžila hra *Darkest Dungeon*, ktorá má vynikajúcu tmnú atmosféru a hlavne excelentne napísaného rozprávača. Pridajte k tomu pár kliše výjavov z čiernobielych noir detektívok a možno aj za hrst mys-

tického zla z pralesa à la Indiana Jones. A ešte štipku formálneho spracovania z kresleného seriálu *Final Space* (2018), ktorý nádherne dávkuje príbeh odpočtom. Et voilà, mes amis.

Veronika Wan:

Ako úplne prvú vec na tejto poviedke som mala jej názov. Dá sa teda povedať, že mojou inšpiráciou bolo skvelé čerešňové pivo Mort subite, odporúčam. No ale naozaj – vedela som, že chcem napísať horor o gaslightovaní a už dlho ma fascinovali nespoľahliví rozprávači, tak som si povedala, že toto je ideálna príležitosť vyskúšať si to. Dejovú linku so smrťou kamarátky, o ktorej sa Krištof snaží Lindu presvedčiť, že sa nikdy nestala, som mala vymyslenú ako prvú. Potom som náhodne niekde zbadala obrázok cthulovskej príšery pod ľadom a všetko postupne zapadlo na miesto. Písanie ma veľmi bavilo, takisto aj výskum o korčuľovaní. Dúfam, že výsledok bude baviť aj čitateľov.

Čo pre vás znamená písanie? Pamätáte si, čo vás k písaniu priviedlo?

Martin Hatala:

Pamätám! *Spider-man*, *Warcraft 3* a *Pán Prsteňov*. Vyrastal som na komiksoch a kreslil si vlastné príbehy. V určitom momente už som nedokázal nakresliť taký komplexný príbeh ako som chcel rozpovedať a začal som ho radšej písať, lebo veď je oveľa jednoduchšie Spider-mana opísať ako nakresliť. A ukázalo sa, že vôbec. Možno aj preto ma písanie

začalo tak baviť a baví ma to doteraz. Je to jedna z tých vecí, ktorá mi stále beží na pozadí a nedá sa vypnúť. A vôbec mi to nevadí.

Lucia Lukaščíková:

Písanie je pre mňa relax a zároveň zába-
va. Baví ma vymýšľať nové príbehy, aj keď s časom je to už trochu horšie. Možno aj preto mám rada krátke časové výzvy, kde napr. za hodinu mám napísať niečo na nejakú tému, a často z toho vznikajú nápady na dlhšie diela. Od malička rada čítam a po niekoľkých knihách o *Troch pátračoch* som napísala svoje prvé dielo (mohla som mať 11-12 rokov a mám ho doteraz). Skutočne písať som ale začala až niekedy v roku 2015 a samozrejme, že som napísala rovno hororový román. Odvtedy som ho však neupravovala, takže zatiaľ čaká na svoj čas a hádam raz uzrie svetlo sveta.

Keďže som dosť dlho netušila, že existuje toľko literárnych súťaží (netuším, prečo mi nenapadlo vygoogliť si), tak som najskôr písala len pre seba. Ale už sa pravidelne zapájam a dúfam, že aj zlepšujem.

Jakub Nedoba:

Dôležití boli rodičia a starí rodičia – niežeby ma k písaniu vyložene viedli, ale od mala ma obklopovali knihami. Písať som začal sám od seba, najprv básne. Keď som mal deväť, niektoré mi vyšli v školskom časopise. Počas strednej školy som si dal od písania pauzu, no na výške som začal blogovať na SME a viedol som aj li-

festylový web či písal články o gamerskej scéne. Po štúdiu som sa stal novinárom a hneď na to marketérom. Vtedy prišli aj prvé pokusy o poviedku. Písanie teda vnímam ako dar, ktorý si možno ani veľmi nezaslúžim, lebo ho nerozvíjam do takej miery, ako by som si predstavoval.

Katarína Pivarčiová:

Momentálne je to pre mňa práca, ale patrím k tým šťastným ľuďom, ktorých ich práca baví. Milujem ten pocit, keď zhluky písmen, ktoré vyprodukujem vystrašia, rozosmejú či rozplačú iných ľudí. K písaniu ma priviedla potreba prežívať moje obľúbené príbehy ešte raz.

Tomáš Slobodník:

Písanie je pre mňa relax, psychoterapia a spôsob, akým si zarábam na život. Myslím, že lepšiu kombináciu je ťažké nájsť a veľmi dobre si uvedomujem, aké mám šťastie.

K písaniu som bol vedený odmalička – mal som šťastie na slovenčinárku, ktorá ma podporovala v písaní slohov a takisto aj na rodinu, ktorú bavilo ich čítanie. Jeden z asi siedmej triedy má moja mama odložený dodnes. Bola to tuším úvaha na tému „Človek bez emócií je iba mŕtvola na dovolenke“. Dost odvážne zadanie, keď tak nad tým teraz uvažujem. Inak, úvahy mám rád, nielen ako slohové útvary, aj ako bežné kratochvile.

Veronika Wan:

Písanie je pre mňa vec, bez ktorej by som nevedela existovať. Asi by som písala, aj keby to nikto nechcel čítať. Milujem ten

moment, keď sa mi v hlave vytvorí nejaký nový svet a neopustí ma, kým ho nedám na papier. Písať som začala už veľmi dávno a úplne prvý podnet si pamätám dodnes – mala som asi jedenásť rokov a boli sme s kamarátkami na preliezkach. Jedna sa z ničoho nič spýtala: „Nerozmýšľali ste, že by ste niekedy chceli byť spisovateľky?“ Na to som jej odpovedala: „Vôbec nie!“ Vtedy to bola čistá pravda, ale z preliezok sme všetky odchádzali s nápadom na román, z ktorého som napísala dve strany a nevedela som, čo s tým ďalej (smiech).

Zažili ste počas života niečo, čo bolo ako vystrihnuté z hororu?

Martin Hatala:

Asi som si mal prečítať všetky otázky pred tým, ako som na ne začal postupne odpovedať. Nevadí. Raz sa mi stalo, že som napísal super odpoveď, čo by sa mi hodilo k inej otázke a potom som tápal.

Ale nie, bolo toho viac. Od rádia, čo sa zaplo samo od seba, keď som bol sám doma, po prechádzku dávno opustenou školou. Vzhľadom na to, že sa bojím... teda, mám prirodzený rešpekt z hlbkej vody, každé jedno dovolenkové „Poďme šnorchlovať!“ je pre mňa horor.

Lucia Lukaščíková:

Ak aj áno, moja myseľ to asi vytesnila, haha. Inak som párkrát zažila spánkovú paralýzu, a to som o nej donedávna iba počúvala od druhých. Aj jedna pasáž v mojej poviedke je napísaná na základe tejto skúsenosti.

Jakub Nedoba:

Ak žijete sám v byte v starom paneláku, tak najmä v noci každé zavŕzganie prisudzujete tomu bubákovi v skrini.

Katarína Pivarčiová:

Stačí mi v noci prechádzať hlavnou šŕanicou v Bratislave.

Tomáš Slobodník:

Takú naozaj hororovú atmosféru som zažil s manželkou, toho času ešte priateľkou, keď sme boli na turistike v Slovenskom raji – túra na Tomašovský výhľad (pekné meno). Cestou späť dolinou sme si vôbec nevšimli, že sa zamračilo. Búrka nás tak zastihla nepripravených a bola mimoriadne intenzívna. Nikdy som nepočul trieskať hromy tak blízko, po každom údere bolo cítiť vibrácie až v hrudníku. Celý les prebleskoval modrou žiarou a lomcujúce stromy všade naokolo vrhali spleť tieň. Vtedy som mal naozaj existenčný strach.

Druhý hororový okamih je z kategórie „bubák“, keď ma mama raz v strede noci prišla zobudiť, že má v izbe malého priehládného bieleho trpaslíka, ktorý ukazuje smerom do kuchyne. Moc sa mi do tej kuchyne nechcelo, no keď sme tam prišli, našli sme nášho škrekča s hlavou zaseknutou medzi mrežami a očami takmer lezúcimi z hlavy. Podarilo sa ho zachrániť a celú nočnú príhodu sme uzavreli s tým, že to bol anjel strážny. Najbližších pár nocí nikto poriadne nespál.

Veronika Wan:

Nie, môj život je samý smiech, dúhy

a jednorožce (smiech). Keby ma začala prenasledovať nejaká príšera, asi by som sa s ňou skamarátila.

Prezraďte nám – veríte v nadprirodzeno?

Martin Hatala:

Verím v to, že neviem všetko. Na jednom pleci mi sedí Scullyová, ktorá hovorí, že pár sto rokov dozadu by bol pre mňa úder blesku znamenal stretnutie s bohom. Na druhom pleci mi sedí Mulder, ktorý hovorí: „Ale vieš, čo by bolo zaujímavé...?“

Lucia Lukaščíková:

Nadprirodzeno, fantastické bytosti, možno aj nie z tohto sveta. Človek by rád veril v niečo nadprirodzené, hlavne keď upadne do stereotypu, aby ho to vytrhlo z nudy. Poznanie, že existuje aj niečo viac, ako to, čo vidíme každý deň, by mohlo byť fascinujúce. A či verím naozaj? Sama neviem, ale možno niekde v kútiku duše áno.

Jakub Nedoba:

Verím v silu nadprirodzena v umení, v reálnom živote už menej (to sa nevzťahuje na bubákov).

Katarína Pivarčiová:

Verím v to, že ľudská myseľ dokáže všetko, aj vytvárať nadprirodzené bytosti či nereálne svety.

Tomáš Slobodník:

Ťažko mi povedať „nie“ po predchádzajúcom odstavci, no naozaj nie som z kategórie „ezo“ a považujem sa za dosť racionálneho človeka. Na druhej strane:

s manželkou sme si v jednom bode začali robiť srandu, že vždy, keď schováme inhalátor, deti ochorejú. A viete čo? Po piatich rokoch soplôv a kašľov sme ho jednoducho neschovali. Dlhé mesiace trónil na jedálenskom stole a robil som si srandu, že preň do steny vysekám niku, kde bude umiestnený ako ikona a vo vrátkach bude mištička nie so svätenou vodou, ale s Vincentkou.

Takže áno, vlastne som recesisticko-poverčivý a som ochotný prijať to, že niečo pre nás ostane navždy záhadou. Napríklad existencia Boha, posmrtného života, či morálky väčšiny našich politikov.

Veronika Wan:

Určite, inak by som nemohla písať fantasy príbehy. Aj všeobecne rada verím tomu, že za životom je niečo viac, nielen to, čo vidíme – pre niekoho to môže byť náboženstvo, pre niekoho magický svet, ktorý je pre nás skrytý, pre niekoho zas obyčajné náhody, ktoré ovplyvnia náš život.

Ako vnímate postavenie hororu v umeení oproti iným žánrom?

Martin Hatala:

Naozaj som si mohol prečítať tie otázky, kým som začal písať odpovede. Horor má zlé meno, pretože je ako každý žánr zahľtený dielami, ktoré nemajú presah a hĺbku. Diela, ktoré splnili iba to najjednoduchšie kritérium literatúry – patria niekam. Ako v každom smere je takýchto príkladov oveľa viac ako príkladov sku-

točne funkčných diel. Na každého Stoke-rovho *Draculu*, prípadne armáda povrchných upírskych klišé. Problém hororu je, že obsahuje žánre ako body-horror, ktoré vlastne majú byť svojím spôsobom odpudzujúce a ak im navyše chýba hĺbka alebo nejaký pay-off pre čitateľa, ktorý sa prinútil prečítať dvesto strán vypádajúcich čriev a vybuchujúcich očí, je jasné, že taká kniha vie urobiť zlé meno hororovému žánru. No myslím si, že v dobách internetových fór, rebríčkov a zdieľania informácií je stále jednoduchšie dopátrať sa k skutočným klenotom v každom žánri a pod-žánri, a je stále jednoduchšie stať sa fanúšikom hororu

Lucia Lukaščíková:

Čo sa týka literatúry, z hororu toho nemám veľa načítaného (zatiaľ v podstate hlavne Kinga a Kariku), ale je pravda, že v kníhkupectvách som vždy šla k regálom s detektívkami alebo trilerom. Ostatné žánre nesledujem, takže neviem posúdiť.

Z hľadiska filmov mám pocit, že je to na takej strednej ceste. Stále vznikajú nové horory, aj keď niekedy tá kvalita príbehu ide do úzadia. Ale to sa deje asi vo všetkých žánroch. Všetko je len o efektoch a logika často upadá, čo je škoda.

Každopádne, už som čo-to zachytila, že slovo horor vyvoláva v ľuďoch, no... horor. A že pred ním majú rešpekt. Chápem, nie je to pre každého, ale stále sú tu milovníci tohto žánru, takže podme ho viac zviditeľňovať.

CHARON

Jakub Nedoba:

Horor má vo väčšinovej spoločnosti konotáciu niečoho béčkového. Jozef Karika so svojou *Trhlinou* prerazil v slovenskom mainstreame ako málokto – kniha sa skvelo predávala a film mal slušné divácke čísla. A hoci sa mu podarilo vylákať ľudí na Čebrať, jeho ďalšie horory sa naďalej označujú za mysteriózne thrillery. Neviem, či sa podarí túto bariéru niekedy zlomiť a ani nepovažujem za svoju osobnú misiu sa o to pokúšať. Ak by mal horor zostať naďalej žánrom pre fajnšmekrov, nevadilo by mi to.

Katarína Pivarčiová:

Ako autorka hororov, detektívok a romantickej literatúry musím povedať, že horor je na tom ešte dobre. Diela v akomkoľvek žánri môžu byť kvalitné a výnimočné, musia však prelomiť žánrové kliše a nájsť témy, ktoré budú rezonovať aj mimo bubliny.

Tomáš Slobodník:

Opäť musím podotknúť, že horory naozaj nemám načítané, ale môj názor je v tomto aplikovateľný na všetky žánre: nevnímam to usporiadanie vertikálne – zhora nadol zoradené podľa kvality. Som presvedčený, že akýkoľvek žánrer, ak je napísaný remeselne umne, inteligentne, s ohľadom na to, aby čitateľa obohatil a priniesol mu umelecký zážitok, ktorý s ním zostane, môže byť kvalitný a vysoko cenený. A to si myslím dokonca aj o červenej knižnici – ibaže sa do toho nikomu poriadne nechce. Možno je to

iba dlhé roky zanedbávaná, no po láske a vášni túžiaca diera na trhu.

Veronika Wan:

Až keď som spoznala ľudí z Charona, uvedomila som si, že horor je naozaj úplne utláčaný. Z verejného priestoru som mala pocit, že horory sú len také tie lacné jumpscary a masakre motorovou pilou, ale pritom je to veľmi bohatý žánrer v mnohom blízky aj môjmu srdcu. Viac hororů do slovenských domácností!

CHARON

Chceš sa pridať k časopisu CHARON?

**Na našu plavbu po hororových vodách
hľadáme prispievateľov a tvorcov obsahu!
Ak si fanatik do hororu a máš čo povedať,
vieš písať články alebo sa vyznáš v tvorbe
príspevkov na sociálne siete, či v inom
druhu hororového odvetvia, kontaktuj nás na
e-mail: casopis.charon@gmail.com**

**Ak si slovenský autor a chceš u nás vydať
svoju hororovú poviedku, pošli nám ju na
posúdenie, pokiaľ spĺňa nasledujúce
kritéria:**

- **žáner: horor (temný, nie komediálny)**
- **rozsah 10 - 30 normostrán (normostrana = 1800 znakov vrátane medzier)**
- **poviedka nesmie byť nikde publikovaná**
- **text v slovenskom jazyku**

ĎALŠIE ČÍSLO

VYCHÁDZA 1. 10. 2025